

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rationale divinorum officiorum

Durantis, Guilelmus

[Ulm], 18. März 1475

Incipit liber septimus de sanctorum fe[s]tivitatibus

[urn:nbn:de:bsz:31-323810](#)

Illud postremo notandum est. qd nocturnales lectiones a pma dominica post penthe. vsg ad adventum dñi. quidam non insubtiliter referunt ad illam tempis seriem que fuit a dauid vsg ad adventum dñi. h̄t ad illam congrue referri possunt. que a pmitua cepit ecclesia. Sicut em sauli successit dauid. Vnde pmo legitur de primis libris regum. sic demonū cultui. cultus vnius dei. & sic regnū dauid per roboam. hieroboam in scissuras diuidit ut legit in libris scriptis. sic etiam scindit hereticorū insanias. deinde secundū libri salomonis qd post pugnas hereticorum clauerūt in ecclesia sanctorum doctorum ingenia. ¶ Postmodū sequitur liber Job. ubi agitur de psecutionibz & solationibus eis. qd extumus in pace floreat ecclesia temptationes tñ non desunt spūalium aduersariorum quorum quanto est occultior pugna. tanto difficilior ē h̄t glioior erit acquisita victoria. ¶ Kursus illud h̄t adiciendū est qd singulos menses pteritis possumus adaptare tempibz. Nam per ianuariū in quo nouus annus inchoat. tempus a diluicio intelligit. ubi mundus renouat. Per februariū in quo alleluia deponitur illud typus innuit. in quo universitas linguarū confundit. Per marciū in qd quadragesima sepius celebrait. illud typus accipitur in quo dei plūs in egipto affligit. Per aprilem ubi pascha celebrait vel obsequatur illud typus ostenditur. in quo plūs a pharao liberait. Per maium. in quo de penthe. solennizat. illud tempus recolit. in quo populus in tercia promissionis gratulabatur. Junius & iulius. in quibus historia regum legitur. regnū Sauli & Dauid memorat. Augustus. in quo liber sapientia recitat. regnū sapientis salomonis insinuat. Reliqui qduo menses. regna pncipalia notant. Babiloni cum. qd est in oriente. Persay qd est in medie. Grecorum. quod est in aquilone. Rōnum. quod est in occidente. Igitur historia Job. que legit in septembri p duas ebdomadas. regnū exprimit orientis. Vnde ibi dicitur. Erat vir ille magnus inter omnes orientales & legitur p duas ebdomadas. quia regnū illud durauit p duas annuales ebdomadas id est p bis septingentos annos. Tot enim anni inueniuntur a tempe Nini a quo regnū

babilonie incepit usq ad cirum regem plazrum in quo defecit. In reliqua pte septembris. regnū psatum innuitur. quo circa due historie leguntur. eo qd nunc de pisis. nunc de mediis reges assumebant. Historia machabeorum. que legitur in octobri. grecorum significat regnū. sub quibz machabei fuerūt afflitti. Per nouembrē & decembrē. in quibz pphetie legitur regnum romanorum. in quo christi religio viget accipitur. Prophetie maxie. de xpo locuntur. cuius nativitas est in fine anni. sic regnum romanorum in fine mundi.

Incipit liber septimus de sc̄oz festiuitatibz

Ostg d̄ diuinis officijs in genere atq dñicis. & de festiuitatibus. ad dñm p̄tinibus in specie. premisim⁹ utile est. ut & de officijs festiuitatuz sanctorū aliqua in hac septima parte subiciamus. Sane ecclesia sanctorum festa multis decaus celebrat. Primo ut eius vicem rependam⁹. quia ipsi iam celebrant festum de nobis. qm̄ gaudiū est in celo angelis dei. & aliis sanctis super uno peccatore pñam agente. Secundo quia eos honorando rem nostrā agim⁹. Nam eoz festiuitas nostra est. Vnde apl's. omnia nostra sunt. nos aut̄ xpi. caritas enim oia omnia facit. ¶ Tertio ut habeamus eos incessanter p nobis. Vnde legit in. iij Rz. v. c. qd bersabee. quod interpretatur puteus facietatis id est ecclesia triūphans impetravit filio suo regnum. ¶ Quarto ut eos imitem⁹ p eorum em exempla ad eoz imitacionem prouocamur. ¶ Quinto ppter augmentum nre securitatis. & ad spei subleuacionem. Si hoies mortales nobis similes potuerūt. ita per sua merita sublimari. & nos similiter poterimus. qm̄ manus dñi non ē abbreviata. ¶ Sexto ppter honorem diuine maiestatis. qm̄ illos honoreando. in eis honoramus. & mirabilem p̄dicamus qui ipos sanctificauit. ¶ Septimo ut visa eoz pulchritudine & munditia. ostendatur hō de peccatis suis. & terrena stemmati sic & ipa fecerunt. ¶ Octaua & pncipal

causa est. quia sanctorum dies anniversaria in eorum honore. nobis ad memoriam reducit. propter nostram utilitatem. quoniam in eis honoramus deum. Ipsi namque cum sint perfecte beatissimi oportebat. non indigent. quia omnia eis ad votum succedunt. primo iniuriam facit martyris. qui pro martyre orat. ¶ Job. et Iacob Dam. in libro viii. c. vii. ponit alias rationes quae sancti et pariter eorum corpora sive reliquie debeant honorari. quia quedam sumunt quantum ad eorum dignitatem. et quodam quantum ad corpora ipsorum preciositatem. ¶ Dignitas quadruplex est. quoniam sunt amici dei filii dei. heredes dei. et duces nostri. De primo Job. xiiij. Iacob non dicit vocem filiorum eius. De secundo Job. i. dedit eis potestates filios dei fieri. De tertio. Romanorum viij. Si autem filii et heredes. De quarto ira dicit. Si quis ergo multum laborat ducem inuenire. quod eum alicui regi mortali adducat. et per eo ad ipsum verbum satiat. quantum magis duces generis humani. qui pro nobis ad deum interpellationes fatiuntur. honorandi sunt tempora illis erigendo. et eorum memoriam venerando. quantum ad corpora ipsorum vero preciositatē manifestādant ponit etiam idem quantum rationes. Nam ipsa sanctorum corpora sive sunt promptuaria dei templum Christi alabaster spūalis vnguenti fontes diuinī. Et Augustinus addidit quantum se organū spiritus ritussant. ¶ Circa primum dicendum. Hi enim sunt promptuaria dei. cenacula spūllant. De secundo dicit quoniam per intellectum in corporibus eorum habitauit deus. Vnde apostolus. Nescitis quoniam corpora vestra nostra. Deus autem spūs est. Honora ergo sunt animata dei tempora hominem quidem delectat in edificatione mortuorum deo vero in questione sanctorum. Vnde pater. Domine dilexi decorem domus tue decorem scilicet quem probat diversitas non marmorum. sed gratiarum. ¶ Circa tertium dicit. Si enim ex tufe aqua manavit in heremo. et ex magilla asini lapsoni sicutienti nequaquam incredibile est. ex martirum reliquis. vnguentū bene olens emana re sicutientib[us]. dei et sanctorum virtutē. ¶ Circa quartum dicit isti enim viuentes in veritate cum libera p[ro]itia deo assistunt. et fontes nos salutares. dominator Christus sanctorum suorum prebuit reliquias multiformia beneficia irrigantes. ¶ Circa quintum dicit Augustinus in libro de civitate dei non sunt stemnenda. sed plurimum reverenter sanctorum corpora quibusdam adhuc viuerent spūs

sanctus. quasi quibusdam organis ad omnem bonum usus est. Vnde apocalypsis. An expimetur quaequeritis eius. qui in me loquitur Christus. Item Ambrosius. in exameron. Hoc est preciosissimum. quod hoc divine vocis fit organum et corporibus labiis celeste exprimit orationem. ¶ Est autem quadruplex differentia sanctorum noui testamētū per anni circulum colimus. Sunt enim apostoli. martyres. confessores. et virginines. Et hi secundum Robanus per quatuor mundi partes significant per orientem apostoli. per meridiem martyres. per aquilonem confessores. per occidentem virginines. Licet autem festivitates sanctorum celebrande sint et in eorum memoria altaria ostendenda. nulli tamquam eorum. vel etiam angelis. sed soli deo sacrificare debemus. Nemo enim antistitutum in locis sanctorum corporum assistens alteri. aliquis dixit offensimus tibi petre. aut paulo. aut christiane. sed quod offertur deo qui sanctos coronauit offeratur apud eos memorias quos coronauit ut ex iporum locorum amore maiori affectus affligat ad augendam caritatem in illis. quod imitari possumus. Et in illo quo adiuuante possumus. Nec enim ipsi sancti. vel angeli exhiberi sibi volunt. quod unius deo per latram exhiberi nolunt. Vnde Paulus et Barnabas. cum quidam miraculis per eos factis commotis ipsi tantum deum veneratione voluerint. conciliis vestibus ostententes se homines mortales. et non deos esse hoc fieri vetuerunt. et sicut in apocalypsi legitur angelus iohannes ipsum in visione adorare volentem prohibuit dicens vide ne feceris. Frater enim tuus et confrater fratres tuorum sancti deum adorant. Nam enim Christus erat super angelos exaltatus. Antea vero leguntur angeli adorati. ut dictum est in quarta parte sub quarta particula canonis super verbo huiusmodi. Et Mardonius noluit amanuere orationem. quoniam ille diuini sibi voluit adoratores impendi. Honoraandi sunt ergo sancti propter imitacionem non adorandi propter religionem honorandi sunt caritate. non huiusmodi ut dictum est. super dicto verbo huiusmodi. ¶ Tribus autem de causis sanctus rogamus. prout dictum est in precedentibus. de rogationibus. Et nota. quod stando sanctos rogare debemus ut dictum est in prophetia quanto prius. ubi de responsorio agitur Porro diebus aliis sunt profecti Alij festi sunt solennes. profecti sunt. quoniam nulla speciali celebritate insigniti sunt. qui preci-

a festo. Et nota quod hebrei aliter dеноiante dies septimane. Et aliter gentiles & eorum p̄sbiteri. Et alit xp̄iani. Hebrewi dеноiante alios dies a sabbato. qui apud om̄s p̄cipue h̄etur. Vnde diem seḡtem post sabbatū vocant primā sabbati. aliam scđam sabbati & sic de reliquis. Septimā vero diem vocant simpliciū sabbatum. & qñg sabbatum labbatoy. Sextam feriam vocant parascene a para quod est pre & sc̄uen. quod est strūctio q̄ p̄ strūctio seu p̄paratio. q̄ tunc iudei p̄parant cibaria ad opus sabbati. inq̄ quod eis p̄cep: tum fuerat d̄ manna. sc̄ sexta die colligatis ex eo duplum. qm̄ in sabbato nō licebat eis cibos p̄parare. sicut n̄ manna colligē. Nos vero hoc nomen quod est om̄ne quilibz sexte ferie appamus illi sexte ferie. que est p̄xime ante pascha. p̄ eo q̄ tunc p̄paratus est cibz. sive manna. quo & militans ecclia modo. et triumphans in future requie p̄ficitur. Et nota quod pasceue est nomen ḡcum. sed iudei p̄pter varias captivitates inter ḡcos dispsi quedam vocabula a grecis sumps̄t ut pasceue & synagoga & alia quedam. Gentiles aut̄. tam vulgus p̄ pharisei dеноiant dies a planetis. Vnde b̄m eos prima dies dicit. dies solis. scđa dies. lune t̄c. que noīa sacra scriptura nō r̄cepit. licet hodie vulgari v̄su teneant̄. De hoc dicit i pte octaua vbi agit de septimana. Nempe vulgus. ideo eos sic dеноiabat. q̄ solem. lunam. marrē. & alios planetas a quibus dies dеноiabant. deos esse credebant. Pharisei v̄o ideo. quia hec sunt noīa planetar̄. ex quoz motibus & natutis oīa sui vehetacōem b̄m illos trahunt. Xp̄iani v̄o duos dies tanq̄ p̄p̄ys desig: nant noībus. Nam sabbatum simpliciū sab batum vocant. p̄pter autoritatez hebraici b̄monis. & seḡtem diem dñicam vocant p̄p̄e sui p̄matum. de quo iam dicit. vel quia sic in Apoco. vocatur. vbi dicit. Iohes dñica die post missaz solennia descendit in defos: sum sepulture sue locū. Posset etiaz dies do minica. p̄ma feria appellari. diem vero post dñicam seḡtem appellabant scđam feriam. aliam terciā feriam & sic de alijs diebz v̄sḡ in sabbatū. Interpretatur em̄ feria quasi dies solennis a feriendo dicta. Vnō prima dies septimane solennis est. Vocant ergo ferie a feriendo. q̄ toto tpe a viijs feriate. i. voca

re debemus. non q̄ sit a necessarijs vite op bus feriandū. vel dicit a phando. i. loq̄do. qm̄ sicut legitur in Gen. Dns dixit & facta sunt. Siquidē b̄cus silvester nolens imitari iudeos. qui dicūt p̄ma sabbati t̄c. Nec gen tiles. qui dicunt dies solis. dies luna t̄c. ad inuenit hoc nomē feria. in fine t̄n septimane suavit sabbatū p̄pter p̄missam r̄onem. Vel p̄pter figuram. q̄ sabbatū interpretatur rēq̄es quia tunc dñs requieuit ab om̄i ope. quod patrarat. Vnde & nos p̄ totam ebdomadā & per totū tpus vite n̄re. quod p̄curritur. p̄ spatiū septē diez debemus laboraē. & nisi summo conamine. vt ad tequē & b̄itudinem pueniam. T̄ier ergo triplicē dено minantur. Primo b̄m se. vt dies lune. dies martis t̄c. Secundo iux v̄slum ecclie vt p̄ma feriacē. Tercio b̄m mense. & hoc etiam tripliciter. Primo mō die kaleñ. pridie klas iij. klas. Secundo mō Idus. pridie idus. iij. idus. Tercio mō None. pridie none. iij. non. Dñica vero dies primatū obtinet. & maior est inter alios dies. q̄ in illa cristus annuntiatus fuit & resurrexit. & in ap̄los sp̄m sanctū misit. & deus mōm v̄ celum. & terram in illa fecit. & in eodem p̄ die. vt d̄ mūdus dissoluet. Dicit ergo dominica p̄pter gaudiū dñice resurrectionis. quod i ea celebra mus. Licet aut̄ quedam dñice oībus alijs sūt supiores. vīz pascha. & pent̄. & h̄ p̄pter resurrectiōem & sp̄ussanti missiōem. tamez & quinq̄ alie p̄ncipales dicunt & solennes. in quibus officia mutant. sc̄ dñica prima de aduentu dñi. dñica in octauis pasche. domica i octauis pent̄. Dñica qua cantatur. letare hierusalem & dñica in ramis palmar̄ Addunt etiam q̄dam sextam sc̄ qua cantat Inuocauit me Quedam etiā alie dominice dicunt p̄ulegiate. quibus vīz historie sunt appate. Et nota quod sunt q̄dam dies p̄ulegati i tempe quadragesime. vīz quatuor quarte ferio. sc̄ quarta feria in capite ieui: nioz. & quarta feria seḡtis ebdomade. Et quarta feria. q̄ est post letare irl'm. & quarta feria ante cenam dñi. Item q̄tuor sabbata vīz sabbatum p̄oris ebdomade. qn̄ ordines celebrant. & sabbatū quarte. & sabbatum q̄nta. & sabbatum i vigilia pasche. It ē tre dies dñice sc̄. Inuocauit me. & letare irl'm. Et dñica in ramis palmar̄ Item una q̄nta

CXXVII

feria. scz Cene dñi. Item vna sexta feria. scz in paschene. Item tota vna septimana. scz ultima que maior dicitur. pnt sub dominica de ramis palmarum dictum est. De quibus prius leges in suis locis dictum est. ¶ Et nota qd pascha et pentecostes sunt ebdomodarie festivitates. ut dictum est in sexta pte sub. ti. de septem diebus post pascha et sub pentecostes. ¶ Incipit aut dies natalis bni egypcius ab occasu soles sive in principio noctis. et durat usq ad vesperam septem duci. iuxta illud. Se factum est vespe et mane dies unus. bni plas et grecos. et bni omnes vulgi vsum. incipit mane ab ortu solis. Secundum Roonos media nocte. secundum Athenie. et bni Arabes. et astronomicos. a sexta diei hora. quos omnes varie imitam qm quo ad celebracionem diuinorum officiorum incipit dies in vespere iuxta illud. A vespa in vespere celebrabitur sabbata vbi Quo ad treuge oblationem in ortu solis quo ad contractus. incipit dies et finit in media nocte. quo ad esum carnis. post cenam usq ad diluculum. quo ad iudicium. incipit mane et terminatur sero. in fine diei anno noctis tenebras. Computatio aut egypcius vero videatur. cu stineat ortum et occasum signorum. Potest enim dici. qd bni ecclesiam. incipit in media nocte. qd tunc verus sol. scz xps ortus est. Iuxta illud. Tum medium silentium nec. vel verius in vespere ut premissum est. qd non procedit. dies aut a propinquabit. licet aut nataliter dies procedant. noctes tamen in nocte paschali fit econuso. ut dictum est in sexta pte. sub ti. de sabbato scro. Solennes vero seu festiui dies sunt. in quibus a quolibet opere buili in honore dei. et sanctorum abstinentur et divinis laudibus insistendum. ¶ Et est notandum qd solennitas est omnis instituta celebritas p aliquam propositiua. Et dicitur a solon qd est omnis. vel a soluto. et frimo atque solidio. qd ob religionem mutari non debet. Vel dicitur solennitas. ex eo qd fieri solet in anno. Celebritas vero vocatur. qd ibi non terrena. sed solum celestia aguntur. ¶ Solennitas aut alia est festivitas. alia stationum. alia letaniarum. alia ieuniorum. de quibus singulis vidamus. ¶ Solennitas festivitas. que est mors scro plibus omnibus de signis. Vocatur enim festivitas festum celebritas. natus natalis vel natale sive natalitius. transitus seu exodus. obitus. passio. assumptio. depositio. et

obdormitio. ¶ Festivitas dicta est a festis diebus. qd festiditas. eo qd in eis sola diuitia agitur. quibus strati sunt fasti in quibus ius fatur. Dicitur qd festivitas qd sancti nativitas. Nativitas dicitur propter festum illius natitatis. que est in carne et in mundo. et secundum hoc dicitur tunc christi nativitas et beatae marie. et beati Iohannes baptiste. quorum tunc nativitates in ecclesia celebrantur. ¶ Quare sancti dicuntur in morte nasci. iam sequitur et dicitur ubi de octaua agetur. De celebritate iam dictum est. Natalis vero vel natale. vel natalitium migratio sanctorum ab hoc seculo. et tunc nascuntur deo. et celo ad gloriam ea nativitate que tendit ad vitam eternam. Indumenta tamen ista accipiuntur. Transitus dicitur festum de morte sanctorum qm anime illo per corporibus exerentes per ignota sibi et diversa loca transeunt. et per celum aereum. et ethereum. et crystallinum. ut tandem pueriant ad emperium. Et nota qd maius est festum transitus alicuius sancti. qd aliquod aliud de illo. ut dicitur sub festo assumptionis. Obitus dicitur. qd tunc angeli venient obuiam anime. ut legitur de beato Martino. ¶ Passio dicitur. qd tunc maxime corpus patitur. et etiam anima. qd per violentiam abinitem separantur et obitus omniscius potest passio mortalium. qd sine amaritudine et sine violentia quadam nulla anima de corpore tolletur. ¶ Assumptio proprie dicitur transitus beate marie. ¶ Depositio propter dicitur depositio beati Iohannes evangeliste. qui ut promissum est locum sepulture viuus intravit. et ita seipsum depositus. ¶ Obdormitio. vero dicitur mors sanctorum. qd quiescit. Nam sicut quis post somnum integer et validior fit. sic sancti sine difficultate resurgunt in corporibus glorificatis. quasi a somno euigilantes. ¶ Vnde dominus de Lazaro mortuo dixit. Lazarus amicus noster dormit. Vnde apostolus nolumus vos ignorare de dormientibus. ¶ Sequitur de stationibus videte. Station autem bni Ioseph est oblationis statutus dierum. vel temporum dieorum. ut quarte et sexta ferie ieunium. ex veteri lege preceptum. de qua statione in evangelio. Ieiuno bis in sabbato id est in quarta et sexta sabbati. Tempore scz que legalibus ac prophetice institutis decimatis tempibus statuta sunt et ieuniū mensa quarti. quinti. septimi. et decimi. Vel sic in evangelio dicitur. Dies illi in qui bus oblacus est.

sponsus. Statio ꝑ vocatur pcessio ad aliquas ecclesiam ad exoluendum ibi gr̄as deo factas & dicitur statio. q̄ tūc stantes orare & gratias deo psoluere non flexis genubus debemus n̄ ieunam tūc. nec in eis supplicacōis vices sunt que oīa cum vestibus humilitatis in letanīs sunt. Vident autem stationes a veteri lege initium habuisse. qm̄ tunc plū iudeoz. & etiam multi gentiles suenibant in magnis solennitatibz. scilicet in pascha & pentibz. vt ibi orarent in templo. & deo gr̄as psoluerent & offerebant. quod adhuc obseruat ecclia. pserit prialie. vbi in ebdōdibus pasche. & pentibz. plū de opidis & vīl ad iacentibus civitatibus suenit. ad ecclesiam epalem. Alię stationes a romanis habuerūt initium. qui eas maxime freq̄tant. qui cū intercessionibz sancto p. quo p suffragia implorabant picula euasissent. cū processione. veniebant ad eccliam illius sancti. cui p̄oc̄nō fuerant liberati laudes deo cū gratiarū actionibus psoluentes. Isidorus dicit i. vj. ethimolog. q̄ statio ex militari exemplo nomen accepit. p eo q̄ nulla leticia castris obveniente statōem tristatio militū r̄scindit. Sunt autē due sp̄ties stationū. Alię nāq̄ sunt ḡnales. alię p̄ticulares. Generales sūt que in p̄dictis duabz septimanis ad matrem eam eccliam sunt. Particulares sunt. q̄ in diuisis ecclīs sunt p̄ pdicta causa. Sunt quoq; qn̄g oblationis causa. nullā alia causa intercedent. vt cū in festo alicuius sancti ad eę ecclesiam vadit pcessio a maiore ecclia. Sunt eccliam cū in festis diebus ad diuersa altaria cū pcessione ob sanctoz veneracōem venimus. Institutio ergo stationū ex pdictis liquet. Hoc tñ addito. qm̄ sicut romani pro virtutibz suis piculis statuerūt suas stationes in urbe. sic & alij in suis ciuitatibz ob causas siles stationes instituerūt. In diebz autē stationū. vices seu cantica leticie cantant. vīz. responsoria. vīl antiphone. vel aliquid h̄modi. Qn̄g etiam tunc missa celebratur in ecclia ad quā vadunt. Et qn̄g non. h̄ p̄ stationem. orōne finita redeunt. Et nota q̄ plū primo suenit in aliqua ecclia vicinilli. in qua dī esse statio. vt dictū ē in quarta pte sub ti. de orōne. Nempe beatus Greg. q̄ stationes in ordine ordinavit. xx. omelias euangelij. diverso tpe in illis dicendas. de

clarauit. alias vero stomacho latecēte. alijs p̄nuntiandas omisit. De solennitate letaniaz. in sexta pte sub ti. de rogationibus dictum est. Nota tñ q̄ stationes sūt pp̄ p̄terita picula. Letanie vero que rogacōes vel supplicacōes interpretantur. sunt p piculis uitandis vt premissū est. De solennitate ieunioz. & de vigilijs sanctoz vt dictū est in sexta pte sub quarta feria quarte dñi te de aduentu. Hoc etiam nota q̄ natale dñi. festum ē p̄pis. q̄a per eum filius innotuit mundo. in hoc em a p̄uit caritas dei q̄ nobis dedit filium suū. sicut dicit b̄s Job. Festum tñ p̄pis filij & sp̄issanci. in hoc em q̄ dicit verbum. intelligitur pars verbi. & etiam alia rōne. q̄ sc̄ filius p̄rem manifestavit munda. Pascha vō est festum filij. quia tunc xp̄s a mortuis resurrexit. & verus deus apparuit. Et nota q̄ solennitas pasche. antonomastice. dicit solennitas solennitatis. sicut dicit sancto p̄. & cantica cantorum eo q̄ alia sancta & alia cantica excedunt. Inde ē q̄ omnes dies dñicos recipemus. & omnes dies dñice sunt octave huius festi. Dicit etiam festivitas festivitatu. Tum q̄ prima est oīm festivitatum. tum q̄ omnes hac dñica comunicare dñi. In quibusdaz tñ locis quodlibz magnū festum pascha votatur. q̄i transitus. q̄i de vitīa ad virtutes transire debem̄. Penth. est festum sp̄us sancti. & q̄libet istaz solennitatum ē solennitas totius trinitatis. qm̄ in diuisa sūt opera trinitatis. licet vt premissū est. quilibz istaz magis dñi q̄ alteri appetetur. Non ē etiā ignorandū. q̄ plū israhiliticus tres p̄ncipaliter celebrat solennitates Primū erat pascha hīe dies azimop. qd̄ est pascha. q̄a tunc deos liberauit a p̄ate pharaonis. de hīute egipci. & a percussione angelī. līnitī postibz de sanguine agni immolati. Non enim fuit domus alicuius egipci. vbi mortui non iacerent. nisi domus iudeoz vbi null's mortuus est. Scđm erat pentibz. q̄ tūc suscepere legem vt dictum ē in sexta pte sub ipso festo. Terciū cenophegia i septembri. quod ex greco interpretatur dedicatio sine fixo tabernaculo. plū enim israhiliticus. xj. annis in tabernaculis habitauit. in cuius tēi meōriaz iudei hoc festum celebrant. q̄i in tabernaculis degentes. ceno em grece tabernaclm dicunt.

Hec festa que septem diebus preteabantur et
principia dicebantur. et sabbatum quod inter-
ueniebat dicebatur sabbatum sabbatorum.
id est sabbatum sanctorum. ¶ Vix superaddi-
derunt et alia festa ob euentus variis. ut
encenia. quod celebrabat hebrei i pome. scz in
octobri. Et vocabant encenia noua dedica-
tionem templi. Cenon em grece dicit nouu
latine. Unde quicunq; aliqd nouum fuerit.
dedicatu encenia vocatur. Nam et siq; noua
tunica induit. enceniare dicit. Nos aut duo
illoz. huamus se; pascha et penthecosten.
h alia rone qd illi. ipsi em celebrabat pascha q
tunc ab egipciaca suitate libertatis. nos
vero. q tunc per xp m redempti sumus. Illi
celebrabant penth. quia tunc suscepit legem
nos vo. quia tunc spm sanctum accepimus.
Item illi suscepit legem in tabulis lapideis
ad duritiam cordis notandum extrinsecus scrip-
tam. qm vsp ad spualem litere intellectum
non pertinebant. h spuallentibus datus e lxxij
discipulis in corde digito dei spualem intel-
ligentiā eis dictante. ¶ Scenophegiā etiā
quodāmodo celebram in ascensione dñi. q
p tabernaclm intelligim corpus dñi i quo
sub humanitate divinitas latuit. Juxta illō
ps. In sole posuit tabernaclm suū. hoc
ut ag tabernaclm xps in mortali carne non
iebat. qm exultauit ut gigas ad curvēdam
viam. discurrens d loco in locū ut suscepit
misterium adimpleret. h tūc fixit et stabiliuit
tabernaclm. et corpus suū. cū assumptus est
in celum. sedens ibi ad dexteram dei patris
et r̄quiescens in primorialibus pris bonis
donec ponat inimicos suos scabellū pedes
suoz. Hec itaq; tria festa. recte in evangelio
spualiter celebram. Nam iux p. xpus
captiuam duxit captivitatem. qn in pascha
resurgens vincos suos eduxit in lacu in q
non erat aqua. ascendit in altum. cū in ascē-
sione exaltatus est sup celos celoz ad orientem.
dedit dona hoib; cum in penthecosten
effudit de spuanto super om̄es carnem.
¶ Quarta vo feria post dñicam de passione
est de encenys. put ibi dictū est in seita pte
Et aut qz et alie qtuor solennitates. non tñ
ita solennes sicut pcedentes. vñ sabbatum
festum clangoris. festū xpiciationis. et neo-
menia. Siquidem apud hebreos. neomenia
dicta est. Quia bñ lunarem cursum menses

supputabant. mens qz luna vocatur. In
neomenia. noua luna. Apud nos vo ne
menie sūt kalēde. Erant em apud hebreos.
ipi dies kalendas ex legali institucōes so-
lennes. Hanc constantinus imperator partes
tūsimarinas petes inuenit eusebiū cesarien
epm. vñ sc̄issimum cui dixit. Pete a me
vnde eccl̄ia tua dicitur. Ille vero respondit
Eccl̄ia mea satis abundat in diuītis. h rogo
te. ut mittas per ptes mundū et noīa sc̄iop
et tempa passionū. et sub quibus et qualib;
et in qbus locis passi sunt rescribas. qd fac
tum ē. Et refert eusebius q quolibet anni
die plusq; quinq; miliū sanctorū festa occur-
runt. excepta die kalendā ianuarij. quo intē:
debant gentiles epulis et solennitatib; non
ad martirandū sanctorū. Et Iero. dicit idem
in eppla. que suo kaleñ. pponitur. Vñ. Gre
dicit. totus mūdus plenus est sanctis. Et si
militet h̄ymo dixit de angelis. q siq; cre
atas spuales videre posset. videret eas ebu
lire in aere. sicut minimos athomos in sol
splendore. ¶ Et nota q nullus ascribend
seu annumerandus est cathalogo sive nūd
sanctorū. nisi p romanum pontificem. et nū
facta prius clata fide de illius vita et mira
culis. Dicit aut cathologus vniuersalis bmo
a catha qd est vniūsale. et logus qd est bmo
et letania sive calendariū in quib; enuan
sancti p romanaz ediam a ppbati dicit vnu
salis bmo. ¶ Ceterz bñ decretū oclij affrica
ni. nulla meōria martiz pbabilitate sive so
lenniter accipiat. nisi aut vbi corpus marty
ris. aut certe relique sunt. aut vbi fuit origo
habitationis vel possessionis illius. Nam
altaria q p somnia. et manes q̄ reuelacōes
qrūlibet hoim vñcung ostiūtut omnino
reprobantur. Item statutū est in concilio au
relianeñ. q epus si in infirmitate nō fuerit
impeditus ecclie cui fuerit p̄xim p̄tū epali
die dñica desse non debet. Que aut festivita
tes celebrande sint. pateat ex oclio Lugdu
nen. in quo sic statutum ē. Dies dñici feria
di sunt a vespa in vespam. Itez. festū natal
dñi. sancti stephani. Sancti Job. euangel.
Innocentii. sancti Siluestri. Circūcisionis
Theophanie sive epbie. Pascha. cum tota
pcedenti et sequenti ebdōdib; Rogacōes
cū tribus diebus. Ascēcio dñi. Penth. cum
duob; diebus segib; Sancti Job. bap.

Duodecim aploꝝ Sc̄i laurentij Festiuitas
beate marie. Om̄s dies dñci. Dedicacō sc̄e
michaēl. Dedicatio cuiuslibz oratōij. Festū
oīm sc̄oz. sancti martini Ille festiuitates. s̄o
sanctoz Canonizatorū. quas singuli ep̄i in
suis ec̄ys cum clero & ip̄lo decreuerint cele-
brandas. Reliquis ḥo festiuitatibꝫ que per
annū sunt. non sunt ip̄li cogendi ad celebri-
dum siue feriandū n̄ p̄hibendi. ¶ Quot
psalmos. quot r̄nsoria. & quot lectiones. &
quare in festis dicantur dictū est in sexta pte-
sub ti. de nocturnis. ¶ Quedam aut̄ festa
dicuntur in totam duplitia. q̄dam simpliciter
duplitia. & quedā semiduplitia. Distinguitur
quidē duplitia. in quibusdā eccl̄y. p̄ eo
q̄ r̄nsoria tam maiora q̄ brevia & versus a
duobꝫ cantat. Et quia oīa incipiēda a duobꝫ^{bus}
incipiunt. et q̄ antiphone in matutis.
& vespis duplant. Dicuntur enim complete.
& aī psalmū & post. sicut est festū natalis
dñi. sancti Stephani p̄thomartiris. sc̄i
iohannis euangeliste. Circūscisionis domī
Ephie. Purificationis. Annuntiationis. Re-
surrectionis. Ascensionis. Pent̄i. sc̄i. Job.
bap. Aploꝝ petri & pauli. Sc̄i laurentij.
Assumptionis b̄e marie v̄ginis. V̄titate
eiusdem & dedicationis basilice. ¶ Premis-
ta quidem sūt maiora duplitia festa. Minor-
a aut̄ duplitia festa. sūt. sc̄da. & tercia feria
infra octauas resurrectionis. Item secunda
& tercia feria infra octauas pent̄i. Comme-
moratio s̄āti pauli apli. Octauae apostolor̄
petri & pauli. & assumptionis. & quodlibet
festū vna queq; ec̄ia duplex ordinauerit ce-
lebrari. Semiduplitia aut̄ festa sūt i quibꝫ
pmissa oīno non obvian. h̄ tantum tertiu
sextū & vltim. ¶ R̄nsoria cantantur a duobꝫ
nec incipiunt a duobus. n̄ duplant antiphōe.
licet versus & brevia r̄nsoria a duobus di-
cantur. Sunt hec semiduplitia festa sanctorū
Andree. Nicolai. Lucie. Thome apli. In-
nocentū. octaua Ephie. agnetis. Conūsio-
nis sancti pauli. Agate. mathie. Cathedra
sancti petri. Gregorij Augustini. Ambrosij
Hieronimi Philippi & Jacobi Marci euangeli-
ste. Inventionis sancte crucis. revelati-
onis sancti michael. octaua ascensionis. io-
hannis aī portam latinaz. Barnabe apli.
Octaua sancti Job. baptiste. Marie magda-
lene. Jacobi apli. petri ad vincula. Octaua

sanc̄i Laurentij. Bartholomei. decollatio-
sanc̄i Job. bap. Octaua n̄itatis b̄e marie
exaltationis sancte crucis. Mat. Luē. Simo-
nis & iude. Martini. Cecilie. katherine. Et
alia b̄m oīuetudiem cuiuscūg; ec̄ie. Sane
ideo hec varietas circa festa suatur. q̄m sic
b̄m aplm stella differt in claritate a stella sic
etiam erit resurrec̄io mortuorū. Cum ergo
b̄m b̄m d̄yonisiū ecclesiastica hierachia rep̄
senter aliqualiū in suis actionibꝫ seu ordina-
tionibꝫ celestem hierachiā. in qua sc̄i. b̄m
diuersitatem metoy suoꝫ disponūtur. Ideo
ad hoc rep̄tandum varietas diuersoy offi-
cioꝫ in nr̄a eccl̄ia rep̄itur. ¶ Que igitur
festa i totū duplitia. que simpliciter duplitia
& que semiduplitia dici debeant. liqdo p̄t
b̄m mysticum intellectū. Nam b̄m sanctos vi-
sio dei erit premiū oīm beatorum. q̄ quidē
visio erit maior vel minor in oībus. b̄m q̄
hic politi magis vel minus in caritate que
est radix oīm meritoꝫ pfecerunt. ¶ Vixit
sūt q̄dam specialia merita. sc̄m que aliqua
specialia p̄mia. h̄ntibus alia merita. in suā
glia conferent. Vnde speciale premiū sup̄
essentialia reddet martiribꝫ. doctoribus. &
virginibꝫ. qđ premiū aureola dicitur. ita q̄
q̄ntuz ad hoc aliqui sancti duplex habebūt
premiū. sc̄z essentialia. quod diciēt dei visio. &
accidentale. sc̄z aureolam. & sc̄m hoc festa
sanctoz possunt dici maiora vel minora. sc̄z
in quibus premioy rōnes magis v̄l minus
rep̄iri p̄t. ¶ Quia igit̄ beata v̄go inī om̄s
sanctos sublimari premio patiē q̄ntum ad
premisiū essentialia. & rōnes etiam accidenta-
lū premioy sibi sp̄tent. Ideo eius festum
totum duplex diciēt esse. Sic est etiā in festi-
vitatibꝫ ad honorem xp̄i statutis. Quia
v̄o post eos angelī sc̄m obtinent locū. Et
post illos apli & martyres. et post ipsos alijs.
Ideo sc̄m eoy pluta & pauciora essentialia
& accidentalia p̄mia ip̄oy festum. vel totuz
duplex. vel semiduplex. V̄l simplex debz ab
eccl̄ia militante. que vestigia triūphantē
imitat oīformiter celebrari. ¶ Anq; v̄o alia
consideratione dicuntur festa duplitia. q̄n v̄z
eadem die duo festa occurunt. & tunc min-
cedit maiori. Nā die illa de festo excellētori
offitium celebrat. & de minori fit solūmodo
memoratio. & illius offitium ad diē seq̄tem
rebutatur. sicut he de beatis petro & paulo.

Si ergo eadem die plura festa concurrat. et omnes sunt martyres illius qui inter eos maioris erit nos officium celebre. Si vero aliter confessor. et alius martyr vel martyres. si confessio maioris sit nos propter martir. vel propter privilegiatus. ut bonus martinus. et cuius generaliter officium instituit ecclesia. dicendum est officium dominum confessore. et memoratio facienda est de martyre. ¶ Itē si festum Andree venerit in prima dominica de aduentu. fiet in secunda feria. Idec etiam dicimus de quolibet festo apostolorum. martorum. si occurrit in missis dominicis propter privilegiatis. ¶ Item si festum huius vigiliam ostingit in feria secunda. celebrant officium dominum vigilie. et ieiunare in sabbato antecedenti. Si autem in quacumque alia dominica a praecelebriatis. et quibus historie apparet in ueiunctu evenient. festum apostoli vel alicuius principi martyris. vel alterius sancti qui proximum habet officium. attendendum est. Vtrum leges hebdomadae siue singuli dies ipsius proximum habent officium quod si habent. fiet officium de dominica. et festum sancti fiet in secunda feria. Si vero non habent fiet officium de festo in dominica. et officium dominice fiet in secunda feria. et sic dominica quoniam cedit festo quoniam exonus. ¶ Circa vigilias sanctorum que sic vocantur. et unde ortam habuerit. dictum est in sexta parte sub quarta feria tercie hebdomade ad uetus. ¶ Porro circa festa quae in septuagesima: ma seu in tere passione. siue anno illud occurserunt. sicut est festum sancte agathe. Cathedra sancti petri. sancti Mathie. Annuntiationis domini. Festum sancti Gregorio. Festum etiam primi cuiuslibet ecclesie si acciderit. vel anniuersarium illius. vel pascha alicuius annotiuum. generaliter dicimus propter cantica laudis scilicet. Te deum laudamus. Gloria in excelsis. Et ite missa est. In illis dominum cantari. et omnia que cantarentur in illis. si in alijs tempibus ostingerent. propter alleluia. quoniam festa habent modi ad tempore pasche pertinere noscuntur. Sed quae non dicitur alleluia sicut alia cantica leticie. Nondeo. quod illud est magis canticum leticie quam alia que sunt magis oblationes seu gratiarum actiones quam cantica leticie. Licet et in illis sit aliqua leticia prestita in cantu. Si vero opponatur quod gloria in excelsis. quod est proximum natali domini. et ite missa est. quod est laus seu canticum resurrectionis et te deum laudamus. quod significat leticiam propter dragma inuenta non debeant in festo anniversario.

tiationis domini cantari. pro eo quod primissa in adventu domini. nondum sua tempora habeant. et dominus nondum ea in rebus humanis fuerat presentatus. Respondent qui solennizare ostendunt quod hoc festum est omnium festorum christi quasi fons et origo. seu initium. quoniam et si natale domini vel passio vel inuentio dragone. nondum erat in re vel in tempore. habebant tamen in spe. quoniam in spe eorum prodigia procedebat. Annotiuum pascha vocatur. quoniam aliquis diem quo baptizatus est celebrat annuatim. quod forte sumitur a gentilibus. qui diem in quo ad misericordiam nascebantur natalitium obbuabant in qua celebracione officium pasche dominum cantari. propter alleluia. si in tempore quadragesime contingat. Et nota quod hec tria sunt. Te deum laudamus. Gloria in excelsis. et ite missa est. sese omittantur. et est ratio. Nam gloria in excelsis significat illud in effabilem gaudium. quod angelus pastorum nocturnus dicens. Annuntio vobis gaudium maximum. quoniam natus est nobis hec: die saluator. Ita missa est. quod est dictum. ite ad propria. missa est consummata est. designat accessum pastorum ad locum nascitutis christi. dicentium ad invicem. propter angelicam annuntiationem. transcamus versus bethleem et videamus hoc verbum. quod factum est. Quia ergo post annuntiationem angelii. secutus est pastor accessus. ideo merito quoniam sarcordos dicit. Gloria in excelsis. in quod dictum angelum representat. debet etiam dici. ite missa est. Similiter et quoniam hec duo dicuntur vel omittuntur. Te deum laudamus. ad noctinos dicitur. vel omittitur. quoniam ibi gaudium et laudes celum et terre creatoris et creature capitum et ministeriorum designantur. Sicut et in gloria in excelsum celum et terra. creator et creature. caput et membra. cum laude et gaudio noiantur. primo fere omnia que ibi in implicie continentur. Hic explicite ponuntur merito igitur quoniam illud dominus habens non debet omitti. Verum non semper premissa se omittantur. Nam in festo Cathedrale beatissimi petri. etiam si occurrat in quadragesima quodam ecclesie dicuntur. Te deum laudamus. ceteris laudibus tantum. quod hoc cantico ut sollem est ad intonandos in sedes suas et bene petrum ea die fuit in cathedra antiocena intonatus. Item in cena domini dicitur. gloria in excelsum et ite missa est. si episcopus assit et crismatis celebretur officium. Et in sabbato sancto dicitur gloria in excelsis. sed non ite missa est. in ipsa

en diebus non dicitur. Te deum laudamus. Ite in die nützlichkeit dñi dicitur. Gloria in excelsis. in pma missa. h̄ Ite missa est. non dicitur ne plus licentiatū se credens. non audito matutino discedat. Et propter hoc etiam quidam tūc rebusuant finalē collectā primē missē. donec matutine expleant cōcludentes p̄ea missam sub būdicamus. Sed alia rō ponit. in iūj. pte sub ti. de oratione nouissima. scđaz etiam missam eodem mō finiūt. In q̄busdā tū ecclesys dicitur tunc. Ecce completa sūt oīa nec datur p̄plo licentia recedendi. ut sciat se debere tertīā missam a udire. in qua demus dicitur Ite missa est. In ecclīs autē in quibus fit officium ambrosianū in tpe q̄dragesime. nullius sancti festiuitas celebrat. sed tantū om̄memoratio fit. Et idipm antiqua decreta in alijs ecclīs seruari iubebant. et antiquitatem om̄mūter sic siebat. In illis quoq; ecclesys prius sacrificat q̄ euangelium cantetur.

De officio festoz. que tempe aduentus occurrit. Dicatum ē in sexta pte in ti. de tempe aduentus. De festis vō a resurrectiōe usq; ad octauā penth. Hec regnla ḡnaliter in q̄busdā ecclesys suatuū q̄ in oībus sanctoz festis eanī historiā. Beatus vir. hic i aplis martiribus. professoribus. virginibus. hoc in uno et in plībus frēgtatur. Vir em̄ iste beatus xp̄us est. s̄m regis̄lam eiconij caput. et membra. Hic est enim martir. de quo dicitur in antiphona. Filie īrlm. quem s̄m caput coronauit dñs. stola immortalitatis in h̄ tpe solennitatis et leticie. et s̄m membra. P̄ea coronauit in illo tempe qd̄ p̄ istud significat quod erit eternitatis et glorie. Hic est enim q̄ loqui in officio qd̄ hoc tempe frēgtatur sc̄z. Protexisti me deus. Hic est vritis v̄a. et sancti sunt palmites. sic dicitur in euangelio. Ego sum vritis vera. Jo. xv. et quod s̄liter h̄ tpe frēgtatur. Et s̄m p̄missa patet q̄ etiam in festis duoz vel pluriū sanctoz debet dici in p̄dicta antiphona. Filie īrlm venite et vide te martirem sc̄z xp̄m. et non martyres et alia in plurali sicut fātiū quidam. Fregitam autē hoc tempe in festiuitatibus sanctorum p̄dentitatem officioz. eo q̄ in suo significato. idem erit denariū oīm. et tunc glificari eximus vnu cum xp̄o h̄ tempe glorificato. Sed querit. quare in tempe paschali nō celebram̄ festa sanctoz. qui cū xp̄o resurexit.

Vel cū eo celos ascenderūt. Debemus enim de illoz glificatione gaudere et solennizare sicut et de alijs sanctis. cū certi sum̄ eos celos ascendisse. R̄ndeō. ideo non solennizās qm̄ ad inferos descendērūt. Solennizam̄ enim sanctoz natalitā. qn̄ vīj celo nati sūt ut premissū est. non qn̄ inferno. de quo dictum est in sexta pte sub pasche. Potest etiā dici. q̄ de glificatione sanctoz in anima in pascha. vel saltem in ascensione festaē debe remus. h̄ non possum̄ propter auctoritatē ofſitorum illoz diez. Obumbrare ē m̄ solennites illoz auctoritate maioris solennitatis qm̄ adueniente p̄ncipe cessat magistratus et ideo statutū fuit ut per alia tempa anni die bus q̄bus eis dedicate fuerint ecclesie festa illoz celebrent. **V**el s̄m bedam. in dedicazione ecclesie in qua nouem lectiones dicuntur. fit festum de illis sicut et festū iohānis baptiste fit ad finem augusti. qui tamē circa pascha mortuus fuit. Et festum b̄ti Jacobi cōpostelle in Julio. qui tñ fuit tpe paschali. occisus. Beatus q̄ p̄etus apls fuit incarcertus hoc tempe. Facta est enim p̄dictorum festoz mutatio. q̄ tanta erat festiuitas p̄ncipis oīm q̄ non poterant tūc celebrare solennitates satellitum. Jux illud. Cede maiori. **V**erumtē festa sanctoz veteris testamē. ut abraam. psaac. dauid. daniel. et aliorū p̄gretiam. et apud venetias colii. et ibi habē ecclesiās. De machabeis dicitur. put sub ipso festo diceat. **C**irca octauas notandum est. q̄ octauā diem leuiticē libet insinuat dices. Dies octauus erit celeberrim̄ atq; sanctissimus. **S**ane octauae sanctoz. iō celebrant q̄a sicut prim̄ dies significat nūitatem eoz sc̄z. qualiter nascunt̄ celo. et in societate angeloz et sanctoz patr̄. quando anime eorum a corpibus separant̄. ita in octauis. relentes resurrectionem corporū. congratulam̄ risurrectioni eoz. **E**t attende. q̄ q̄rūdam sanctoz celebrant̄ octauae. ne hoc misteriū lateat non autem oīm ne vilescat. Si em̄ non valamus oīa festa celebrare sanctoz. qnto m̄ octauas eoz. Si igitur aliorū sc̄corum octauae solennes sunt qntomagis sancti sanctoz sc̄z. dñi nativitatis octaua solēnis erit. Vnde detur autē q̄ nativitas dñi non h̄z octauam q̄ illa tendebat ad mortem. Obitus em̄ sanctorū. Ideo h̄nt octauas. q̄ tunc ip̄i nascunt̄.

ea nativitate. que est ad vitam eternam. post illam nütitatem em que est in morte. sperada est glia resurrectionis. que datur in octaua non post nütitatem. que est ad mortem. sc̄m hoc etiam videt. q̄ nativitas beate marie nativitas beati Ioh. bap. non h̄nt octauaz Nec etiam resurrectio dñi. in qua dominus recepit stolam corporis que ḡnaliter omib⁹ fidelibus dabit in octaua. iam enim ipa domini resurrectio facta erat in re. ¶ Quia igitur diuerse ecclie in diuersis festiuitatib⁹ octauas celebrat Ideo ne illas reprehendere videamus dicim⁹. Qz duplex est octaua. sc̄ reuerentie sive venerationis. sive deuotiois et instituiciois. Octana reuerentie est festiuitatum. pasche. penth. nütitatis b̄e marie virginis. et beati iohannis Celebrantur enim octauae eoz pro sola deuotione non pro alio misterio. Octaua etiam duotionis est in sc̄cis patronis ecclesiaz. et in sancto Nicolao. Et in maria magdalena et s̄libus qui octauas non h̄nt. Sed quedam ecclie ob deuotionem eas fatuūt. Octaua vero instituiciois quadri partita est. q̄ est octaua significationis. suppletionis. alterius negotij significacionis. et future glorificationis. Octaua significacionis est. ut octauae sanctoz vigilias habentium. et festa dedicationis ecclesie. qd̄ sit in signū q̄ dedicabit ecclesia. id est extrema et plenissima dedicatione dicabit tunc. id est copulatur xpo. Tunc em est copulari. Et octauae martiz. q̄ ipsi pet ea que passi sunt. et ex eo q̄ hanc vitam q̄ nihil habuerit. considerunt q̄ erat vita immortalis. Vnde octauae innocentū. dici p̄nt octauae significationis. quia p̄ eas resurrectio nr̄a significatur. put sub festo illo diceat. Et etiam octauae beatorū petri et pauli. et quondam sanctoz que significant stolam. sc̄dam sc̄ glificationem. quam in octaua etate habituri sunt. ¶ Sed quae ob simile etiam causam nō celebrat octaua passionis dñi. sicut enim xps qui ē sol iusti cie. natus est non ppter se. sed vt lex nostris mentibus qui eram⁹ tenebris appareret. sic etiam baptizatus est. non ppter se. h̄ ut nr̄a peccata lauaret. sic mortuus est. non ppter se. h̄ ut nos morem peccato. p̄ quod nos liberaēt a morte. Rñdeo ideo. q̄ supuenies festum leticie obumbrat. et abolet omemo: racōem tristicie. p̄terea licet reddatur ratio

quate p̄missa octauae fiant. non tñ vlḡquaḡ in s̄libus exigitur q̄ octauae fiant. Nam xps fuit circūcisus carnaliter. vt circūcidamur spūaliter. ieunauit vt ieunemus. pedes lauit. vt lauemus. Nec tñ octauam. istoz aut̄ similiū celebramus. Sed se octauae sanctoz ob causam dissilem celebrant. vt p̄missum ē ¶ R̄sus dissimilem h̄z causam octaua pastoralis solennitatis. cui non fit octaua mistrium. Octaua tñ additur ppter oto b̄itudines. que in illa solenni octaua p̄cipiuntur. put dictum est ibi. et etiam octaua penthe. que et ideo celebrat. vt opez sancti spiritus summatio declareat. ¶ Est enim omnium octauaz ratio ḡnalis. quia sc̄ octaua redit ad caput. quod se de b̄itudinibus in libro de doctrina xp̄iana afferit Aug. Idēq̄ dies p̄mus est. et octauus sc̄ dñicus. et ideo resurrectio domini dicitur facta in octaua id est in die dñica. Idecirco igitur obseruat celebraz octauaz. ut reūtamur ad primū innocentie statum. et cuius innocentie recordacōe In octaua die circūcisio agebatur. ut mens circumcisā fieret ab omni carnali ostegione. Octaua supplicationis. est octaua nativitatis dñi. et in ea supplemus. qd̄ minus factum ē in festo nütitatis. quia em in nativitate multū actum est de p̄tu. et parum de pturiente. ideo in octaua plenius agitur de pturiente quod appet in responsorijs. et in antiphonis laudum. et in diurno officio ipsius octauae. et ob similem etiam causam celebratur octana ephie. octaua alterius rei significationis. est similiū octaua nativitatis. put ibi dicens est et octaua agnetis. In ea enim rep̄natut. q̄ b̄ca agnes octaua die visa est ḡlosa a q̄bus dā fidelib⁹. put sub illo festo diceat. Octaua future glorificationis est. ut octaua obitus c̄liboz sancti. ¶ Item nota q̄ tñ b̄cū stephanus et Laurentius h̄nt inter martyres octauas instituiciois solz vō b̄cū martin⁹ int̄ confessores De octauis pasche. et ascensionis et natalis dictum est in. vi. pte l̄b ti. d̄ pascha Licet aut̄ regulariter in octauis festiuitatū fiat in missa officiuz. sic in ip̄is festiuitatib⁹ p̄ eo quia octaua eadem dies cum ip̄o festo censem̄t. hoc tñ fallit in octauis apostolorum petri et pauli. in quibus diciūt officiū d̄ martiribus. licet enim vna et eadem die ambo passi fuerint. non tñ eadem die de utroq; in

ecclesia solennizat. put sub eoz festo dicet.
ideoz vtriusq; officium nequid i octaua fieri
cu vnam diem dumtaxat ambo habeant p
octaua. oportuit g; q; in eoru octaua aliquod
omnime officium inueniret. se ideo q; eccliam
mactiriu magimi fuit meriti officium dicit
de mactiribus. quis a de vtriusq; picipuis
acribus mentio in ipo officio hatur. Fallit
etiam hoc in octauis bni laurentij in q; reia
picipue valde omendabilia fuerunt. viz pie
tas i elemohnis. firma stabilitas in fidei co
fessione. et mactiru speciale. De pmo agi
in vigilia. De scdo in festo. et ideo de tercio
agi oportuit in octaua. ¶ Vix licet etiast
ea ostentia. ab aduentu dñi. quod est tempus
renovationis inchoari in pfectio. vi. ptiis
dixerim. In hac tamen pte. simplius ince
detes kalendariu psequimur a mense Ja
nuarii inchoando. De aliquibz anni festiui
tatibus seriatim aliqua specialia apponentes
videliz. ¶ De sanctis. fabiano et sebastiano
¶ De facta agnete. ¶ De conuisione sancti
pauli. ¶ De sancto Juliano. ¶ De sancta
agata. ¶ De purificatione bte marie. ¶ De
Cathedra sancti petri. ¶ De anuntiatiode bte
marie. ¶ De sanctis philippo et iacobo.
¶ De inuentione crucis. ¶ De reuelatione
sancti michaelis. ¶ De sanctis geruasio et
phasio. ¶ De sancto Johanne bap. ¶ De
sanctis. petro et paulo. ¶ De festo septem
fratr. ¶ De sancto Jacobo aplo. ¶ De sep
tem domientibus. ¶ De vincula sancti pe
tri. ¶ De machabeis. ¶ De inuentione sancti
stephani. ¶ De transfiguratione domini.
¶ De sacro Laurentio. ¶ De assumptione
beate marie. ¶ De sancto Bartholomeo
¶ De collatiode sancti iohannis. ¶ De scis
felice et audacio. ¶ De nativitate bte marie
¶ De exaltacode sancte crucis. ¶ De sancto
matheo aplo. ¶ De sanctis. mauritio et so
cis suis. ¶ De beato Luca. ¶ De symone et
iuda. ¶ De festo oim sanctor. ¶ De officio
mortuoz. ¶ De scis. quatuor coronatis
¶ De sancto martino. ¶ De sancto andrea
¶ De sancto nicolao. ¶ De venerabili beda
pbitero. ¶ De sancto thoma aplo. ¶ De festo
sanctor. stephani. Jobis euangeliste. ¶ De
Innocentibz. ¶ De apostolis. ¶ De euage
listis. ¶ De mactiribz. ¶ De offessoibz. ¶ De
sginibz. ¶ De officio festi dedicacionis etia.

Festu beatoz fabiani et sebas
tiani. duplex collecta in qbusdā
ecclips in misse dicit et in solito
more vtrags. uno per dñm nrm terminatur.
Tum quia ipo vnico dei filio ihu xpo medi
ante. ambo ad palmā mactirū puerunt.
Tum etiā q; licet dijūs passi fuerit tibz
ecclia tamē ppter ingentia vtriusq; merita
vtrig piter et pncipalit solennizat. et vtāz
collectam uno eodemq; fine concludit.

Hecum beate agnetis caret octa
uis. scz institutionis. habz tamē
octauam alterius negotij signi
ficationis. ut iam dictū est in pfectio. Qd
ergo dicit in kalendario. agnetis scdo non
dictū ppter hoc. q illud sit festum octauarū
eiusdem. nec in ecclia pronūtiatur. nec in
kalendario scribit octaua. h est alia solenni
tas de eadem repetita. ppter miraculū quod
dam. qd octaua die post e2 obitum stingit
ad tumulū illius. pentibus suis plorantibz.
Intelligit ergo agnetis scdo scz festo. Vnde
melius dicere scdo agnetis. ¶ De h etiāz
dictum est sub quarta pte symbolo. Quia
vo pfecti filius eam abamauit. ideo recte i
eius festo cantatur introitus. Ne expectau
erunt peccatores etc.

Conūcio sancti pauli apli. facta ē
eodem anno quo xps passus est
et stephanus lapidat. anno qui
dem non natāli. h emergenti. nam cristus
passus est. octaua kalend aprilis. Stephanus
eodem anno. tertio die augusti lapidatus ē
Paulus vo. viii kalend februarij duersus
est. Eius aut̄ duersio potius q; alioz sanctoz
celebratur tripli rōne. Primo ppter exēp
lum. ne quisq; qntūcung; peccator desperet
de venia. qn tantū in culpa ospicit pmo
talem fuisse in grā. Secundo ppter gaudium
sicut em ecclia magnam habuit tristitiam
in eius psecutione. ita maximā habuit leti
ciam de eius duersione. Tercio ppter mira
culū. quod dñs in eo oñdit. dñ de sevissimo
psecutore fecit fidelissimū predicatorem. In
hoc festo dicit ep̄la. Saulus adhuc. que est
Actu. ix. c. Et euangeliū dixit spmōpetrus
ad ihesum quod est math. xix. c. Dicit et ad
horas capitulum. Erat quidam discipulus
nam. nono capitulo.

Tutianus iste cuius festū sit. q̄ntā kalendō februarij fuit episcopus Cemoneñ. qui symon ille fuisse dicitur. quem dñs a lepra mundauit. et q̄ deus ad oīuū inuitauit. hic etiam dicitur esse ille Julianus. qui ab itinerantibus p̄ inueniendo bono hospitio innocat. eo p̄ in domo eius fuit dñs hospitat. Alij dicunt. q̄ ille qui p̄rem et matrem occidit. de quo sequitur Fuit q̄ et alius Julianus de almania. qui dñs fridetio martirij se vltio p̄septib⁹ offerebat. Vnde crispinus consularis eū iussit occidi. qd̄ ip̄e Julianus audiens statim foras prosligēt et q̄renti sponte intrepidus se oppōnens p̄tinus icūm ferientis excepit. Fuit insuper aliis Julianus frater bci iuliani. q̄ templū p̄dolo p̄. p̄missu theodosij impatoris vna cū fratre destruebant. ad cuius verbū hō viu⁹ sup plastrū mortuū sc̄ingens mortuus est. Fuit etiam quartus. Julianus. qui vtrunḡ pentem nescit⁹ occidit. h̄ post multā p̄niaz sub sperte mēdici leprosi. recepit ī domo sua angelū. a quo audire meruit. q̄ dñs suā penitentiā acceptasset. Fuit etiam q̄ntus Julianus non sanctus. h̄ apostota sceleratissimus. Primo em̄ monachus fuit. deinde impator roman⁹ ut dicitur ī festo iuencōis sc̄ie crucis.

Beatā agata post multa tor̄ita in carcere mortua est. ad cuius caput in tumulo posita ē v̄ibilit̄ tabula p̄ angeli misteriū in qua scriptū erat. M̄tem sc̄am spontaneaz. honorem deo et patrie liberaçōez. ideoq; ōsuetudo inolevit cum tabula eius p̄ imaginem continente fieri processionem.

Tuter cunctos sanctos glosa det genitrix virgo semp maria primatum optinet. ut pote que est sanctis dignior et excellentior vniuersis in cō honorez et cōia in quatuor anni t̄pib⁹ q̄tuor solennes celebrat festiuitates. vñ. Anūtiaciōne. assumpcioem. Nūitatem. et purificacōez. Omni enim t̄pe ipaz in meōria h̄re debem⁹ que omni t̄pe ad filium suū pro nobis peccatoribus intercedit. quarū duesunt sibi et dño nr̄o omunes. sc̄z Purificacio. et Anūtiatio. H̄e aut̄ q̄tuc⁹ festiuitates sunt sc̄om quatuor bñdicationes. que in ipsius vñginis salutatione stinen̄. Prima ē. aue maria t̄ra plena. que p̄me festiuitati competit. sc̄z

Anūtiacioni. quando vñz eam angel⁹ salutauit. et de sp̄usando concepit. facta gratia plena. Sc̄da est. Dñs tecum. que appetit assumptioni. qñ videlicet assūpta ē in celū. q̄ tunc fuit cum dño suo. et filio. ut ē dom⁹ ante em̄ non viderat eum dñm ita manifeste in se. Tercia bñdicio est. Benedicta tu ī m̄lieribus. que competit natuuitati. q̄ tunc nata est mulier ī vtero sanctificata. Nulla em̄ alia mulier fuit ī vtero sanctificata. Et ideo dicta est casta p̄pter singularitatem. q̄ nūq; demones casteū illō frēgerūt. Quarta benedictio est. Bñdictus fructus ventris tui. que congruit quarte festiuitati. sc̄z purificatio. q̄ tunc obtulit illum bñdictum fructū ī templo. Quidā etiam fatiūt q̄ntuz festum sc̄z de Conceptione beate marie dices. q̄ sicut celebrat de morte sanctorū non p̄pet mortem. h̄ quia tūc recepti sūt ī nūptiis eternis. similiter p̄ celebrari festum de conceptione. non quia sit concepta. q̄ in p̄co est concepta. h̄ quia mater dñi est concepta. assertentes hoc fuisse reuelatū cuidā abbati in naufragio constituto quod tñ non est authenticū. Vnde non est a p̄bandum. cū concepta fuerit in peccato. sc̄z p̄ concubitu maris et femme. Verumt̄ licet fuerit concepta in peccato dimissum est ei illō origissale p̄catum. et sanctificata fuerit ī vtero. sic et h̄iemias. et sanctus iohānes baptista. quare meito natuuitas eius ī beati iohānis bapti. celebrant. natuuitas dico ex vtero. quando vñz ī luceim seu ī mūdum p̄dierunt. Sed natuuitas eoz ī vtero. sc̄z qñ infuse sūt aīe ī corpib⁹ eoz non celebratur ut p̄missum est. Sextum etiā festum ē festiuitas patr̄is. sc̄z festum natalis. Sed qm̄ tunc ē etiā simul festum filij. qd̄ plenū exigit officiū. id non solennizatur. ò illa vñḡ ī octanas. tūc vero sic ut iam dicitur ī p̄hemio. Septimū p̄ festum est bēte marie ad martyres. de quo sub festo oīm sanctorū dicitur. Quia ī festum purificacōis sc̄om huius septime p̄tis diuisionem ī ordine t̄pis. alia festa vñḡis p̄cedit. idcirco hic de illo dicam⁹. Est aut̄ hodie duplex festum. Primū quo ad p̄num quod dicitur festum p̄pant. et obuiatio. q̄a ī illa solennitate anna p̄ficiuta. et symeon obuiauerūt beate marie venienti filiu⁹ sub p̄pm ī templū offerere. p̄pantos em̄ greci

dicit obuiatio latine, ab ipso quod est i.e. et
anti quod est. qui aduentus domini in templu
significat aduentum eius in ecclesiam. et in men-
tem cibos fidelis aie, que est templu spuale.
Hunc aduentum predixit dominus per malachiam
prophetam, iij. Ecce ego mitto angelum a me
tuam, qui preparabit viam a me fati meam.
et statim veniet ad templu sanctum suum ite.
Vel dicitur papantem, presentatio, ex eo quod Christus
in templum est presentatus. Secundum quo
ad priorem et dicitur festum purificacionis quia
beata virgo, licet purificatione non indigeret
nec legi purificationis obnoxia teneretur, quia
nullo modo immunda fuit, nec peperit decepto
seminte tamen voluit ecere secundum preceptum legis.
Dicit enim Lumen, xij. Mulier si suscepit semini
ne peperit masculum immunda erit septem diebus
immunda quodam etat a sortio hominis, et ab in-
gressu templi expletis vero septem diebus,
munda efficiebatur quo ad sortium hominem.
adhuc tamen usque ad diem tricesimum tertium, quo
ad templi ingressum munda erat, donec pur-
garetur iuxta ritum mestri fluxus. Sed ample-
tis quadraginta diebus, in die quadragesima
templu intrabat, et puer cum muneribus offer-
rebat. Si autem feminam peperisset puerus dupli-
cata, et quo ad sortium, et quo ad ingressum,
sicut et duplicitate quo ad corporis formationem.
Nam in quadraginta diebus corpus masculum
organizatur et perficitur, et in quadraginta dies in
funditur ut sepius. Coepit vero femine
octoginta diebus perficitur, et in octagesima
aia inspiratur ut sepius. Sic ergo si masculum
peperat quadraginta, si feminam octoginta
diebus a die nascitatis puerus, a templi accessu
ingressu, hodie tamen statim ingredi non possi-
betur, ne sibi pena in culpam contatur. Ver-
tamen, mulier dum sentit sibi imminere dolores
pueris non intret ecclesiam, vel saltu caueat
ne polluat illam. Sacerdos autem mulierem vi-
cinam parturi sepe moneat, quod obsecetur, ita
quod cum dolor puerus urget eam, sit pater acci-
pere eucaristiam. Nam in honestum est, quod
pater puerus probiter diu cum ea moreat. Est autem
triplex ratio. Quare precepit dominus die quadra-
gesimo puerum in templu offerri. Primo ad
notandum, quod sicut die quadragesimo in mate-
riale templu ducitur, sic in quadragesimo die
aceptione, ut sepius anima infundiatur in cor-
pus tanquam in suum templum, quod in historia

scolastica dicitur, quis physici dicant, quod in qua-
dragesimo sexto corpus perficitur. Secundo
ut anima, que in die quadragesima corpori
fusa, ab ipso corpe maculatur in die quadra-
gesima templu ingredens per hostias expiat.
Tertio ad insinuandum quod illi merentur ce-
lestis templu ingredi, qui decem precepta deca-
logi cum fide quietudine euangelistarum obseruantur.
Transactis ergo purificacionis diebus piens
ingrediebat templum, offerens filium vel filiaz, et
munera pro se scilicet pro peccato pullum colum
be sive tutturem, pro filio vero, vel filia offe-
tebat agnum agnilem in olocaustu quem agnus
habere nequibat, offerebat duos tuttures,
aut duos pullos columbas, alterum in olocaustu
cum pro parte, Alterum vero pro se, scilicet pro peccato
suo. Unde in euangelio dicitur, ut offeratur pa-
turorum item, hoc legi consuetudinem, id est sicut
lex exigebatur videbatur. Mulieres igitur in hoc
tempore virginem imitantur, cum in quibusdam
locis, post prout transactis quadraginta diebus
ecclesiastis ingrediuntur significantes, quod si vir-
ginem ipsam fuerint imitatae, post vitam presen-
tem ingredientur cum ea eternam. Celebratur
ergo hoc festum die quadragesima a nasci-
tudine Christi ad templum venientem, ipsum hoc legem
presentavit. Rursus hunc festum sequitur per festi-
tates natalis domini, circuncisionis, et epiphie ratione
misterium, sicut et ratione misterii voluit dominus
in templum presentari. Et hunc duplicitatem. Primus
misterium est, nascitur enim primo deus per fidem
in homine, et sequitur circumcisio, quod quoniam fides
est in hominem purificat hominem. Unde in actibus
Fide purificans corda eorum. Qui vero habet
bonam fidem relinquit omnia mala opera, et
tunc appetit deus, sed tunc facienda est punita ut
in nobis maneat, sicut in templo suo, et tunc
fit ibi oblatione, et offertur ei pars tutturem, id est
munditia mentis et corporis, quod non per fieri
nisi in iugis luctu. Sicut tutrus gemit per can-
tu, et duos pullos columbas, et geminam sim-
pliciter. Secundum misterium, quod in templis
venit in hac die, ut notetur aduentus eius in
mentem cibos fidelis anime sine in ecclesiam
in quam pater patus est intrare. Unde in introitu
dicitur, Suscepimus deus misericordia tua in medio
templi tui quia Christus est lignum vite in medio
paradisi patus equaliter omnibus subuenire et
bona sua largiri. Hoc nomen tuum deus, ita

et laus tua deus nō quasi dicitur. Sicut creasti omnes et recreasti ita et laudandi es per totū mundum. Non estiam expositum est in sexta p̄t sub octaua dñica post pentē. Ut autem veniat in mentē nřam horat ecclesia filios suos ut oceurent. Vnde dicit in principio matutinalis officij scilicet i⁹ invito. Ecce ad uenit ad templū scđm suum. dñator dominus gaude et letare spon occurrens deo tuo. scilicet p̄ fidem et bona opera et ppter hoc festū illud dicit p̄ papanti et obuiatio. quod si volumus quod ille veniat in mentem nřam. accipiamus in mentē nřam eius similitudinem. Vnde dicit in r̄sorio pmo. Adorna thalamū tuū spon. s̄ virtutibus purificate et suscipe scilicet virtutes. et sic veniet in te. ¶ Ep̄la vero est Ecce ego mittō angelū. que est Macha. e. vlt. Et euāgeliū. Postq̄ impleti sunt dies. Luc. ii. c. Et postcomunio. Responsum accepit symeon. Luc. ii. c. ¶ Et nota quod tempore iustiniani impatoris. fuit magna mortalitas apud constantinopolim. et ideo tunc constituta est solennitas purificacōis marie in reverentia eius ob causas p̄missas. ¶ Solet aut̄ queri. cū adhuc pollulent infinite heresies. quomodo sit vero. qđ in novo r̄sone dicitur. scilicet Beata uirgo heresies interemit. Ad qđ dicimur quod hoc fecit q̄ntum in se fuit. quod ipsa ostendit eū visibilem. qui inuisibilis fuit. Primo enim nō poterat inueniri. qđ quidam ipm q̄rebant in delictis carnis. qđam in deuītis. qđam in libris ph̄oz et non erat ibi. Vnde in cantis. Quasi et non inueni eū. Modo vero non p̄ aliquis errare in via nisi velit. Vnde manifeste hēetur in Isa. Hec erit recta via ut etiam stultus non erret p̄ eam. et q̄ erit illa via. Ecce dabo in spon salutē et in ictū gloriam meam. Dicit hodie capitulm. Ecce ego mitto. Malachie. iiij. c. Et illud. Eradicavi Ecclia. xxiiij. c. et illud. Quasi cedrus. qđ est ibidem. Sit aut̄ hac die processio ḡnalis quod significat processione illam. quam beata uirgo et ioseph ad templū fecerunt. qui in processione ante cancellos cantant. R̄sum accepit. nō significat prophetas. nō citatez dñi et misericordiam p̄nūtiantes. Melodia respondentium est gaudium. hāc dei m̄iam suscipientium. ¶ Tenentes igit̄ candelas in manib⁹ dicā. Suscipimus deus m̄iam tuam nō. Qđ vero cantatur in ipsa processione et in euangelio.

Accēpit eū symeon in vlnas suas ostendit quod debem⁹ eū non tantū corde. sed etiam in brachijs portare. Vnde in cantis. Pone me ut signacim sup brachiū tuū. et ut sigillū super cor tuū. Et ad Cor. Empti estis enim pretio magno gl̄ificare et portare deū in corpore v̄ro. Debem⁹ quidem portare. non tamen deitatem vel hūanitatem. sed v̄trung. Si fecit symeon qđ significat per candelam quā ferimus in processione. Per ceraz em̄ p̄ apes operariālē cū melle p̄ductam. Nulla em̄ libidine resoluunt hūanitas siue caro cristi. ex uirgine sumpta. Per lumen deitas. quia deus nō ignis oculumens est. Deuo. iiiij. Per lichimen in cera. aīa candidissima. vel deitas in carne latens. v̄l b̄m alios mortalitas intelligit. Vnde p̄ lumen pater. p̄ ceram filius p̄ lichimen sp̄uſsanctus. Rursus cedula in manu accensa est fides cum bona opatione. Nam sicut cedula sine lumine mortua diciuntur. et lumen p̄ se absq̄ cedula non lucet. sed mortuum esse videtur. sic et opatio sine fide. et fides sine opatione mortua esse dicitur. lichimen sub certa occultatus. recta intentio est. Unde Grego. sic fiat opus in publico ut tamen intentione maneat in occulto. Candeles aut̄ bñdiciuntur ut eas dignefant omnes. Sunt em̄ m̄lii habentes intus tenebras. licet ex lucere videantur. Oigne ferentes sunt. qui sicut extrahunt p̄ lumen. qđ ipsi ferunt in manib⁹ ita lucent interius p̄ verā fidem et in hoc est festa uitas et gaudiū magnum. Portant itaq̄ in processione cerei ardentes ppter sex causas. Primo ut unusquisque se illuminet et opa sua lumine patefacta alijs insinuet. Secundo ut ritū gentilium in meliō omittat religio xp̄iana Romani namq; d̄ quinto in q̄ntum annum in kaleñ. februario. ad honorem febrie maioris martis. qui ut putabant erat deus belli lustrabante urbem tota nocte cū cereis et fabiis accensis ut filius eius. eis victoriā de hostibus cederet. cuius m̄rem tam solenniter honorabat. qđ festum aburbale dicebatur. Ipsi etiam in mense februario sacrificabant februo. et plutoni cū ceteris diis infernalib⁹ p̄ aiabus antecessorū suorum. ut propitiarentur. ipsoz eis solennes hostias offerentes et tota nocte eoz laudibus cū cereis facib⁹ accensis vigilantes. Mulieres qđ romanorū his diebus festum luminū exercabant. gentiles namq;

pro eo qđ dicit̄ pluto deus infernalis. cōcū: pīscens prospīnam speciosissimā eam in pī: cīpīo hī mensis rapuit. deam̄ḡ fecit quam teres eius mī & pentes facib⁹ accensis. p̄ siluas denōcte in ethna monte cecilie m̄lto tempe quesier̄t. p̄t̄ poetaz fabule fingunt Idcirco & ip̄e in pīcipio mensis februarij. in meōriam huius tr̄i d̄ noctē urbem lustra bant ambiendo ip̄am cū facib⁹ ardentib⁹. Idolatre em̄ sīc legit̄ in libro sapie. obscura sacrificia faciebat. Hos igit̄ lustrandi moēs. S̄ergius p̄pa mutans in melius. statuit fel tūm purificat̄nis in honorem matris dñi in eodem mense. et tunc p̄cessiones fieri. ut plebs vniuersa portans cereos ardentes in manibus p̄ ecclias procederet in meōriam celestis regni. qñ om̄s electi lucentib⁹ bonoz actuum lampadibus. obuiam sponso veni entes mox cū eo ad nuptias supne ciuitate intrabunt. ¶ Tercio ut per hoc prudentes v̄gines imitemur. Quarū beata virgo ē caput. ut accensa in nob̄ lāpade castitatis & bonoz opez cum eis in templū glorie ad v̄ez sponsum ingredi meream̄. Quarto q̄ lumen qđ est ad reuelacōem gentiū sicut dixit sp̄meon. hac die pro nobis est p̄ntatus. Nec ergo processio significat illam sp̄meonis p̄ntationem. ¶ Ante ad notandū diuinitatem & huānitatem xp̄i ut p̄missum ē. Septo ad ostendendū virḡis puritatem. ne q̄s audiens eiuz purificacōem credere possit eam purificatione indiguisse. Portamus ḡ can delas accensas quasi ip̄o facto dicat ecclesia v̄rgo beata purificatione non indiget. sed tota rutilas. tota splendes & ppter causas p̄dicas candelaria nuncupan̄. Hoc festum caret octauis. qm̄ licet xp̄us legalit̄ fuit p̄ntatus in templo. nullus tñ doctor nos coartat. q̄ infantes die q̄dragēsima nēitate eoꝝ p̄tentur in templo. Vnde sic p̄sentacō pueror̄ ad templū bīm veterem ritum deficit q̄ hodie fit in baptismo ita & octana p̄papātia. ¶ In octauis em̄ sicut per p̄simū diem recolimus. qđ factū est. ita p̄ octauaz rem pro q̄ factū est. de festis anūtiationis assūptionis & nativitatis in suis locis dicitur.

DCathedra sancti petri. ecclesia solennizat. qñ vīz ap̄o antiochiam cathedra in honore sublima us esse phibetur quā sublimitionem dicunt

qdām factūm esse a theophilo principe antiocheno. cui filium defunctū post annos quorūdecim petrus suscitauit & ip̄m & p̄p̄m ciuitatis suertit. ppter quod ibi eccliam construxer̄t. in cuius medio excelsam cathedram collocauer̄t. & petrum ut ab oībus audiri. & videri posset exalteauerūt in qua sedit septem annis. De hoc igit̄ honore solennizat ecclesia. quia tunc plati ecclie ceperunt loco p̄stante. & honore sublimari. Tunc em̄ p̄pletum est illud psalmiste. Exalteat eū in ecclia plebis n̄c. ¶ Et nota q̄ exaltatus ē tripliciter. Et ideo triplex festum celebrat. Primo exaltatus est in ecclia militantiū eidem p̄sidēdo. & eam in fide & morib⁹ laudabilē regendo. ad quod pertinet hodierna festivitas ut p̄missum est. Scđo in ecclia malignantium. ipsam scilicet dissipando. & ad fidem conuertendo. ad quod pertinet secundū festum. quod dicitur vincula. Tunc enim eccliam malignantiū dissipauit. & plures ad fidem conuertit. ¶ Tercio in ecclia triūphan: tium. in eam sc̄z introiendo felicit̄. ad quod pertinet tertius festum qđ est passionis eius. ¶ Rursus fit ei festum triplex ppter alia quinq̄ rōnes. Primo ppter p̄uilegium fuit em̄ p̄ alijs priuilegiatus. & ideo magis honoratus in autonitate. nā fuit p̄nceps ap̄lorum. & claves regni celoz accepit. Fuit etiā feruentior in xp̄i amore. & efficacior in v̄tute. Nam ad eius umbrā sanaban̄ infirmi. Scđo ppter officium. Ip̄e em̄ officiū platinis sup vniūsam ecclesiā habuit. que i treas p̄tes mundi. sc̄z Aspam. africam. & europā diffusa est. & ideo eccliesia ter in anno pro eo solennizat. Tercio ppter bñficiū. quia ip̄e qui p̄catem ligandi atq̄ soluendi habuit. liberat nos a tribus gñibus peccator̄. sc̄z cogitationis. locationis. & operationis. Vel quia in deū. in p̄ximū. & in nos peccamus. Vel hoc benefiū potest esse triplex bonum qđ v̄tute clavium p̄ctor̄ in ecclie v̄sequit̄. P̄simū est absoluūis reatu ostensio. Scđom est pene purgatoriū in tempalem v̄mutatio. Terciū pene tempalis super p̄tem relaxatio. Quarto ppter debituz. q̄ sc̄z tripliciter pavit & pascit nos. sc̄z verbo. exemplo. & tempali subſidio. Ante ppter exemplum. ut sc̄z nlla desperet. etiā si tercio xp̄m negauerit. sicut ille. si tamē velit cū eo deū corde. ore & op̄e

5577

obiter. **N**ec est p̄termittendum, quia h̄ festum de incathedraliōne sancti petri olim festum b̄ci petri epulaz dicebatur. Fuit em̄ mos gentiliū b̄m magist̄ Johānem belerh annis singulis in mense februarij, hac die vinū et epulas deo offerre s̄ sepulcta patētum moti forte ppter illud Tho. iij.. Panes tuum et vinū tuū super sepulturam iusti cōstitue, quas de nocte demones consūmebat ip̄m tñ ab aiabus circa sepulera oberratibꝫ q̄s ombras vocabāt vastari putabant. qd̄ sancti p̄es extirpate volentes, festum de incathedraliōne sancti petri, tam de illa, que rore ḡ etiam de illa q̄ antiochie fuit facta statuerūt fieri illo die quo talia a ḡetilibꝫ fiebant. Vnd ab illis epulis hoc festū d̄suevit appellari festum b̄ci petri epulaz. Hac tam die non dicit̄ in q̄busdam eccl̄is nisi una collecta, et de illa in cathedraliōne q̄ fuit anticchie facta. **D**icit̄ aut̄ ep̄la Petrus aplus huus que est. i. pe. ii. Et euangeliuz. Venit ih̄us in p̄tes. Mat. xvi. c. **T**ractus ē. Tu es petrus. Mat. xvi. c. Ad horas dicit̄ ca. Petrus apl. i. pe. i. ca. **I**n festo b̄ci mat̄. apostoli dicit̄ ep̄la. Exurgens petr̄ i medio Actu. i. ca. et euangeliuz. oſtebo; tibi pater Mat̄. vndecimo capitulo.

Festum anūtiationis b̄ce marie est qm̄ angelus d̄i bonos rumores nuntiavit et ip̄a saluatorem concepit. Tunc aut̄ implicite sunt prophetie. Vnde ecclesia legit et cantat d̄ prophetis. quae introitus est. Rorate celi desuper et nubes. et p̄dicatores pluant. anūtiuant iustus xp̄s. aperiat ira. et b̄ea virgo. Aperiat inq̄ p̄ osensū. et germinet et concipiat saluatorem. et xp̄m. de hoc dicit̄ sub p̄ma pte. dñica de aduentu. Ep̄la est. Egregie b̄ea virgo. Ila. xi. c. Alio tñ eccl̄ie dicunt. Locutus est dñs ad arcam que est eiusdem. vii. c. Euangeliū ē. Missus est gabriel Luc. i. ca. et quod ibi dicit̄. Et hic mensis cīc. sic exponit̄ hic mensis. sc̄ martius. in quo b̄ea virgo concepit est sextus illi. i. a conceptione illius sc̄. Elizabet. q̄ vocatur sterilis. q̄ illa concepit ioh̄. baptistam octauo kaleñ. octobris. Dicit̄ etiam per horas capitulū. In diebus illis notum fatiet deus. Iere. xxx. c. **C**ompetit aut̄ hoc festū tempori veris. nam temp̄ vecias fact̄ deus

est hō. et omnia facta sunt noua. Hoc aut̄ festum est de dño et beata maria. q̄re eadem prefatio dicitur in natali. et in anūtiatione domini. De anūtiatione domini consuevit opponi. q̄ gloria in excelsis. Et ite missa est. et te deū laudamus in ea cantari non debeant. de quo dictum est in p̄hemio huiꝫ ptis. **S**i hoc festum fuerit in dñica passionis. vel oliuaz. ad sc̄dam feriā tñsmu tabit. Hoc em̄ generale est in privilegiatis dñicis. Si aut̄ in triduo añ palmas b̄m quodam anticipabitur. Quidaz vō illud transfert ad octauas. Similiter si fuit in die pasche nō cōgrue poterit infra ebdōdam celebrari i quo historia de aduentu op̄ilata canta. Vnde melius est si ad sc̄dam feriam post octauas. transferat. **I**n hac die vt dicit̄ p̄ diuersa temporū curricula deus multa op̄atus est. Que qd̄am sic egregijs versibus p̄strinxit. Salve festa dies. que vulnera nr̄a coherces Angel̄ ē pass̄ miss̄ et in cruce xp̄s. Est adā factus. et eodem tpe lapsus. Ob meritū decime cadit abel fratrius ab ense. Offert melchisedech. psaac supponit̄ aris. Est decollat̄ xp̄i baptista beatus. Est petrus erectus. Jacobus sub herode pemptus. Corpa sanctoꝫ cum cristo multa resurgunt. Latio p̄ xp̄m tam dulce suscipit amen.

Aschale tpus sicut sepe dictum est et auaz significat etate; ubi bonū quod erit singulorū in dispari caritate erit oīm. q̄ unusquisq; de beis alterius gaudebit ut de suo. et bonum oīm erit singulorū. ut ergo tpus paschale recordaret solennitatibꝫ. q̄ insta illud eveniūt. p̄ser tim cum apli in ecclesia p̄mitua non h̄rent p̄ticulares solennitates. statutū fuit ut in kalendō maij celebrat̄ solennitas ad honorē oīm apostoloz. ut dies varij non viderent̄. dividere quos una dignitas et aplatus in celesti gloria fecit esse sublimes. quod festū greci celebrate dicunt̄ in festo apostolorū. petri et pauli Hac etiā die festum est aplōz philippi iacobi. quia forte die ista passi sunt Sane iacobus iste dictus ē minor ad dñam iacobi cōpostelle sive zebedei qui dictus est maior non etate. h̄ vocatione. sic stingit in epis. qui loco aplōz sunt qm̄ qui p̄mo cōsegrat̄ est. alios qntūlibet maiores antecedit

antecedit p̄mo om̄ a

Primo enim a dño vocatus. & primo ei ad
hesit & sibi magis fuit familiaris. i secretę
em illū vocabat. scz qn̄ tñssiguratus ē si qn̄
fuscitauit mortuū in domo. Dic̄tus ē etiam
iste iacobus alphei. qui fuit filius Alphei.
dic̄tus est etiam frater domini secūdum car-
nem. quia dic̄tus fuisse consimilis ei facie.
vel q̄ erat filius alphei fr̄is ioseph virti b̄e
marie. & marie sororis eius. qui em ex utrāq;
pte sanguis diungebant. apud iudeos fra-
tres vocabant. Ihesus em putabatur filius
i c̄eph. vel dic̄t frater dñi. v. sobrinus. q̄a
filius sororis b̄e marie. quem morem fusc̄i
buant. Sed & ioseph dic̄t cognatus dñi ol̄
quia pater putatiuus. vel q̄ cognat̄ dñi ex
pte m̄ris scz beate marie. Ad clariorē aut̄
p̄missor̄ evidentiā notandū est. q̄ ioachim
pater b̄e marie accepit uxorem noīe annaz
que habuit sororem noīe p̄meriaz. Nec aut̄
p̄meria genuit elizabeth & Eliud. elizabeth
genuit Iohannē bap. De Eliud natus est
emineud. De emineud natus ē sc̄tus buatiz
& corpus est in opido traecti. super fluuiū
mosai in epatu leodiceū. Anna aut̄ tres vi-
ros dic̄t habuisse. scz Joachim. Cleopham
fr̄em Joseph & salome. de p̄mo habuit filiā
scz mariam m̄rem dñi quā dedit ioseph nup-
tui que xp̄m genuit. Generatio ip̄ī ioseph
& marie posita est i. vi. pte sub festo natal̄
dñi. Primo aut̄ viro defuncto. de sc̄do simi-
liter genuit aliam filiā noīe mariam quam
alpheo postmod̄ in diugem dedit. Nec aut̄
maria genuit ex alpheo q̄tuor filios scz Ja-
cobū miorem. Joseph iustū. qui te barsabas
dic̄tus est. symonez & iudam. Ex tertio vo-
sc̄do mortuo. genuit aliam similiē filiā noīe
mariam. & zebedeo in diugem tradidit. ex
quo duos filios habuit. scz Jacobū maiore
& ioh̄em euangelistam. Porro iacobus iste
merito sue p̄fessionis cogniciatus iust̄. Ex
vtero em dic̄t sanctus fuisse. Ip̄e em a petro
& iacobo et iohanne aplis ordinat̄ ē p̄m̄
hierosolimanoy ep̄us. Ip̄e etiam vna cū
basilio ep̄o cesarieñ. addidit nobis i script̄
misce celebracōem. Ip̄e q̄ traditur primus
celebrasse missaz post pascha dñi in hierlm̄
& petrus prim̄ in anthiochia. Iste vinum
vel siceram non bibit nullam carnē omedit
nunq̄ tonsus. nunq̄ vñctus. nunq̄ balneo
v̄sus est. & in tm̄ genibus terre dixis ora

bat. vt eius cameloy excedere duritiam cre-
derent. Iste p̄cipitatus est a iudeis d̄ pinna-
culo templi. cū nomen xp̄i p̄dicaret. & cum
ptitis fullonū interfactus. Fullo enim ē qui
lineos pannos candicat. Quidā em dixer-
unt ppter p̄c̄m̄ iinterfectionis eius iudeos
destructos fuisse. per t̄ptum & vespesianū.
& ita non attribuūt destructionē illam mor-
ti xp̄i. In hoc festo dicunt q̄dam eccl̄ie in-
troitum. Exclamauerit. Neemi. ix. c. Splaz
Stabunt iusti. que est Sap. v. c. Euāgelū
Non turbet cor v̄rm. quod est Job. xiiij. c.
Et p̄ cōmunionem. Tanto tpe. Io. xiiij. c.
Dic̄t etiam ad horas capitulū. Stabūt
iusti. Sap. v. c. Et illud nos insensati. qđ ē
ibidem. & illud. Non esurient. Apoc. viij. c.
De inuentione sancte Crucis.

Th̄e h̄ec. N sancta cruce dñi. secūda spes
sicut em̄ beata v̄go por-
tauit dñm. ita & sancta crux suo
modo. & sicut dat dñs aquis baptismalibus
sanctificat̄. & alijs sacram̄tis. ita p̄ taētum.
dñice carnis sanctificat̄ fuit illud lignum
vt nos suo mō sanctificare possit. & quia ita
crux saluat p̄ talem effectum quem h̄z. ideo
de eo cantatur. O crux splendidior t̄c. Que
sola fuisti digna. fuisti scz dignitate tibi da-
ta. portare talentum mūdi t̄c & quia finis
crucis est glia. ideo in fine pluriū antiphō-
nay de cruce dicit alleluia. Dic̄t autem per
horas capitl̄m Mihi aut̄ absit Gal̄ vltimo
Fit aut̄ duplex festum de cruce v̄z exalta-
tionis. de quo suo loco diceb̄t. & inuentiōis.
q̄ inuenta fuit crux tempe Eusebij pape. a
b̄ca Helena m̄re v̄stantini. mediante iuda.
qui tunc iudeus erat. Vnde in canone ip̄ī
Eusebij ita legit̄. Crux dñi nostri ih̄u cristi
que nup nobis gubernac̄la sancte romane
ecclesie tenentib̄ q̄nto noñ. maij inuenta ē
in p̄dicto kalendō. die inuentiōis festū vob̄
soleaniter celebrare mādamus. Est autem
maijs hoc festū q̄ exaltationis. p̄ut ibi di-
cetur. Legitur aut̄ de p̄dicto iuda. q̄ con-
uersus ad fidem. factus est postmodū ep̄us
hierosolomitan̄. & mutato noīe vocatus ē
quiciacus. De quo dic̄t dyabolus sic p̄phe-
tiasse. iudas xp̄m morti tradidit. Sz iste iu-
das illū mortuū exaltauit & artes magicas
detexit. Sz iulianus familiaris & amicus
meu s̄ cito rex erit. qui me d̄ isto vindicabit

quod factū est Nam iulianus monach⁹ ab ordie apostolās acq̄suit p̄ nephās cōsolatū romanū. & deind⁹ fāct⁹ impator. & xpianor⁹ persecutor. illum diuersis penis afflixit. & interfici iussit. Legitur q̄d q̄ quidā miles noīe quicacuſ. hunc iulianū p̄ ea infecit. De isto iuliano legit. q̄ adhuc apud stan tinopolim de tumba sua. fetor intollerabi lis p̄ greditur. Si querat quaē sit festū de cruce in qua xp̄us fuit dehonestatus & flagellatus. & non de azina. in qua fuit valde honoratus. n̄ etiā de alijs q̄ ip̄e retigit. Responderi p̄t. q̄ laus & hono: sup azinā im pensus tñstorius & mūdanus fuit. n̄ inde salus nostra pdijē. de quo curandū non est. Preterea p̄ alia que ip̄e retigit non legunt miracula. & sanitates fieri. nec p̄ illa idemp ti sumus. De honestacō vō i cruce facta nr̄a redemptio fuit. Dicit hodie introitus. Nos aut Gal. vlt. c. Et legitur ep̄la. Confido d̄ vobis in dño. Gal. v. c. p̄ eo q̄ ibi dicitur. Mihi aut absit gloriari. nisi in cruce domi nr̄i ihu cristi. Alie ecclie dicunt. hoc sentite. ad Phil. ii. Euangeliū est. Simile ē regnū celoz thesauro abscondito in agro. q̄ crux dñi ad literam inuenta est in agro vel aliter i agro ecclesie inuenitur crux dñi que dicit thesaurus. q̄ emprum est p̄ eam nobis regnū celoz. qui videt hunc thesaux i ecclia vadit & vendit oīa que h̄z. om̄s tñstorianas delectacōnes. & emit agrū istum. vt sit d̄ ecclia. Alij dicunt. Erat hō ex phariseis. io. ij. c. Et est notandū q̄ festū crucis fit semp cum festo martiuſ. q̄ crux significat martiuſ. & iō in festiuitatibus sancte crucis legunt in q̄busdam ecclījs. vi. lectiones d̄ martib⁹. & officia om̄sident. De signo crucis dictum est in p̄hemio quinte ptis.

De reuelatione sancti Michael

Cclesia facit festum d̄ angel⁹ dupli rōne. Prima est. quia nob̄ miserant. om̄s enim sic admistra torij sp̄us. & mīsterium missi ppter eos q̄ hereditatem capiunt salutis. Sicut habetur i ep̄la ad hebre. Scđa ratio est q̄ pugnat p̄ nobis 5 angelos malos. n̄ p̄mittūt nos temptati s̄ id quod possumus. De hac pugna dicit in Apoc. Factū est plūm in celo hoc bellum erit maxie tpe antixpi. & i morte martir. fuit & etiam semp est. & eius est

diaco. & dyabolus de celo. & de celestibus hominib⁹. & electus in corda malorum hominū. huius aut belli princeps. est beatissimus michaēl. & ideo sit ei festum. licet sit de vltia hierarchia de inferiori sc̄z ordine. Sunt enim nouem ordines angelorum. p̄t tacitum est in quarta pte sub ti. de p̄fatione. Qui q̄muis om̄es mittant. q̄m ut p̄missum ēsūt admistratorij sp̄us. Et in Isa. vi. hētetur q̄ missus est ad eū vñus de seraphin. raro tñ mittuntur. Vnde Daniel. miliamiliū ministrabant ei & decies centenamilia assistebant ei. Sorū vō qui mittuntur princeps est michael. q̄ fuit princeps ecclesie iudeoz. Ut hētetur i daniele. Modo vō est princeps ecclesie xpianorū. In iudeis fuit enim aliquā ecclesia que nūc est i xpianis. Hoc aut festum est. qđ est om̄ēctaio victorie sancti michaelis. inde originez sumptis. q̄ cum barbari depopularent apuliam xpiani triduano ieunio indictio sancti michaelis auxilium implorauēt. per cuius visibile p̄ocinium fuge terga dederit. Vocatur etiam festū reuelationis. q̄ in mōte gaganō reuelatus ē. vt sequit. Sane michael & raphael noīa psonalia sunt angelorū. Alia vero sunt ordinū. vt dictum ē in. uig. pte sub ti. de p̄fatione. Sed cum hoc festum sit om̄ne om̄ angelorum. quare specialiter d̄ noiatur festum sancti michaelis. & non gabriel. & raphaelis. Respondeo. michael est qui missus in egip̄tu fecit illas famosas plagas. qui diuisit mare rubrū. qui eduxit plūm p̄ debatum. & duxit in terraz p̄missiois ip̄e ē p̄positus padisi. & custos. & ē susceptor animar̄. & princeps ecclie. et ideo magis eū venetari debemus. Scđa ratio est. q̄ ip̄e met fundauit eccliam & oscurauit altae. Vnde dicit. Stetit angelus iuf aram templi. cīc. hoc fuit in monte gaganō. postea vō reuelavit hoc hoībus p̄ ep̄m regionis illiz. Tercia rō est. vt hoīes venerantes angelos perueniant ad consortiū angelorum. & ea de causa in diebus dñicis. & festiuitatib⁹ nouem psalmi nouem lectiones & tñsoria. cantant. vt per cantum ip̄oz ad assortiū p̄ueniam. nouem ordinū angelorum q̄ p̄sum est. deo cantare. Congaudendo autē angelis dicit ecclia in introitu. Bñdicte dominū om̄s angelii eius. q̄ angeli laudant. & nos similiter deū laudare debem⁹. Vnde vñs s.

sequit. Benedic anima mea dñm. Epistola
vō de Apoc. i. ca. sumit. Significauit deꝝ q̄
optet fieri cito tūc. Sequit ibi Job. vii. eccl̄ys
p̄ septem ecclesiās. vel p̄ septem sp̄us q̄ntuꝝ
ad intelligentiam. que ad hanc diem pertinet
vniuersitas angelorū intelligit. p̄ septem em̄
dies currit vita pris. ¶ Sequit responsoriū
B̄ndicite et v̄sus. Benedic. rōne qua supra
Alleluia est. In ospectu angelorū psallā tibi
hoc aut̄ ideo dicit ecclesia q̄ pata sūt angeli
deferre deo orōnes nostras. Semp em̄ nob̄
astant et aspiciunt nos. et auscultant. Vn̄ in
canticis. Qui habitas in ortis amici. id est.
angeli auscultant te. Bene istos sc̄z bonos.
Spassio. illos sc̄z malos passio sc̄z inuidie co
git. ut in nos semp aspiciant. ¶ Sequitur
euangeliu. Accesserat tūc. Mat̄h. xvii. c. in
quo p̄cipit vitari scandalum puuloꝝ. q̄a
ibi fit mentio de angelis. Amen dico vobis
q̄ angeli eoz in celis semp vident fatiē pa
tris mei qui in celis est. ¶ Qz vero pati sūt
deferre orōnes n̄ras in offertorio. ostendit
Stetit angelus iuxtam aram templi tūc. Apoc.
vii. c. Et data sunt ei inēnsa multa. et orō
nes accensē igne caritatis. et ascendit fumꝝ
aromatū. et oratio in ospectu dei de manu
angeli. ¶ In postcomunione vō. placuit
ecclesie. sicut p̄us b̄ndicete. ¶ Vnde dicitur
in quibusdā eccl̄ys. Benedicte angeli dño.
tūc. Sane q̄ michaēl legit cū dracōe pug
nasse. Intelligit allegorice. Michael. i. xp̄s
Historice vō. quia michaelis et angelorū.
maior eius misterio. Dyabolus describitur
in ecclesia ppter lap̄os esse depulsos. ¶ In
hoc festo dicit. c. Significauit. Et illō. B̄cs
qui legit. Et illud Job. vii. q̄ sūt Apoc. i. c.

Festō sanctoꝝ geruasp̄ et p̄tha
sy. cantat ex institutione gregō
vī. Intisitus. Loquet dñs pacē
in poplo suo. ex eo q̄ tali die pax inter romā
nū impatorem. et agisulphum regem longe
bardoꝝ extitit reformatā. quē regem celdō
nia eius v̄x̄or xp̄ianissima. Cui gregō. lib̄y
dyalogos scripsit. ad fidem suertit. officia
nanḡ sanctoꝝ prim conueniūt ipsiſ sanctis
partim his euentibꝝ q̄ in ip̄oꝝ euene diebꝝ.

Via intet natos mulierē nō sur
rexit maior iōbe baptista. meri
to ecclesia celebrat festū de illo.
et facit ei festum duplex. sc̄z n̄itatis. et deoꝝ

lationis ¶ Natiuitas ppter q̄tuor. Primo
pter historiaz. q̄m dicit dñs d̄ eo p̄ angelū
sicut in euangelio hētur. et multi in n̄itate
eius gaudebunt. qđ etiam ppter sarraceōs
dictum est. q̄ hoc festum celebrare dicūtur.
¶ Secō ppter Alegoriā et misteriū. quia p̄
iōhem infiguratus est ortus gr̄e quā nobis
attulit xp̄us. Ip̄m enim iōhem p̄cessit ī an
nūtiatione. in nativitate. in p̄dicatione. in
passione. et in ad inferos descensiōe. ¶ Ter
cio quia sicut b̄ca virgo sanctificata fuit in
vtero m̄ris. ita et ip̄e. ¶ Quarto quia ip̄le
prim⁹ annūtiauit gaudia eterna. et ideo di
citur lucifer. et turtur. Vn̄ in canticis. Vox
turturis audita est in tercia n̄ra. Et job. xxx
vii. c. Nunqđ duces luciferū in tempe suo.
et eius nativitas fuit p̄ gabrielem n̄tiata
Ideo aut̄ iohānes dictus est lucifer. q̄ obtu
lit nouū xp̄us. et inde est q̄ in quibusdāz ec
clesiꝝ habet missā ī mane. q̄ nativitas fuit
quasi aurora. Natiuitas vō xp̄i. fuit quasi
ortus solis. ¶ Vel ideo dicit missa in ortu
diei. q̄ legit in euangelio luce. Qz ip̄e fuit
sanctificatus. et sp̄us sancto tepletus in vtero
m̄ris. quare merito laudandus ē eius crea
tor in exordio diei. qui illū dignatus est ho
norare in vtero m̄ris. Habet etiā aliā p̄paz
missā sicut et alij sancti. que dī circa tertiam
vel prima missa est de vigilia euāgeliste. v̄l
alia dicit. quia ip̄e fuit martir et precursor
Vn̄ illā missa est v̄nius martiris. Et est in
troitus. Justus ut palma floredit. De ipso
nanḡ p̄phetizauit. Isa. et hīere. Hīereias
ip̄o vite ātu. q̄ fuit ei similia. Isa. ut ī ep̄la
hētur hodierna. Audite insule et attendite
p̄pli delonge. Isa. xlii. c. Ibi etiam sequitur
Vnde sumit introitus. De ventre tūc. sequit
etiam ibi. Posuit os meū. ut gladiū acutū
Gladius acutus est lingua predicatoris q̄m
abscindit supflua. Sequit. Posuit me quasi
sagittam electā. Sagitta electa est p̄dicatoꝝ
qui facit qđ docet. Sagitta acuta fuit Job.
cū dixit. Senimina viperarū quis docebit
vos fugere ab ita ventura. R̄h. est prius
q̄ te formare tūc. Jere. i. ca. Et est de nativi
tate eius. ¶ Alleluia est. Tu puer. Luce. ii.
. c. Et illud Inter natos tūc. Mat̄h. capi. xi.
¶ Euangeliū est Elizabeth impletū Luc.
. c. Dicit aut̄ hac die capitl'm. Audite insu
le. Isa. xlii. c. Et illud. Priusq̄ te formarem

Jere. i. Et illud reges videbunt. Isa. xlix. c.
 Porro i vigilia beati Iohannis bap. ieiunam
 q̄i ḡ patientes ei qui in debto ieiunavit. Et
 asperam vitā duxit. et vigilia ipsa plenum
 habuit officiū. q̄ post iohānīa decollacōe.
 xp̄us crucifixus fuit et agnū comedit. Fuit
 em̄ iohannes q̄i lapis angularis. i. vetus et
 nouum testamētū cōiungens. Vnde tunc
 magis solennizam̄ ppter misteriū qm̄ ppter
 psionam ip̄am. et qm̄ ipse fuit medius inter
 vtrunḡ testamēt. q̄ fuit finis veteris et ini
 tum noui testa. Naz et lex et pph̄te vsg ad
 iohānem. vīz inclusiue. Hinc ē q̄ hui⁹ dici
 officium p̄im de veteri. et p̄im est de novo
 testa. In hac aut die iohannes euangelista
 obiit h̄ eius festum tñslatum est p̄ut sub ei⁹
 festo dicit. Festum aut decollationis. non
 ita solennizat ecclia sicut istud p̄ut ibi diceb̄.
 Fuit ergo ut p̄missum est in vtero sc̄ificat⁹.
 sicut et Jeremias. Vnde et de Jere. legi⁹ hac
 die qd̄ p̄batur p̄ illo quod dicit⁹ i euangelio.
 Et repleta est sp̄sancto elizabeth. et exulta
 in gaudio infans in vtero meo. Sz quo ge
 nere sanctificationis non legim⁹ dicunt tñ
 quidā q̄ ab omni peccato mñdatus est Sz i
 glosa sup illo loco. Tu vis a me baptizari.
 ego a te debeo baptizari. i. ab originali pec
 cato mñdari. dicit q̄ in psona gnalis hois
 loquebat. Fuit tñ in peccato originali con
 ceptua. Similic et beata virgo. De q̄ et q̄re
 eius nativitas celebreb̄. sub purificacōe dic
 tum est. Paulus historiographus romane
 ecclesie diaconus Cassien. monachus qdaz
 die cum vellet paschalem cereum consecraē
 rauce facte sunt sauces eius. cū prius vo
 les essent. ut ergo vox sibi restitueret cōpos
 sit in honorem beati iohannis p̄mnū. Ut
 queant laxis. in cuius principio petit vocē
 restituēdem quaz obtinuit sic. et merito sc̄ci
 iohannis restaurata est zaharie. In h⁹
 festo non cantab̄ frēgter alleluia. sicut fit in
 festiuitatib⁹ petri et pauli et aliorū. in quoy
 vltimis noctēnis psionatur. Ratio ist. q̄ ipse
 figurat legem. et quia natale h⁹ fuit an xp̄i
 resurrectionem et an gaudium. Quidaz tñ
 fatiunt officiū sine alleluia in initio noctis
 ppter figuram legis et p̄ea iterant officiū.
 cū alleluia in medio noctis. terminantes illō
 in principio lucis. in meōriam antique obb
 uationis. De qua et quare in hoc festo nocē

ni cantant̄ in initio noctis dictū est in q̄nta
 pte sub ti. de nocturnis. Nota q̄ antiqui
 tus solebat vna q̄drageſima celebrari ante
 hoc festum et alia an natale dñi. Sed p̄ea
 ppter fragilitatem hominū redactū fuit ad
 tres septimanās an natale. et tres ante hoc
 festum. Vnde p̄hibitū est in decretis. ne in
 illis tribus septimanis nuptie fiant. Sed et
 hoc abolitū est. p̄ut dictum est in prima pte
 sub ti. de sacramētis. Fiunt aut tria speālia
 in hoc festo. In vigilia nanḡ in quibusdā
 ptibus. ex antiq̄ obbuatione colligūt ho
 mines et pueri ossa. et quedaz alia immūda
 et iſimul c̄remant. ut exīnd fumus in aere
 pducatur. Ferunt etiā brandas sive faces
 et cum illis circueunt arua. Terciū ē. quia
 rotam volunt. Qui immūda c̄remant. et fu
 mū in altum pducunt. h̄nt hoc a gen
 tilib⁹. Antiquus em̄ dracones hoc tpe ad li
 bidinem ppter calorem excitati. volando. p
 aerem frēgter in puteos et fontes sperma
 tizabant. ex quo inficiebāt aque et tūc erat
 annus letalis. ex aeris et aquaz corruptiōe
 q̄ quicunḡ inde bibeant moriebantur aut
 grauem moribū patiebant. qd̄ attendentes.
 pbi iusserunt ignem frēgter. et passim circa
 puteos et fontes fieri. et immūda. et qcunḡ
 immūdum redderēt fumū ibi c̄remari. Nā
 q̄ p̄ talem fumū sc̄ebant posse fugari dra
 cones. et q̄ talia hoc tempe maxie fiebant.
 ideo h⁹ adhuc ab aliquibus obbuatur. Sunt
 em̄ dracones aialia. Vnde in p̄. Laudate
 dñm de terra dracones. non tracones. id est
 meatus terre. ut quidam dixerit. animalia
 in aere volant. in aqua natant. per terram
 ambulant. nil immūdum sustinēt. et fugiūt
 ppter fumū oliferū. Sicut elephantes ppter
 grimitum suū. Est etiam alia ratio q̄re ossa
 aialium cōburunt. vīz in meōriam. q̄ ossa
 ioh̄is baptiste a gentilib⁹ i ciuitate sebas
 te obusta fuerunt. Vel p̄t hoc referri ad no
 uū testamētū. Abiunt em̄ pueri vetera et
 oburunt. ad significandū q̄ adueniente no
 ua lege veterū testamētū dñ cessare. Dictū
 est enim. Vetustissima veterū ne omedetis
 et nouis supuenientib⁹ vetera p̄ciet. Se
 q̄ brande seu faces ardentes. et fūnt ignes.
 qui significant sanctūm ioh̄em. qui fuit lu
 men et lucerna ardens. p̄cedens et p̄cursor
 vere lucis que illūnat om̄es hoīez venientē

In hunc modum. Vnde dicitur Est lucerna
ardens. et lucens ante dñm. qui viaz domio
parauit in heremo. Rota in quibusdam
locis voluit ad significandum. qd sicut sol ad
altiora sui circuli puenit. nec altius potest
predicari. hunc sol descendit in circulo. sic et
fama iohannis qui putabatur xp̄us descendit.
Sicut ipse testimonium prohibet dicens. Ne
opret minui. illum autem crescere. quod dicunt
quidam dictum esse eo qd tunc dies incipiante
minui. et in necessitate xp̄i crescere. Sed qd ante
facti iohannis decrescent. et a natale dñi festum
crescent. in telligendum est de natitate i m̄e
qnd seceptus est. uterque qm̄ iohannes con-
ceptus fuit decrementibus diebus ut in septem-
bris. et xp̄s in crescentibus. ut in aprilii. vel
de morte utriusque. Nam corpus xp̄i exaltatum
est in cruce. corpus iohannis capite minoratum.

Petrio et paulo questio est. Vt eadem die passi sunt. Nam hein-
ricus solitarius velle videt. qd eadem die anno reuoluto paulus passus sit.
Sed pelagius. et nicolaus pp̄a. et ambrosius.
et alijs sancti pres volunt qd eadem die. Et
eadem etiam hora sub nerone imperatore viz
anno. xiiij. impij eius. alioquin false essent
histone de illis scripti. hinc tamen in diuersis
locis. licet in urbe et diuisas penas passi sunt
qd petrus in urbe crucifixus est paulus vero
qd sicut legitur in actibus apostolorum. cuius roma-
nus erat. ḡnus natione tarcentis esset extra
muros urbē decollatus. que pena honestior
videbatur. et de ipso lacrymā sanguine legitur
profluxisse. Vix precedente tpe. cum constantinus
imperator in honorem utriusque ecclesias construx-
isset et romanus pontifex vellit eorum corpora
separare et dubitaret. que cuius ossa forent
diuinitus resum est. majora ossa sunt predi-
catoris. minora piscatoris. et sic ab inuice-
z separata sunt in pp̄is ecclesias collocata. Post
modum vero silvester pp̄a volens ecclesias ipsas
desecrare. tam prua et magna ossa equa lace
cum summa reverentia ponderauit. et unam
medietatem in una ecclesia. et alias in alia col-
locauit. Vnde quidam fatiunt festum de hac di-
uisione ossium in nonis. vel. viij. yd. iuly.
quia die tali facta fuit. alijs illud fatiunt. xv.
vel. xvi. die eiusdem mensis. Alij vero dicunt
qd festum divisionis petri. et pauli. qd cele-
bratur die illa. sit propter illam diuisiōnem.

que facta est in iulio. post duodecim annos
qnd separati sunt ad predicandum gentibus in quo
festum cantant illam magnam sequitiam. Celi
enarrant gloriam. Et euangelium ascensionis
Recumbentibus accepit. incipientes ibi in fine.
Dns quidem iib⁹ postquam accepit. Liceat autem
eorum festa eadem die celebranda concurrans
Hesus tamen Gregorius instituit. ut tamen officium
beati petri ipso die celebraretur. Tum quia tali
die ecclesia belli petri fuit dedicata. Tum quia
ipse prior fuit questione Tu quia maior fuit
dignitate. qm̄ romane ecclesie tenuerat pri-
matum. Et dicitur in missa introitus. Nunc
scio Actu. xij. c. Et collecta communis utriusque.
Deus qui hodiernā diem. quaē non fit con-
mēratio de beato paulo. Epla. Misit he-
rodes. que est ibidem. Alleluia. Tu es petrus
Matth. xvi. c. Euangeliū. Venit hiesus
in ptes. qd est ibidem. ubi dicitur. Quod dicunt
homines esse filium hominis. Sed sicut Jeremias
in hebreo. dicitur filium ade. Per horas vero
dicitur. c. Misit herodes rex manus. Actu. xij.
.c. illud. Angelus domini. Et illud. Et petrus
ad se reuersus. que sunt ibidem. Sequitur
vero die fit festum de beato paulo. Et dicitur
in missa innoitus. Scio cui. ij. thimo. ij. ca.
Et collecta. Deus qui multitudinem. Gradua-
le. Qui opatus est petrus Gal. ii. c. Versus est
Gra dei. r. Cor. xv. c. Epla. Notum vobis fa-
tio. Gal. i. ca. Alleluia. Tu es vas. Act. ix.
.c. Euangeliū. Dicit symon petrus Matth.
xix. c. In alijs ecclesias dicitur. Hoc est preceptum
Ioh. xv. c. Communio. Amen dico vobis Mat.
xix. c. Item in nocturnali officio belli pauli.
quidam osculū permittunt antiphonis lau-
dum ut dictum est in sexta pte sub trinitate
Et dicitur capitulum. Bonum certamen. ij. ad
thimo. iij. c. In octauis vero apostolorum di-
llud. Confitebor tibi domine rex. Ecclia. ultimo
vep in vigilia dicitur introitus. Dicit dominus
Ioh. vlt. c. Et epistola. Petrus et iohannes
Actu. iij. c. Euangeliū. Dicit iib⁹ symoni.
petro. Ioh. vltimo. c. Habet autem hoc festum
tria. scilicet ieiuniū. solennitatem. et octauā
ieiuniū. qd si velim conregnare. optet nos
et compati. In die festo. o ecclia glificatione
gaudemus. In octaua de eorum futura beatitu-
dine in corpe et anima. iam certi letamur.
et eterne glorificationis meriti expectamus.
De hac octaua dictum est in fine prophetij h̄e

ptis. **E**t nota q̄ leo p̄pa. iiij. Orans p̄ ne
opolitanis ciuib⁹ in mari. cum sarracenis
pugnantib⁹ fecit illam collectam. Deus c̄
dextra beatum petrū c̄ Perfectis vō per eū
mūris ciuitatis Leo mane imponens seras
portis. orans fecit illam collectam. Oē qui
beato petro. collatis clavis c̄ **I**n festo
magdal. dicit̄ ep̄la. Mulierem fortem quis
inueniet que est in pabolis ultimo capit. et
Euangelū. Rogabat īb̄m. Luc. viij. c.

De septem fratribus.

Orcia festum frat̄z notandum é-
tres fuisse m̄re s. quaz quelibet
septem fratres habuit filios. &
post passiones eoz pasce sunt. vīz m̄r macha-
beoz cui⁹ nomen ignoratur. & felicitas m̄r
istorum septem fratrum. & symphoriana sa-
piens mulier. que sancta fuit.

Acobus maior filius zebedei s̄t
iohannis euangeliste missus est
ad p̄dicandū hyspanis. h̄ cū nō
posset. nisi vñū principem ibi suettē redire
hierosolimis. h̄ tandem ab herode decollat⁹
& in hyspaniam reportans. q̄s viuus conu-
tere nequivit. mortuus diuino miraclo con-
uertit. sit aut̄ eius festū. viij. kalend. aug⁹.
p eo q̄ tali die fuit apud oportellam tñlla-
tas. non q̄ tuas obierit. q̄a occisus ē ab he-
rode in diebus azimotum. vīz. viij. kalend. ap̄rilis.
In annūtiatiōe dñi sc̄ circa pascha
vt legit̄ in ep̄stola hui⁹ diei. Misit herodes
c̄. & ita tunc ppter dies ip̄os festum nō ha-
buit. In kalend uero ianunarij. fuit sepult⁹
q̄ ab augusto v̄sg tunc sepulcri ei⁹ fabrica-
buit p̄tulata. V̄l iō ht. viij. kalend. augusti
hoc festum qm̄ hac die dedicata est sibi ecclia
in oportella. **Q**uare dictus sit maior dic-
tum est sub festo ap̄lor̄ philippi & Jacobi.
Hoc aut̄ festum non h̄z vigiliam v̄l ieiu-
num. p̄ut dictum est in sexta pte sub. iiiij.
feria tercie ebdomade aduentus. hac die di-
cunt quedam ecclesie ep̄lam. Nam non estis
Ephes. iiij. c. alie. Benedictus deus & pater.
Ephes. ii. Et euangelium. Accessit ad īb̄m.
Matth. vicesimo capitulo.

Vnc de festo sept̄z dormientiū
dicendū est. Sex eorū potentes
fuerūt in epheso. tempe q̄ dec̄
celar psecutus est eccliam dei. qui quācito
audierūt psecutionem fugierunt in monte⁹

et latuerūt in spelunca quadā. et secum mag-
nam pecuāam portauerūt. h̄ p̄p̄z cibī quoq̄
noīa sunt maximianus. marcus. martinus.
d̄yonisius. iohes. secapion. & constantinus.
H̄i cum essent in spelunca. p̄ma die comedē-
runt quicqd̄ habuerunt om̄estioni aptū. &
dixerunt būeti suo. Cras emas nob̄ cibos
quia p̄p̄z hodie om̄edimus. & postea dormi-
erant. Tandem decius q̄sūt eos. nam au-
diuit eos esse xp̄ianos. h̄ dictum est sibi eos
aufugisse in alias regiones. vel in mōte la-
tuisse. quod audiens fecit ostia spelūce lapi-
dibus obstrui. post multū vero tempis vīz
circiter trecentos annos. q̄dam voluit sta-
bulum ī speluncam facere. & fecit magnū
ignem in quo soluti sunt lapides. qui erāt
in ostio spelunce. & statim in spelunca resul-
lit splendor ignis. & euigilati sunt septem
dormientes. & sex qui potentes erāt dixerūt.
septimo. qui erat huus eoz. Dies est vade
nobis emere cibos. Putabant em̄ se p̄ vñā
noctem em̄ dormiisse. Iuit ergo ille ad ciui-
tatem. & ad marcellā. miratus ultra modū
q̄ crucis videbat per vicos. & in triujs &
in q̄druujs. Cunḡ carnes em̄es. obtulisset
monetam quā habebat. non cognouerunt
eū carnifices & dixerūt. Vnde habes istos.
nūmos. qui ait. ex meo xp̄o labore. Et illi.
Vndi ea tu. qui ait. de p̄ria ista. Tunc illi.
Qui sunt pentes tui. ille ait. isti & isti se nō
cognouerunt carnifices aliquos eoz. quos
ip̄e noīabat. A longo enim tpe eorū noīa.
cum alijs erant sepulta. Itey illi dixerunt.
sub quo impatore fuit illa moneta. ai ille.
sub decio. Tunc illi ammirati sunt. Tū xp̄
mōetaz tū xp̄t ea q̄ r̄ferebat. estimātes eū in
sanū eē ligauerūt eū & duxerūt eū aī p̄tificē
ciuitatis cui diligenter inquirenti. quis ille
esset. & vñd. & vbi hanc inuenisset monetā
& de alijs que ip̄e retulerat carnifib⁹ oīa
p̄tūt̄. reuelauit tunc ep̄pus venies
cum vniūso p̄p̄o ciuitatis ad speluncam in-
uenit eos sex qui ibi remanserāt itey dormi-
entes & euigilatos secū in ciuitatē adduxii
& singula scissitatus ab eis inuentum est.
eos in spelunca fuisse p̄ annos fere trecentos
Preterea inuente sunt plumbee tabule ī ip̄a
spelunca. quas illi imposuerant ibi. q̄ man-
dato decij obturauerūt os spelunce. Impato-
res erant tunc honorius & archadius. q̄ cū

prius dubitarent de resurrectione. hoc viso
firmius crediderunt. Fuerunt autem cum epo
predicti. viij. iuuenes p aliquos dies se postea
mortui sunt libera morte. vñ dicti sunt ma-
tices tamdiu in spelunca manserunt.

PEsti beati petri ad vincula ta-
liter bñ Bedam institutum fuit
theosobia vxor theodosij. ij. im-
patoris. hierosolimā proficiscens. vidit in
alexandria festū celebrari. i kalendō augusti.
ad honorem cesaris augusti. de triumpho
habito de cleopatra regia egypti & marchio
antonio viro eius. unde vehementer doluit
q̄ damnato & gentili tantus honor exhibe-
retur. Veniens autē hierosolimā catheenas.
quibus petrus sub herode fuit alligatus. ac
quisivit & romā rediens eos aplieo p̄tauit
qui alias eathenas. q̄bus bñ nerone fuerat
alligatus. aportari p̄cepit. que se tangētes
vsg. a deo sunt miraculoſe diuinitate ac si semp
fuerint eedez. **T**heodosius igit̄ ad hono-
rem beati petri eccliaz edificauit. & ibi cathe-
nas imposuit que dedicata est in haleuō au-
gusti. vt solennitas piscatoris obscuraret.
solennitatem impatoris. & catheна petri ex-
tingueret torquem augusti. **S**cda causa
institutionis h̄i festi est. ppter memoriaz li-
berationis h̄i petri p angelum facte a car-
cere. siue a vinculis p̄t in ep̄la legiē hodi-
erna. & bñ hoc videtur q̄ deberet vocari.
hoc festum a vinculis. **T**ercia causa est.
quia cū querimus tribun̄ filiam h̄ret gut-
tuosam. illa ad mandatū sancti alexandri.
j̄pe. qui sextus fuit a beato petro. quesivit.
bogas siue vincula. q̄bus b̄c̄us petr̄ fuit
in vinculis. quibus osculatis liberata ē. &
quirinus cū sua familia baptizatus ē. Tūc
dictus alexander j̄pa hoc festum in kalendō
augusti. celebrandū instituit. & in honore
beati petri. eccliam in urbe fabricauit. Vbi
vincula ip̄a reposuit. & ad vincula noiauit
in qua festivitate plū illuc ip̄a vincula ho-
die osculatur. **Q**uarta causa potest esse.
quia dñs petrū a vinculis miraculoſe absol-
uit. & eidem ligandi argi soluendi p̄atem
dedit. Nos autē vinculis peccatorū ligati te-
nemur. & absolui indigem̄. ideo igit̄ in so-
lemnitate ipsa que dicit̄ ad vincula ip̄m ho-
noramus. vt sicut ip̄e a vinculis absolui p̄
meruit. & absoluendi p̄atem accepit a dñs

hic a ip̄e nos a peccatorū nexib⁹ absolu⁹ ob-
tineat Hac die dicit̄ ep̄stola. Misit herodes
Actu. xij. c. Euangelium. Venit ihs i p̄tes.
Matth. xxij. capitulo.

Achabei isti. sunt illi de quibus
fuit iudas machabeus. d̄ q̄bus
in. ij. machabeoy. Et cum ecclia
occidentalis nullius alterius sancti veterē
testam̄ti. festum celebret. p̄t dictū ē in pro-
hemio h̄e p̄tis. isto ⁊ tamen a innocentum.
festum recolit. Itaq; quidem ppter quatuor
Primo q̄ passi sunt ppter legis obliquacōem
quia vñ carnes porcinas & legem comedē.
noluerunt. Scđo ppter martirij p̄gatiū
p̄t legiē in historia scolastica. Quia enim
inaudita supplicia sup sanctos veteris testa-
menti p̄ulerunt. ideo in hoc p̄uilegiati sūt
vt eoz passio celebret. Tercio q̄ ip̄i fuerūt.
vij. fratres. & nūs septenarius est numer⁹
uniuersitatis. Vnde in eis significant om̄es
martires veteris testam̄ti celebritate digni
& oībus illis. in istis reverentia exhibetur
Quarto. q̄ ipsi ostendunt in exemplū mar-
tiribus noui testamenti. vt sic illi pro legis
mosaice obseruatione passi sunt. Ita & noz
maxime si necesse fuerit. pati sumus p euā-
gelica. & bñ hoc magis celebra⁹ hoc festū.
pter significatū. q̄ ppter significans. qdaz
vero digerunt. q̄ isti machabei sunt illi sep-
tem fratres. qui fuerunt filij felicitatis.

Benti steahani p̄thomartiris in
uentio facta fuit die illa qua ce-
lebratur ei⁹ passio. Et passus ē.
die illa qua eius inuentio celebra⁹ scilicet in
augusto. Sed festa p eccliam q̄tuor d̄ causis
instata sunt. Primo q̄ cum beatus Stephās
fuit p̄thomartir. & martiriū sc̄oy sit eorū
natale in celis. merito statim post natale do-
mi. natale p̄thomartiris stephani celebra⁹
Scđo ppter dignitatem. dignius nanḡ est
festum qđ est de morte q̄ aliud. & iō operen-
ter tanḡ dignius statim post natiuitatem.
collocatū est. Tercio q̄ officiū passionis e2
scordat officio natalis dñi. Vñ illud. Meri-
natus est xps in terris ut hodie stephanus
nasceretur in celis. Quarto q̄ in eius inu-
tione maxima multitudo hoīm venit. qui vi-
dentes miracula plurima que fecit deus in
illius inuentione maiori cultu diem illū ce-
lebrauerūt annuatim. q̄ etiam diez mortis

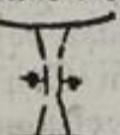
illis. Statuerit ergo sancti pres ut festum passionis eius transferret ad hanc diez inventionis. et ad festum inuenientis festum passionis maius i cultu dignum est. ut plus hunc diem qui natale domini sequitur feruentior cultu celebret propter diem eodem festi in agosto. alia etiam ratione reddet sibi ipso festo.

Equid de festo transfigurationis. dñi. quod est in die festi bñi sixti non quod tunc ab aplis qui secum fuerunt in monte. fuit manifestata et publicata et predicata. Precepit enim ne alicui dicerent donec a mortuis resurrexisset. illi autem post ad hanc diem semper hoc tacuerit. transfigurationes enim factum fuisse circa principium veris. eo scilicet die quo dicitur euangelium de transfiguratione. scilicet secunda ebdomada quadragesime. **S**er nota. quod in quibusdam locis hac die commemoratur sanguis Christi de novo vino si inueniri possit saltem aliquetulum de matura uua in calice eliquat. Benedicunt etiam racemi ex quibus plus omunicant. et est ratio hec. In die enim cene dixit Ihesus discipulis. Amem dico vobis. Ammodo non bibam de hoc genimine vitis donec bibam illud nouum in regno patris mei. quod ergo quod dixit nouum. et etiam transfiguratio pertinet ad illas gloriosam innouacionem quam Christus habuit post resurrectionem. et quod fidelis per resurrectionem sunt habituri. id in hoc calice sanguis Christi ex novo vino conficitur. et propter hoc etiam hac die noue uue bene dicuntur. Cunctanus propter statuit. ut prime fruges et fabe super altare benedicantur.

Batus laurentius. quod per beatum stephanum inter alios martyres. primatum obtinet. vigiliam hunc non quia maiorem penam sustinuerit propter alios. Nam melius tantam penam sustinuerit. sic batus vincentius. et batus georius. et alii quodammodo propter officium predicationis. et propter martyrum locum. quod rome. et propter bonam ammissionem thesaurorum ecclesie. **V**nus incepit introitus in vigilia ipsius. Disputat dedit paupibz. In die vero hunc primum officium videlicet. Confessio et pulchritudo. et hoc ideo diei. quod propter confessionem in fidem fuit assatus. et exaltatus et aperte eius sanctitas cum non timuerit sicut tormentari per Christum. Quia vero ipse in tormentis. sonitus iubilabat. ac dominus laudes cantabat

ideo sequitur versus. Cantate domino caniculum nouum. **C**on collecta vo illa Da nobis quem sumus domine tecum. orat ecclesia se sic liberari per dominum ab igne vicio et ipsa vita in se extingui sicut batus laurentius fuit liberatus ab igne tormentorum. Vnde ipse dicebat tyranno. Discere miser. quanto est virtus domini. Nam carbones isti non dolorem sed refrigerium mihi praestant. **I**n epistola vero. Qui parce tecum. tu. Cor. ix. c. agitur de largitate elemosinarum facta paupibus. quod preceptum strenue implevit beatus laurentius qui thesauros ecclesie dedit paupibus. et ut eum in hoc imitemur. dicitur. Justitia eius manet in seculum seculi. **R**ansorium de passione eius est. eo quod igne probatus fuit. sicut auxilium in fornace probatur. et hoc est quod dicitur. Probaisti cor meum. et vidi. nocte quod ad latram de nocte fuit assatus et a domino visibiliter visitatus. et ideo dicebat. Mea nox obscurum non habet. sed oia in luce clarescunt. **V**erius est. Igne me examinasti. te non est inuenta in me iniqtas. et iniqualitas. quod semper et predeceps in fide constans fuit. Vel non fuit inuenta in eo iniqtas. scilicet peccati. Alleluia est de nobili ministerio eius. Et quod erat principius minister. ideo in virtute domini principie operabatur. Leuita inquit laurentius bonum opus opatus est. qui per signum crucis reges illuminavit. Leuita. et quod assumptus est. offerens. quod ad latram assumptus fuit ad missericordium divinum. Vnde legitur ipsum dixisse batus sexto. quo progrederis sine filio pater. namque degenerem me per basti expire. Ut perdoneam minister elegaris. cui omisi domini sanguinis osculariem. Item fuit leuita. et se ipsum offerens. Vnde ipse in tormentis positus dicebat. Ego me obtuli hostiam deo in odore suavitatis. et ideo de eo in nocturnali officio cantat ecclesia. Meruit esse hostia batus laurentius. qui dum assarebatur dominum non negauit et ideo inuentus est sacrificium laudis. Et quod deus laudandus est. de tanta patia concessa martiri. ideo predicta sub alleluia cantantur. **C**on euangelio vero. Nisi granum frumenti. quod est iohannis. xij. agit dominus de ministris suis et de proprio ipso dicens. primo de opere ipso. Qui mihi ministrat. me sequatur. et per primum adiungit dicens. Et ubi sum ego. illic et minister meus erit. Si quis mihi misstrahit honorificabit eum per meus. et. Cum igitur

inter ministros p̄cipiunt fuerit b̄es laurenti⁹
ideo istud euangeliū in ei⁹ festinitate cātād.
¶ Sed quia p̄uilegiatum m̄isterium est p̄
dicatio, & confessio noīis domini coraz regib⁹
& p̄ncipibus. Ideo sequit offertoriū. Con
fessio & pulcritudo n̄c. ¶ In postcomuniōe
ḡ agitur, de ministris & merito ipsoz. Qui
ministrat n̄c. ¶ Ad horas dicit capitulum.
Quippe. h̄. Cor. ix. c. Et nota. q̄ iste sc̄tus
pter tres p̄rogatiuas supra in p̄ncipio po
sitatis in tribus p̄uilegiatus est. Primo qm̄
ī fe solus inter martiēs h̄z ieunium institu
cōis. Scđo in octauis. qm̄ iste t̄m & beatus
stephanus octauas h̄nt inter martyres. sicut
b̄s martinus in cōfessores De hac octaua
dictū est ī fine p̄hemij huius p̄tis. Tercio
in r̄gressibus antiphonaz. In hoc em̄ festo
quidā v̄hiculi p̄mittunt antiphonis ut dic
tū est in. vi. p̄te sub dñica de trinitate. B̄s
laurentius fuit archidp̄aconus rome. postq̄
nullus dicit archidp̄acon⁹ ibi fuisse.

 etorimus dicit. quō b̄a maria
assumpta fuerit. siue in corpore
siue ex corpus. nescio. deus scit.
Augustin⁹ v̄o dicit q̄ in corpe. veritas t̄n
est. q̄ primo assumpta est in aīa. v̄trum v̄o
corpus in terra remanserit incertum h̄etur.
& melius est pie dubitare. q̄ aliqđ circa hoc
temere diffinire. pie t̄n credendum ē eam to
taliter fuisse assumpaz. Vez quedā religio
sissima mulier elizabet noīe de p̄tibus saxo
nie. afferuit sibi reuelatum fuisse. q̄ p̄e qua
draginta dies p̄e assumpcōe aīe assumpū
fuit corpus. & inde oposuit quēdam tracta
tum. qui t̄n non est autenticus. ¶ Refert
ephirius. q̄ beata virgo qn̄ xp̄m concepit.
erat annoz. xiiij. Et in decimoq̄nto ip̄m pe
petit. & cum eo mansit annis. xxij. & post
mortem xp̄i supuixit annis. xxij. aīm hec
temp̄ obitus lui crat annoz. lxxij. Proba
bilis ut videret dicunt alij. quia duodeci
ānis filio supuixit. & sic sexagenaria ē assūp
ta. cum apli totidem annis p̄dicauerint in
iudea. & circa p̄tes illas. ¶ In hoc festo di
cuntur q̄dam. que in ecclesiā p̄ dedicacōnib⁹
dicunt. q̄ ad eam p̄tinent. Cantatur etiā
de libro canticoz sc̄z. Osculet me osculo t̄.
R̄n̄b. enim antiphone. & lectiones inde su
mund. qui liber est de amozibus. q̄ in carne
manens maiorem habuit dilectiōem. quam

aliqua creatura in carne viues excepto xp̄o
te iō ppter excellentem caritatē quā habuit.
in terciis meruit ascendere sup angelos. In
carne enim ppter carnem viuere. nō terrena
h̄ celestis vita est. Et op̄etit hoc festum esti
uo tempe. q̄ p calorem ignis caritas ascen
dit. ¶ R̄urus legitur & canta de cantico
amoris. eo q̄ beata v̄go figuram tenet ecclie
sicut em̄ ipsa m̄ est virgo & sponsa. sic & ec
clesia mater sancto nomen tenet v̄ginitatē
& spouse. Virginitatis inq̄ mentis & fidei
que p̄ualet v̄ginitati carnis spouse. q̄ ipsa
est sponsa epi. Vnde aplu. Despondi vos.
vni viro virginem castam exhibere xp̄o Est
aut̄ ve dicunt q̄dam cantici legenda medi
tas. v̄sg ad octauas. Alia v̄o medietas v̄s
g ad nativitatem eiusdem v̄ginis reseruat
hinc ergo v̄grue accedit. q̄ circa festū isto
libri salomonis legant. Et p̄mittunt anti
phonis q̄dam versiculi. ut dictū est in. vi.
p̄te sub dñica de trinitate. ¶ In calcedoneū
scilio. qđ beat⁹ leo ip̄a celebrauit. statutū
fuit ut v̄go maria m̄ dei appellaret. alij t̄n
dicunt. q̄ i ephesino iussu celestini ip̄e. p̄ ce
lebrato. ¶ Item nota q̄ ille h̄mo Jero. Co
gitis me. O paula & eustochie. q̄ a q̄buldaž
in ecclie in hoc festo legit. non debz legi nisi
i refectorio vel capitulo q̄ ad h̄ factus fuit
¶ Dicit aut̄ ad horas capitlū. In omib⁹
requiē. Ecclia. xxiiij. ca. In vigilia assūptio
nis dicit ep̄la. Ab initio. Ecclia. xxiiij. Alii
ecclie dicunt. Ego quasi. que est ibidem..
¶ Euangeliū est. Exurgens maria. Luce
a. ca. Alii ecclie dicunt. Lo p̄te ī Bu. gi. capi.
¶ Offertoriū. Oratio mea mūda. Job. xvi
. c. ¶ Ceterz in missa diei legit ep̄stola. In
oībus requiem n̄c. In oībus enim quesuit.
vitam eternā. & ideo habuit illam. Sequit
Et qui creauit me. requieuit in tabernaclo
in v̄tro meo. Et quia dñs in v̄tro beate
v̄ginis requieuit. iō ip̄e dedit illi suū taber
naclm. celum. Et sicut ip̄a fecit dño thro
num grandem. Vnde ip̄a dicit. Māgificat
anīa mea dñm &. iij. R̄. x. thron. fecit rex
Salomon de ebore grandem. ita ei fecit do
minus thronū grandem in celo. qn̄ exalta
uit eam sup angelos. ¶ Euar gelium legit
de martha. & de maria sc̄z intravit h̄esus.
Luc. x. quod p̄ma fatie p̄tinere non videb̄.
t̄n bene p̄tinens est b̄m alegoriā. Intravit.

enim ih̄us in quoddam castellum. i. in b̄cam
v̄ginem. que dicit̄ castellum. que ē terribil̄.
demonib̄ & bene se minuit s̄ d̄yabolum &
vicia. Minutus autē dicit̄ castellū ppter
hūilitatem. & dicit̄ quoddam. ppter singula
ritatem q̄ nec prima similis v̄sa est. nec h̄re
leḡtem. & martha. i. actiuā vita recepit eū.
diligentissime em̄ nutriuit p̄e p̄suum. & tu
lit in egyptum. & prius se pbauit in actiuā
vita. cundo ad elizabet. & huiendo ei. Et sic
ipsa fuit martha in actiuā vita. Ita & fuit
maria magdalena in v̄templatiua. Vnde i
alio euāgelio h̄etur. Maria conuabat oīa
verba hec v̄ferens in corde suo. Hec autē
due sorores significant vitam actiuā. & vi
tam v̄templatiua que plene fuerunt in b̄ca
virgine. p̄ quas ip̄a sublimiter honorabilē
atq̄ delectabilē i seip̄a recepit xp̄m. ¶ Illō
autē notandū est. q̄ q̄tuor sunt euangelia d̄
beata maria. Vnum est. Missus est. q̄d non
debet dici. nisi in aduentu dñi. & in annūti
atione eius. Alia tria possunt cantati quo
tiens de ip̄a peculiaris missa cantatu: tanq̄
omunia que sunt ista Extollens vocē q̄daz
mulier t̄c. aliud. Abiit maria in montana.
t̄c aliud. Sebat an crucem acetera. ¶ Itē
nota. q̄ hoc festum h̄z ieiunium & octauas
q̄d non habet aliud festum de illa. hoc enim
festum maius est oībus alijs que sunt de illa.
Similit̄ & de quolibet sancto maius festū
est transitus illius q̄d aliud de illo. q̄d mis
eria transit ad vitam excepto d̄ ioh̄e bap.
¶ Quare autē herbe colligant & bñdicant
in hoc festo ip̄a legenda indicat quia beata
maria compatur rose & lilio. Vnō sic spina
rosam genuit. ita iudea mariā. Officiū b̄ce
marie virginis d̄z quotidie. sc̄z in sabbato.
solenniter dici. p̄t dictum ē in. vi. p̄e sub
ti. de tempe aduentus. In quibusdā tamen
eccl̄ia non dicit̄ a q̄nta feria cene dñi v̄sg ad
octauas p̄nt̄. dicentes. q̄ tunc in eccl̄ia
oīa brevia esse debent. ¶ Legit̄ tamen q̄ cū
qdam sacerdos aliam forte missaz nesciens.
omni die missaz sc̄z de b̄ca v̄gine celebraret
ep̄s eum ab officio suspendit. h̄z v̄go b̄ca ip̄i
ep̄o ex hoc grauissime dominata est. & ideo
ip̄e suspcionem huius relaxauit.

Batus bartholomeus p̄mo p̄di
canit. vt dixit b̄cus theodorus.
abbas i ligdonia. p̄ea in india

deind̄ in albania ciuitate armonie. vbi p̄o
exonatus. & p̄ea decollatus est. deind̄ tūs
latus dicit̄ beneuenti. q̄uis hodie rome esse
dicatur. Quidā autē celebrant festū excoria
tionis. & q̄dam decollationis. sicut dictum
est in. vi. p̄e sub quarta feria tercie ebdōe
aduentus. ¶ Et nota q̄ in q̄rentibus b̄cm
bartholomeū. demō ip̄m ita d̄scripsit dices
Capilli el̄ nigri & crisi. capo candida ocli
grandes. nares coeq̄les & directe. barba p̄
lixa. h̄ns paucos canos. statura equal̄. col
lobio albo clauato. purpura vestit̄. induit
pallio albo quod per singulos angulos h̄z
gemmas puputeas.

Festum decollationis b̄ci ioh̄is
celebrat eccl̄ia. q̄ pro v̄itate mor
tuus est. h̄z non sic solenniter. sic
festum n̄itatis eius. eo q̄ descendit ad infe
ros. sicut dicit gregorius sup illum locum
Tu es qui ventur̄ es. an aliū expectamus
Fuit autē decollatus in tpe paschali p̄ hero
dem regem. anno. xxxij. a nativitate domi
sc̄z anno p̄cedente passionem dñi. Et ip̄e in
anno. xxx. cepit p̄dicare. & ita hoc festum est
de decollatione. ¶ Et nota q̄ tres fuerunt
herodes q̄s eoz infamis crudelitas fecit fa
mosos. Primus dict̄ est herodes astalonita:
sub quo natus est dñs. a quo innocētes oc
culi sunt. Secundus antipas. qui ioh̄em decolla
uit. Tertius agrippa. qui iacobū occidit &
petrū incarcerauit. Vnde v̄sus. Astalonita
necat pueros. antipa ioh̄ez. Agrippa iacobū
claudens in carcere p̄et̄. ¶ Sanctus decollato
iohanne. discipuli eius corpus sepelierūt in
sebaste vrbe palestine. & caput in iherusalem.
matū est iux̄ herodis habitaclm. & vbi cor
pus sepultū iacebat. multa deus miracula
opabatur. Vnō multitudo magna xp̄ianorum
illuc v̄luebat. q̄d videns iulianus apostata
iussu eius gentiles ad dedecus sancti ioh̄is
ofregerunt marseolum. & ossa eius p̄ agros
sparsēt. Sed cum xp̄iani illuc venirent. &
miracula non cessarent. iterū gentiles ossa
collegerūt & obuellerunt. Sz digitus ille q̄
dñm ad iordanem veniente monstrauit di
cens. Ecce agnus dei t̄c. nō potuit oburi
multi tñ xp̄iani monachi a hierosolimis qui
intererant cū gentilibus ossa colligentib̄.
que occultare poterant rebuauerunt. tulerē
q̄ ossa ad philippū hierosolitanum ep̄m.

qui misit ea p iulianū dyaconum anastasio alexandrie epo, que post theophilus vībis eiusdem epus in templo serapis reposuit et basilicā in honorem ei⁹ defecravit. Vnde h⁹ hoc festum d⁹ dedicacōe et obfusione ossium et bīm magist⁹ gilbertū, quod celebrat ecclia qī p iam mortuo. bīm martiriū, quia in suis ossibus quoddam⁹ passus est. Alij dicunt q̄ bīa tecla digitum bēi iobis, qui oburi non potuit d⁹ vleramarinis ptibus afferens in morianā ibi ad honorem bēi iobis fūdauit eccliam et hac die dedicata est ei ecclia quodq; statutū fuit a dño ppa ut hec dies ad honorem bēi iobis p totum mōm semp celebris. h̄eretur, et bīm hoc videat, q̄ d⁹ dīci festum dedicacōis. ¶ Rursus bēs iobes caput suū quod in irl̄m fuerat humatū reuelauit duobus monachis orientalib⁹ qui irl̄m adorāt venabant, qui iux⁹ herodis habitaculū illō vi. kalend⁹ marchij inuenērunt. Et post ab alijs platum ē in emissam ciuitatem, et in quodā specu ignobilis reconditū, don⁹ denuo mācello p̄sbīero fuit reuelatū, et p eiusdez v̄bis ep̄m. iij. kalendas septembrii reuelatū ex quo tpe cepit in eadem v̄rbe decollatio, celebrari ea die ut arbitror, q̄ caput est ruelatum. et ita hoc festum p̄ dici reuelacionis Hoc g⁹ festum p̄ esse de decollatione, vel d⁹ decollacōe ossium, vel de dedicacōe ecclie, ad honorem illius, vel de reuelacōe. Hac die dicunt q̄dam ep̄lam. Expedatio puerbi orū, x. c. et euangeliū. Misit herodes, marci vi. c. et allia. Erat lucerna Jobis, v. c.

Ciendum est, q̄ cum bēus felix traheret ad mortem p noīe xpī, q̄dam repēte se in medio p̄tulit dicens, Ego sum xpian⁹ dixerūt carnifex, g⁹ venies et tu. Cum aut̄ nomen illi⁹ ignaret, vocatus est. Audactus, qī bēo felici audacter associatus, sicut et bēs jobes alexandrinus epus, ob eximia in paupres xpī pietatem, jobes elemosinarius dictus est cui⁹ festum. ix. kalend⁹ februa, celebratur

Estum nītatis beate marie qī viz in mōo nata ē, ideo celebrat q̄ fuit in v̄tero sanctificata Iūx illud psalmiste, Sanctificauit tabernaclm suū altissim⁹. In hoc festo legit̄ genalogia saluatoris, pmo ip̄i⁹ bēe v̄ginis, q̄ de eadez fuerunt genalogia, Vnde legit̄ euangeliū

Math. i.ca. Liber ḡnationis de qua dīcum est in, vi. pte sub natali, et sub festo aplorū philippi et iacobi et ep̄la. Ego qī. Ecclastici xiiij. c. Alie ecclie dicunt, Dns possedit me puerbō, viij. Canta etiā historia de lādibus ip̄ius v̄ginis. In q̄dusdam tñ ecclīs legunt̄ cantacanticorū, q̄ magis pertinent ad festum assumpciois, put ibi dīcum est. Dicit etiā ad horas capitlm. Ego quasi vītis. Ecclia. xxiij. c. Sane hoc festū olim nō celebrabat, h̄ q̄da vir religiosus plib⁹ anis audiuit angelos i hac nocte solēnizantes in celis q̄ causā q̄renti reuelatū est angelos gaudē, q̄n beata v̄rgo nata fuit in illa nocte, quod apostolice autēticauerat, et festū celebrari p̄cepit, ut i solennizando celesti curie v̄formem. Non h̄z aut̄ hoc festum, ieuniuī institucōis, p̄ tñ habere deuotiōis. Olim etiam non habuit octauā, h̄ innocentius ppa. iij. eam instituit, vacante i rōna ecclie, p obitum gregorij, ppe. ix. cardinalibus v̄cordare neq̄ntibus. Rōni p̄ ples eis inclusis m̄tiplices molestias eis inferebant, ppter q̄dīci cardinales regie celi v̄uerunt, q̄d si ei⁹ meritis v̄cordarent, et abiē libere possent, octauam sue nītatis diu neglectam celebrandaz decetero statuerent, sic ḡi in celestinū ppaz conuenerūt, et liberati sūt h̄ q̄ idez celestinus v̄xit solum, xvij. dieb⁹ non potuit votū implere, q̄d postmod̄ dīct̄ innocentius ei⁹ successor impleuit. Et nota q̄ ecclie tres nītates solennizat sc̄ Jo hannis bap. beate marie et xpī. Siquidem jobes fuit lucifer, q̄ sicut lucifer p̄cedit solez sic ip̄e xp̄m. Primus em apte p̄dicauit. Maria fuit aurora, natiuitas xpī ortus solis, q̄ in eo splendor p̄ris apparuit, p̄dictē autem tres nītates designant tres spūales natiuitates Nam renascim̄ cum jobe in aqua cū maria in p̄nia, et cum xp̄o in glia. Cū igit̄ op̄teat, q̄ stricio p̄cedat natuitates bap̄tismi in adultis, et nītatem glorie similit̄, ideo merito ille due vigilias h̄nt. Sed cum penitentia tota sit p vigilia non op̄tuit, q̄ ip̄a vigilia m̄ h̄ret, et ideo hoc festū vigiliam sive ieunium non h̄z. Et esciendum q̄ bēs fulbertus epus cardinalis fecit illa tria responsoria, Stirps iesse, Solem iustie Et chorus noue hierusalem,

Exaltatio sancte crucis dicitur quia Constantinus rex palmarum irsolum a venit a lignu domini inde secum tulit se facta domo celo simili in eadem sede sibi fecit et lignu a dextris posuit loco fitu. Gallu vero a sinistris loco spissu sancti et ipse stans in medio se deum vocari iussit quod audiens. Et acclitus imperator romanus atque monuit danubium quod fluvius est persarum non hunc quod in suevia nascitur sed alium eodem nomine in deuicto filio Constantino singulatiter tamie crucem domini tulit et cum appinqueret in magna pompa irsem portae ciuitatis per angelum clause sunt ne intraret qui cum vehementer admiraretur audita est vox de celo dicens Rex regum non sic intrasse irsem phaleratum quod per omnibus pati venit sed humilem et supernam sedentem et statim recognoscere elevationem suam de equo descendit et humiliatus est valde et porte ei sponte apte sunt et nudis pedibus ciuitates intravit et in eis introitu multi diversorum morborum genibus detentus caturi sunt per crucem et imperator ipse in has deuotissimas crucis propriebus laudes dicens. O crux splendorum cuiusvis astris modi celebrior hoibus etc. Ille ergo exaltauit et exaltacōis diem in futuris episcopis sibi consentientibus et suo imperio statuit esse solennem. Sergius vero ipsa longis post temporibus in sacrario beati petri inuenit capsam argenteam et in ea crucem ex salutiferi ligni magna portione oppositam lapidibus preciosis adornata quod posita in basilica salvatoris adorata a populo in die exaltationis. Est autem maius festum inuenientis exaltationis propter autoritatem instituentis. Nam illud a ipsa scilicet Eusebio illud ab imperatore statutum est. In hoc festo dicitur epistola quod dicitur in ramis palmarum quod in ea agitur de exaltatione sancte crucis. Alij legunt illaz. Christus factus est ad Philipensem viii. c. Legitur etiam in quibusdam eae eius euangeliorum in quo sit mentio de aduentu Christi et fulgore. Sicut fulgor exire sic quod et dicitur consuevit tempore aduentus. In alijs vero dicitur euangelium dominichodemo quod quodam dicunt in festo inuenientis sancte crucis. Ibi enim dicitur. Sicut mos presul exaltauit populus in heremo ita exaltari optime filium hominis. Cum noster tamen dicitur quod melius est euangelium. Nunc iudicium est modi. Io. xviii. c. in quo dicitur. Cum exaltatus fuero a terra oia traham ad me.

ipm Prefatio vero dicitur que ante pascha per quindecim dies seu in quadraginta ecclesias per quinque dominas vel ut alij volunt illa que dicitur in tempore paschali. Domine etiam ad horas. c. Christus factus est per nos ad Philippi. viii. capitulo

Beaatus matheus lenita fuit erat autem hebreus ideo hebraice scripsit hebreis in iudea sed postea liber eius fuit translatus in grecum deinde in latum. Et nota quod euangelium quod ipse Christus manibus anno domini quadragesimo scripsit cum omnibus beatis barnabae receptum est quod quodam euangelium beatus barnabas secum ferebat et super eos illud ponens tamen fiducie barnabae propter merito beati matthei continuo liberabat. Mattheus vero edidit aquileie euangeliū anno domini xliii. Dicitur hodie epistola. Unicus vero est Ephes. viii. c. Alij vero dicunt. Similitudo vulpis Ezechielem. c. Euangeliū est. Dum transiret ihesus Mattheus in vigilia vero est euangeliū. Videlicet ihsus publicanus Luc. v. c. Predicauit autem Ihesus caligula imparatore qui sic dicitur est quoniam natus est in expeditione et cooptus est caligis. Iohannes autem scripsit sub numine. Marcus sub ratione. De luca incertum est quodam dicitur quod Ihesus non.

Orum galli exercuerunt exercitum in rōnos duces egypci collegit exercitum in quo fuit beatus mauricius qui sub se habebat legionem in qua erant sex milia sexcenti et sexaginta sex. Cum ergo essent in exercitu tyrannus voluit eos cogere adorare perdonam qui noluerunt et propter decimam pitem accepit tyrannus et interfecit quod videns beatus mauricius. Querit homines ad socios orans ut vitalis stareret et sic ab eo confortati passi sunt martiriū fuisse aut baptizati antequam romani venirent. Et nota quod dicitur de mauricio et thebea legione quod inueniuntur plures thebei Una in egypcio ubi sunt mauri. Altera in grecia. ubi sunt thebani. Alia in india. ubi sunt egypti. Iti socii mauricii erant de egypcio.

Thycenus priarcha et predicauit in thebania ubi suam mortem nono martirio finivit. Fuit etiam pictor et medicus et beatus Iero fuit discipulus apostoli et non domini. Venit enim ad fidem per dominum resurrectionem vel legit in globo super Exo. licet quodam dicunt quod fuerat de septuaginta duobus discipulis domini et scripsit euangelium in achaia. Vixit autem

de agintaq; tuor; anni si p; euangeliū t; ad d;
aploꝝ n̄ poluit. Fuit discipulus beati pauli
quo didicit qd docuit. sicut & b̄tus marcus
a b̄to petro. In plogo tñ euangely sui inue
nit. q ip̄e didicit multa a qb̄l dam. qui in
p̄ncipio cum dño fuit. Sed b̄tus paulus nō
fuit a principio cum dño. ergo non didicit.
ab eo qd docuit. Solvito. qdam didicit ab
eo. t qdam ab alis. h̄ maxime a b̄to paulo.
Creditur tñ q ip̄e ad beatā viginem tang
ad arcā testam̄ti recurrens ab ea de m̄ltis
certificatus fuit. p̄cipue de his que sibi soli
stabant. si de angelica annūtiacōe. & xp̄i
nativitate t h̄modi qb̄bus solus lucas agit

Iacobus frater dñi. & symon. &
iudas & ioseph. qui & barsabas
& etiam iustus cognitatus est.
ne ppter iniustitiā ab apostolatu fuisse rep
batus credat. f̄res fuerunt filii marie cleo
phe. que alphēo nupta fuit. Symon autem
iste dictus ē zelotes. dictus est & symon cha
naneus. a cana vico galilee. quod idem est.
Cana em̄ zelus interptatur habuit em̄ mag
nū zelum aliaꝝ. Judas etiā m̄ltipliciter cog
noitus est. dictus est em̄ iudas iacobi sup
ple frater vt pmissū ē. Dictus ē etiā thateus
a tracha. qd est regia vestis t deꝝ. Vel tha
teus interptata asphendens p̄ncipem. ip̄e em̄
fuit vestis regia p̄ ornam̄ta v̄tutum per q̄s
asphendit p̄ncipem xp̄m. Dictus est etiam
lebeus qd sonat cor. v̄l cortulus. & cordis cul
tor. Inter pmissum ioseph & mathiā. sortes
iacte sunt. & de symone dicit. q crucifixus
mortuus est. Aliy tñ dicunt. q non est iste.
h̄ symon qui fuit filius cleophe crucifixus est.
Iste symon pdicauit in egypto. postea vero
venit i irlm. & ibi fuit ep̄us p̄ b̄tm iacobū
minorem q dictus est frater dñi. & ibi cruci
fixus est. Vixit aut̄ centumvinti annis. &
suscitauit ante p̄ moreret. xp̄ mortuos. Vñ
in eius legenda inuenit terdenos mortuos
mersus fluctibus. h̄uane v̄re reddidit v̄li
bus. filium em̄ hospitis sui mersū fluctibꝫ
suscitauit. Mortuus aut̄ est in bothoro nō in
postophorio. Postophoriū vt qdam volūt
est porticus templi in quo iacebat custodes
templi. Judas aut̄ pdicauit apud persas &
medos. & mortuus est apud acmenos.

O Vm singula p̄dola rōnōr tcmē
templū h̄re non possent. Rōni
vñ templū in honorē Sebe

les m̄ris deoꝝ. & oīm deoꝝ ipsorum fecerū
qd dictum est pantheon. a pan qd est totum
t theos deus. Successu vero rpm. Bonifatius
ppa pechē a phoca cesare impatore vstanti
nopolitano. qui p̄erat rōnis. templū illud
sidi dari. quo obtento. abiectis inde p̄dolis
dedicauit illud. iij p̄dus maij. ad honorem
b̄te marie viginis & oīm martirū. t dictum
est festum illud b̄te marie ad martires. non
dū em̄ siebat festa de confessoribus. h̄ solum d̄
martiribꝫ. Vñ tunc institutū fuit festū b̄te
iobis aī portam latinam occasione martirij
quod p̄tum in se fuit sustinuit. Statuit ḡ
idem pp̄a. vt singulis annis illa die celebra
ret festum de martiribꝫ. si in kalendō eadem
mens. celebrat festum aploꝝ. t in h̄ noē be
ate marie & oīm martirū cantauit ibi. Ter
ribilis est locus iste t̄. qd tantum in dedi
catione ecclie solet dici. Verum gregorius. iij
hoc festū martirū institulit ad kalendō. nouē
bris. vt tunc collectis tere frugibus sueni
enter ad hoc festū possent copiosius victua
lia inuenire. instituens tūc fieri festū non so
lum aploꝝ & martir. h̄ etiam trinitatis. &
angeloꝝ & confessor. & gnaliū oīm sc̄torū &
sc̄tar & etiam elector. vt p̄t i p̄mno. et illis
officiū ordinavit. Institutū aut̄ fuit hoc
festum q̄tuor de causis Primo ppter pmissā
templi dedicacōem. Secundo ppter oīmissorum
festo p̄ supplecōem. Non enim ppter ipsarā.
multitudinem. de oībus specialit festare va
leamus. Tercio ppter negligentiaꝝ i festis
que celebramus oīmissaz expiationē. t hec
ratio tangit in b̄mone q̄ hac die in ecclesi
recitatur. vbi ita dictū decretū est. vt die ista
oīm sanctoz meōria habeatur. vt quicquid
hūana fragilitas p̄ ignorantia; aut negli
gentiam. vel p̄ occupacōem rei secularis. in
solennitatibꝫ sanctoz minz pegisset in hac
sancta oblatione p̄soluatur. Quarto p̄
faciliorem oīnonum n̄az imperacōem. Fa
cilius em̄ qd petim̄ obtinebam̄. si siml' oīma
incedant p̄ nob̄ q̄ impossibile ē m̄ltitudinez
non exaudiri. Vñ in orōne hodierna dicitur
m̄ltiplicatis inter lar. Quare aut̄ festa
sanctoz celebren̄ dictum est in x hemio h̄
ptis. Hoc festum h̄z ieuniū institutionis.
nec d; q̄s comedere illa die v̄lg ad vespas.
nec ieuniū d; mutari. vt qdam satiunt.
pter sc̄m q̄ntum. Quia v̄o hoc festum
oīm sanctoz est gnalc. ideo variatur illuc.

officiū put hētū varietas omniū sanctorū
C. Prima enim antiphona. & pma lectio.
 Et p̄imum responsoriū de trinitate can:
 tantur. q̄ festum est trinitatis. Scđo loco
 cantat de beata maria. Tercio de angelis.
 Quarto de prophetis. Quinto de apostolis.
 Sexto de martyribz. Septimo de confessoribz
 Octauo de virginibus. Nonō de illis oībus
 simul. **A**utoritas aut illius officiū obserua:
 tur in lectionibz. Nam in q̄busda; ecclēsyp
 in hoc festo maior in ecclā etiam ep̄s si p̄n̄
 fuerit. lectionem legit de trinitate. sc̄ p̄maz
 vel decanus. vel saltem sacerdos. & sic fit d̄
 scensus per psalmas in legendō v̄sg ad pue:
 ros. Octauā nāq̄ lectionem de virginibz
 legit. vñus ex pueris. Nam semp nonā lec:
 tionē maioris est legē. Octauū etiam respō:
 sitorium dicunt de virginibus fz. Audiui vo:
 cem. qđ cantat a quinq̄ pueris coraz altari
 bēe marie virginis. si fuerint ibi candelas in
 manibus tenentibz. ad representationes qñq̄
 prudentū virginum lampades ornatas ac
 censas habentiū. **T**icū etiam capitulum
 Vidi iacobam. Apoc. vii. c. Ad missaz vero
 dicit epla. Ecce ego Jo. que est apoc. vi. ca.
 Alleluia O p̄ glosum. apoc. vii. c. Euange:
 lū. Videns ih̄us turbas. Mat. v. c. In vi:
 gilia v̄o dicit epla. Ecce ego Jo. apoc. v. c.
 Euangelium. Descendens ih̄s. Luc. vi. c..

Hoc loco de officio mortuoy dicē:
 dum est. & qñq̄ vocatur agēda
 ab ago agis. q̄ inter ceteras sui
 significacōes agere idem ē q̄ celebrāē. In d̄
 ergo officium ordinatū ad celeb̄tem defunc:
 torum mōriam. agenda vocat qñq̄ etiam vo:
 canē exequie. ab exequor exequoris quia int̄
 alias sui significacōes exequi idez est q̄ ex:
 alia sequi. Officiū ergo seu obsequiū i sepul:
 turis mortuoy exequie vocant q̄ celebratur
 dum mortui ex vivos sepeliendi ferunt. vel
 q̄ ex horas canonicas. speales & singulaēs
 h̄z obbuantias. **S**ane hoc officiū continua:
 tur festo oīm sanctorū. & sunt tres dies conti:
 nui. tribus mysteriis deputati. Nam vigilia
 oīm sanctorū dies est afflictionis. solennitas
 dies est exultacōis. hodie v̄o dies ē oīonis
 In p̄mo nos ieiunando affligimus plentis
 vite miseriā recolentes. In scđo bēitudini.
 sanctorū gaudemus gratiā actiones dño:
 ferentes. **I**n tertio p̄ his que in purga-

torio detinent oram̄. eis mō pena minorey
 modo plenam absolucōem oīonibus impe:
 trantes. Si qđem oīmemoratio oīm fidelū
 defunctoz instituta est fieri ab ecclā tali die.
 vt gñalibus bñficijs adiuuent. q̄ specialia
 h̄re non valent. sicut & d̄ festo oīm sanctorū
 p̄missum est. Sicut em̄ petras damianū ait.
 Sanctus edibo comperiens q̄ apud vulca:
 nū cicilie. crebre voces & v̄lulat̄ demonū.
 audieban̄ plangentiū p̄ eo q̄ aīe defunctoz
 p̄ elemosinas & oīenes d̄ eoz manibz crip̄
 ebant. ordinauit in suis monasterijs. vt p̄
 festū oīm sanctorū fieret oīmemoratio defunc:
 torum. qđ fuit postmod̄. a tota ecclā a p̄p̄ba:
 tum. **P**rimo ergo videam̄. a q̄bus insti:
 tutum fuit officiū mortuoy. **S**ecundo v̄bi
 habuit initū. **T**ercio de modo celebrādi
 illud. **Q**uarto de mō sepeliendi. Fuit aut̄
 p̄mo institutum ab apl̄is. h̄z nō ab origine.
 vt testatur Isidorus in libro de ecclesiasticz
 officiis fuit adauctum. & ex maxia p̄te ordi:
 natum. Vnde ip̄m oīmendat beatus aug.
 in encyclion. dices eum fuisse b̄m in ecclās
 ticas officiis post apl̄os. **O**hoc officium in
 itium habuit in veteri lege. Nam sicut ait.
 Amb. mortuo iacob ioseph & alij f̄fes sui.
 cum multis egip̄tis attuleb̄t eum in ebron.
 sed prius fleuerunt. xl. diebus in egip̄to. &
 postea fleuerunt eu. vii. diebus in zab geñ.
 xi. c. Item legit in deutro. xl. c. q̄ mortuo
 moysē fleuit ppl̄s isahel. xxx. dieb̄ & similic
 fecerūt de aaron & d̄ maria. Item dicit salo:
 mon luctus filij sapientis. mortui. vii. dieb̄
 luctus stulti filij sempiternus. ideo quia in
 eternū puniet. **N**ota aut̄ q̄ qđam fatiūt
 mōriam p̄ defunctis die tercia seu per tres
 dies rep̄sentantes triduanā dñi sepulturam
 seu respectum hñtes ad resurrectionem xp̄i
 qui die tercia resurrexit resurrectiōz cū xp̄o
 mortuis poptantes seu ad trinitatem & vt
 q̄ vinientes tripliciter peccauerūt. viz cogita:
 tione. verbo. & ope. remittat eisdem. Alij
 v̄o fatiūt missā celebrari vii. diebus seu p̄
 septem dies. Et v̄trung; oīditur i libro nūi.
 xiiii. c. Vbi dicitur. q̄ qui tetigerit cadauer
 mortui hoīs immūdus erit. vii. diebus. vii
 asp̄gatur aqua tribz diebus. & vii. & sic mū:
 dabatur. **S**ane immūdus ppter cadauer
 mortui hoīs. significat pollutam aīam ppter
 mortua opa. Celebratur ergo p̄. vii. dies

Primo ut defunctus ad sabbatū eīne q̄etis
titius valeat puenire. Scđo ut ei remittan-
tur oīa peccata que omisit in vita. que per
vij. dies ducit. Tercio ppter septenariū aīe
se corporis Anima em̄ tres h̄z vites. sc̄z Racō
nabilitatem. occupicibilitatē. & irascibilita-
tem. Corpus vō constat ex quatuor elementis
ut ergo peccata que hō per hoc septenariū
sive in hac vita que p. vij. dies. ducit. com-
misit. deleanit. septenariū mortuis celebrat.
Quarto sicut filij iacob defuncti fleuerūt p
vij. dies ut pmissum ē. ita ei ecclēsia p suis
defunctis celebrat officium. vij. dieb?. Qui
dam aut̄ fatiunt nouēdinale. i. officiū nouē
diep ut p hoc officium mortuoy aīe a penis
liberate nouem angeloy ordinibꝫ assortient
hoc in q̄basdam non appbatur. ne gētiles
imicari videamur. a quibus hoc sumptum
esse videtur. qui nouē diebus lugebat mor-
tuos suos. & in nono die cineres eorum pira-
midibus. vel in bustis recondebāt. Alij vō
celebrari faciunt p defunctis triginta dies
vel tricesimo die. Primo q̄ filij isahel tot
diebus fleuerūt moysen & aaron. ut pmissū
est. Secundo ideo. q̄ ter decem fatiunt tri-
ginta p ter em̄ trinitate. p decem decalogū
intelligimꝫ. tercenariū ḡ mortuis facimus
ut quod in oblatione decalogi seu pcepto
tū pxi. se trinitatem peccauerūt. eis dei mi-
sericordia sdonetur. Tercio q̄ nūs lune
triginta diebus pficitur. ideo tricesima die.
vel triginta diebus fit mortuis officiū. ut
op̄a eoy coram deo plena esse intelligantur
Qu idā q̄ terdecies celebrat. sive quadra-
genarium fatiūt. ut qd̄ illi in doctrina q̄tū
di euangelioꝫ & in decem pceptis legis pee-
cauerūt sibi condoneūt. Rursum qui diē qua
dragēsimū suavit tēplentant dñicam sepul-
cheram. & placent mortuis gliam habere cū
pfo. qui q̄draginta hora iacuit in sepulcro
sputata hora in q̄ emisit spm. & ultia hora
notis dñice. in qua resurrexit b̄m augusti.
Replentant etiam q̄ ut pmissum est mortuo
iacob filij eius luxerūt quadraginta diebus.
Alij q̄nquagenarium fatiūt. Qm̄ sic Hedā
te Gre. dicunt in glosa. sup locum illū. ubi
hētūt. q̄ abraam quesuit a dño volente l̄b
verttere zodomam. Si q̄nquaginta fuerint
ibi nūc destrues eos. & respondit dñs. rō
q̄nquagenarius nūs pfectus es. q̄ significat

annum iubileū. i. octauam etatem in q̄ eri
remissio & plena libertas. ut ergo anime d
fūctoy plenariaz libertatē. a peccatoroy suo p
remissionem adipiscant. quinq̄ginta dieb?
x illis celebrant offitium. Nonnulli etiaz ce-
lebrant centesimū diem. ut mortui tūseant
a leua in dextram. a malitia in triumphū.
a terra in celum. a miseria in gloriaz. a mor-
te in vitam. Optant em̄ illis eternā b̄tū:
dinem. qui p centenarium. ultra quem non
est nūs designat. Quidam vō anniuē:
sariū obbuant triplei de causa. Primo ut
defuncti de annis calamitatis pueniant ab
annos eternitatis. sive ad vitam eternam.
que sine fine est. & quasi annus in se reuol:
uitur. vel q̄ ibi est identitas. & nulla repit.
varietas. Secundo q̄ sicut sanctoy anniūsa-
tium ad ipoy honorem & nrām utilitatem
celebramus. put dictum ē in p̄hemio huic
ptis. Sic & anniūsariū defunctoy ad ipoy
utilitatem & nrām devotionem. Tercio
dies anniūsarij. p defunctis ideo repetitur
qm̄ b̄m Aug⁹. qualiter sit eis in alia vita
nescimus. & melius ut eis sup̄st beneficiū
nrām q̄ desit. Annīsarium aut̄ si otige:
rit die dñica. vel in aliqua celebrari solen-
tate non dī mutari ad seq̄tem diem. put sit
in festis sanctoy. h̄ fiat in die pcedenti. ut ci-
tius occurat penis defunctoy q̄s in purga-
torio sustinent. Defuncti em̄ nr̄o indigent
auxilio & beneficio h̄ non sancti. Oie q̄ez
festivo anniūsarium cel:brari non debz. n̄
missa p defunctis dici. nisi corpus p̄ns facit
tunc sic. q̄ omni tpe potest missa p defunc-
tis celebrari cadauere p̄nte. nisi in pasche.
tunc em̄ non dī corpus intumulati n̄ missi
pro eo cantari. q̄ tunc corpus p̄pi immolai
non debet. h̄ vsḡ in crastinum rebuetur. &
tūc sc̄z in sabbato p̄ missa p illo cantari. Et
corpus sepeliti. Similiē si quis in die pasche
moriatur corpus eius vsḡ in crastinū rebue-
tur sup terram. & tunc cū celebraōe missa.
sepeliat. Non em̄ debet corpus sepeliri abs p
missa q̄uis contrarium fiat in plerisq̄ lo:ia
Licit aut̄ b̄m Sabiloneñ. scilicet. quo
tidie sit p defunctis orandum & sacrificandō
in pmissis tū diebus hoc specialiter agitur
ab amicis. Siquidē aliqui omni tpe festivis
diebus dumtaxat exceptis. gnaliter erant.
p defunctis i officio vespinali & matinali.

Alij missam quottidie pro eis celebrant alij in mens inicio nouem. p̄s. et nouem lectiones. et nouem responsoria cantant. Et quodam sancta et salubris est cogitatio pro defunctis exora. ut a peccatis soluantur. **I**n quibusdam locis non dicitur in ecclesia officium mortuorum a quinta feria cene domini usque ad octauas penthe. dicentes. quod omnia officia illius tempis. dicitur esse brevia nec in diebus dominicis diebus. Legitur autem quod quidam abbas prohibuit monachos suos celebrare dominicis diebus pro defunctis huius mortui propter hoc durissimis verbis eum affligerunt. et ideo prohibitionem huiusmodi reuocavit. **S**ecunda nota quod suffragia que sunt in ecclesiis pro defunctis valde bonis actiones sunt gracia. Ille enim aie que sunt perfecte bone. statim cum egrediuntur a corporibus evanescant ad celos. nec subsistunt nisi egerint. Pro valde malis sunt quiescunt consolaciones viatorum. et enim subsistunt dia nostra non presunt. quoniam anime illos statim descendunt ad infernum. Pro mediocriter bonis. qui scilicet sunt in purgatorio. sunt expiationes. Pro mediocriter malis qui scilicet sunt in inferno. sunt propriae mitigationes. Nam enim augustinus probat. aut presunt ut sit plena remissio. aut certe ut tollerabilio sit damnatio. Quidam tamen pro eodem sumunt mediocriter bonos. et mediocriter malos quos vocant non valde bonos. qui vix narrant purgatorium. qui viventes iniungunt permissam penitentiam non preterirent. quibus presunt elemosine orationes ieiunia. et sacrificia. que pro eis sunt. Nam ut dicunt. eis qui sunt in inferno. nihil proficit. **I**llud etiam nota. quod enim Ieronimus. cum pro cunctis animabus patitur. Vel missa dicitur non minus quam si pro qualibet dicere accepit. **C**irca hoc rame dicitur. quod si suffragia sunt in speali magis presunt illis. pro quibus specialiter sunt. quod alijs si sunt in genere seu in omnibus magis presunt illis. qui plus meruerunt in hac vita. ut sibi prodessent. si in equali voluntate maiori necessitate existunt. **L**icet igitur enim Augustinus non presunt omnibus pro quibus sunt. quoniam nescimus quibus presunt. vel non pro omnibus facienda sunt. ne aliquis pretermittatur. Melius namque supererunt eis quibus nec obsunt. nec presunt. quam desint eis quibus presunt. et ideo dies anniversarii sit ut permisum est. **S**ed nunquid suffragia eis qui propter mortale peccatum in

caritate non est. presunt ei qui in caritate fecerunt. **R**endeo opera sacramentalia. ut in sua officia mortuorum collecte et similia. per tales facta. bene valent. huius et defuncto presunt. si quod illa a deo non ab opante efficaciam habet. Tum quod ille non pro nomine sed quod iudiciorum omnium. vix socius ecclesie nostrarum hoc agit. secundum ea que dicta sunt in prohemio. iiii. p. 15. Si vero tangunt priuata persona alia suffragia facit aut hoc agit alio nomine. aut suo proprio. Si alieno. ut quia defuncti seu alterius in caritate existentis iussu. de illius bonis. elemosinam tangunt minister pro eo facit. tunc quodammodo prodest. quoniam istud intelligitur facere eum mandato facere. ut quod mandat solui ipse soluere videtur. **H**inc est quod peregrinacionis votum ab uno emisum. alter eius iussu exequi potest. Ideo ergo est. Si duo quod alter in caritate est. alter non pro defuncto psalterium legunt. et si elemosina dat iusto. ut oret pro defuncto. His eternis casibus prodest defuncto. ratione caritatis hominis iusti adiuncti. Si autem suo prout nomine. et de proprio quis pro illo elemosinam dat vel orat. vel ieiunat. vel aliter se affligit. qui omniter dicunt theologi. quod talia in nullo presunt ei. Nam legitur Job. ix. Secundum quod peccatores deus non exaudiret. huius illud cecidi et non evangeliste fuit verbum. Et Isaiae. v. Cum multiplicaueritis orationes non exaudiatur manus enim vestre sanguine. et peccatis plene sunt. primo enim Augustinus. Tum is qui displicet. ad intercedendum mittitur irati iudicis animus ad deteriora prouocare. Deus enim iniquorum dona non respicit. et iustorum solus orationes exaudiret. Item dominus per Ammon prophetam. vota pinguium terre. et peccatores non recipiuntur. **V**ege cum paucis. ne criminis viuatur talis sententia que mihi. et tot suffragia defunctionis adiungit. et viuorum caritatem ad illos testificare facit nimis dura. et ideo non sequitur videtur. Si enim omnium. quos conscientia culpe arguit suffragia condemnant illi paucorum suffragiis iuuabuntur. dicendum est. videtur quod quoniam suffragia eius. qui et si non in caritate. in fide tamen est. illi quod in caritate decisis non presunt ex merito vite agentis. quia tamen illa huius est doctrinam ecclesie. et per eum. quod in fide est. et pro eo qui talia recipe meruit. beneficia vobis deficit caritas agentis supplet meritum fidei. et caritas ecclesie. talia dicuntur.

ac defuncti capacis suscipientis. necnon et liberalitas dei miserentis. qui sum Ambro. beneficia non revocat propter cumulos libertatis amplificat. et sua liberalitate opere ab alio factum proinde reputat. ac si per illum pro quo sit factum esset. Nam sum iura aliquo alie non debitum exoluente. ipse debitor liberaatur. et si his legata sit libertas. si rito decem presulterit quocunq; illa decem presulterit liber est sed et per eum qui capax non est alteti legatum. et hereditas acquiri potest. Et his quod crimine per alios postulare prohibetur. pro se et hinc his quorum curam gerit admittitur. Et sum Augustinus quoniam in lapideo canali nisi generetur. tunc aqua inde transiens tram secundat. et Iero. Si quis videtur intet multa opera peccatorum quoniam facere aliquo que iusta sunt. non est tam iniustus deus. ut propter multa mala paucorum bonorum obliuiscatur. Sane defuncti sciunt suffragia quod pro eis habunt tribus modis sum Augustinus. Primo per diuinam reuelacionem. quoniam scilicet deus eis reuelat. Secundo per bonorum angelorum manifestacionem. Angelus enim qui hic semper nobiscum sunt. et omnes actus nostros considerant. qui in instanti possunt ad eos descendere. et eis protinus nuntiare. Tercio per animas hinc exequiū intimacionem. Quarto per expientiam. cum vix se a penitentiis sentiunt reuelari. Seicundum autem quod defuncti valde malo. nesciunt quod a viuis agitur. nisi quoniam eis scire permittitur. similius non in medio criter boni. adhuc in igne purgatoriū constituti qui nodum dei visione fruuntur. nisi quoniam per aliquem de permisso modis permittitur. non scire. Sed valde boni qui iam ea fuisse bene sciunt quid hic agitur. Iuxta illud Gregorius. quid est quod nesciant quod videtur oia. videtur Alii tamen dicunt eos scire oia que eis necessaria sunt et non alia. Vnde Isa. ex persona prophetae afflitti ait. abraham per vester nesciuit de hoc. Et ut per mortuus cura sit de viuis. Augustinus. late prosequitur in libro de cura per mortuus habenda. Adhuc sicut Augustinus ait. multi aliquos ex mortuis vel in somnis. vel alio quocunque modo viuis apparere credunt. Et ubi eorum inhumata laterent corpora. atque ut eis sepulcra ferrent et alia huiusmodi innumera sepe admonuisse. et illa vox repetum esse in dialogo gregorius. et in aliis plerisque in scriptis auetericis reputatur. Verum tamen ut idem Augustinus in permisso libro ait. Quauis mecum talia in somnis.

iudicare. vel petere videantur. non ideo sed tandem est eos ista sentire. Nam et viuentes plerique apparent in somnis dormientibus dum ipsi se nesciunt apparere. et ab eis quod hoc somniauerint audisse dicentibus. quod eos in somnis agentes aliquando. vel logores videtur. Unde ut dicit credendum est. quod hec sunt angelice operationes. per dispensacionem prudentie dei ad quod lecung solatiū viuorum. Concilium etiam antiquum ait. quod plerique de entonum illusionibus et fantasmatis sepe seducuntur. Offitium mortuorum imitatur oīno triduanam Christi sepulturam. Sicut enim in illo triduo. ita et in hoc officio oīna laudis caticha subtrahimus. et solennitates quasi libet subtrahimur. Nam in missa benedictiones ab episcopo non petimus. nec in agenda dicimus. Domine labia mea apies. nec Deus in adiutorium meum. nec benedicamus. nec in uitatoriū. nisi corpus patris sit. et etiam in vigiliis. nec gloria patris. ad responsoria. vel in fine psalmorum. nec ad lectiones benedictionem petimus. vel damus. nec dicimus. Tu autem. vel deo gratias. non in missa. alleluia. nec gloria in excelsis. nec Ite missa est. Nam in veteri lege prohibitus fuit oleum lericie. et thus suavitatis per peccato offertur. Mors eternus est vindicta peccati. Unde ubi peccatum. ibi tenebrae. Nec deesse leticia. nec cantico rum leticie decantatio. ubi est luctus et ostiacionis. ac exequie per mortuus celebrandus cum luctu. Rursus laudes supprimimus quod quoniam mortui transiunt ignorantibus nescimus. unde laudare dominum debeamus de iustitia. vel de misericordia. Gaudiū reprimus quia tristes in hunc modum intravimus. et tristiores eximur. Non ergo festina debet dici. que est cantus exultationis. Adhuc licet in missa pro viuis debeant omnes thurificari. ad designandum quod illorum orationes ad celestia dirigantur. In missa tamen per defunctis non deesse thus per chorū portari. nec offerri. et altare thurificari. Sed circa corpus tamen quia hoc in lege prohibutum fuit. ut iam permisum est. Nullus ergo in hoc officio thurificatur. ad notandum quod mortui nihil ammodo suis valent orationibus permere. Unde per se. Non mortui laudabunt regem. Ipse autem defunctorum corpora thurificantur. et aqua benedicta asperguntur. non ut eorum peccata tollantur quod tunc per talia nequeunt tolli sed ut oīna immundorum spirituum puritia arceatur. et hinc

etiam in signum societatis. & omunionis sacramentorum quam nobiscum dum vixerunt habuerunt. Vnde & diaconus tradit. quod antiqui quibus vivi mortuos osculabantur. in signum unitatis quam cum ipsis habuerunt. Prosternit etiam hec & similia inquit propter talia ipsi deo reverentia exhibet. ¶ Quare autem duplex versus ponitur in introitu pro defunctis scilicet Te decet. & exaudi orationem meam tunc. dictum est in vi. pte sub sabbato terce ebdomade quadragesime. ¶ Item in missa pro defunctis non dicitur intermiseri oratio pro viuis. putandum est in viii. pte sub titulo de oratione. ¶ Pax etiam non datur triplici ratione. Prior hoc officium ut iam dictum est. triduanam Christi sepulturam vestigio sequitur. ubi pax non datur propter iude osculum detestans. ¶ Secundum quia non comunicamus mortuis quod non nobis respondent. Nos sumus enim in secessitate illi in septima. Inde est quod corpus nungessetur esse. in ecclesia. quod diu missa de die celebratur. prius si prius esset ibi. debet apponitari ex ecclesia. in vestibulo ecclesie. quantoque auctoritate viues fulgeret. & postea ad missam de mortuis reportari. ¶ Tertio quod sicut ex multis genibus simul collectis unus panis conficitur. & ex multis racemis unum elicatur. sic ex multis fidelibus. quorum quidam boni. quidam mali sunt. una ecclesia struitur & coadunatur. Quia ergo de mortuo hodie nescimus adhuc. ut sit ipse de seorsimitate ecclesie. & pacem habeat cum suo creatore & reconciliacionem. ideo pacem ad missam non damus. nisi aliquas laudes pro mortuis referimus. quod non est unde agendum sit. Non enim adhuc appetimus requies. Quarta etiam ratio posita est in viii. pte ubi agitur de osculo pacis. ¶ Illud propter notandum est. quod officium mortuorum. ictus a vespere propter secundum vigilie. quapropter tria sunt genera. In quibusdam ecclesiis leguntur. ix. lectiones de Iob. & incipiunt. Parce mihi domine misericordia. In aliis leguntur de libro sapientie. Et incipiunt. Melius est ire. tunc In aliis vero de quodam monacho augustini. Sed undecimsum sunt absolute. sine Iudeo domine benedic. & sine Tu autem. Vel alibi incipiunt & finiuntur. putandum est in exequiis quod in dicto triduo pro Christo celebramus funeris. Verumtamen in quibusdam ecclesiis loco. tu autem dominus terminantur. Hoc mortui qui in domino moriuntur. quod verba sunt de Apocalypsi. c. Fregit

tatur autem in hoc officio pars. Te decet. quod ibi agitur de reditu filiorum Israhel a captiuitate in terram promissionis. sic & defuncti de captiuitatis misericordia ad vitam propinquam eternam. Dicitur etiam pars. Domine ne in furore tuo. quod cum sit sextus in ordine psalterij. tamen propter octaua intitulatur. quod in sex etatibus propter hunc psalmum. deum rogantes ut septime etatis possimus tornata euadere. & ad octauas glorie pervenire. ¶ Officium mortuorum non habet sedis vespas. ut dictum est in vi. pte sub tertio. de vespere. In certe loco tholata est. statutum est. quod sacerdos missam defunctorum celebrans ut eius inimicus morte incurrit deponatur. si tam ipse per eum ad hoc incitans exilio perpetuo puniat. ¶ Nunc vide dum est. quoditer corpus sepeliendum sit. & quod deus quoniam homo videatur agere in extremis. dicitur ponit ad terram super cineres. vel administrare paleas per quod innuit quod citius est. & in cinere reuteatur. & sit hoc exemplo beati martini. qui ut in se aliis daret exemplum. in cinere iacens. vita finiuit. & si moriens litteratus sit legi debet passio domini. vel saltem pars illius anno eum ut sit ad maiorem opuntiudem moueat. Et dicitur esse crux eretta ad pedes ut moriens eam cernenit magis ostendat & conutatur. Quod etiam supinus iacet. ut semper eretta facie respiciatur. celum. Exemplo beati martini. si priusquam expiret eius anima dominus commendetur. Postquam vero expiraverit. capane dominum pulsari. putandum est in prima parte. ubi agitur de campanis. Deinde corpus nisi viues nouiter inunctus fuerit. dicitur lauari. ad significandum. quod si anima per confessionem. & orationem a culpa mundata sit. utrumque scilicet anima et corpus. eternam glorificacionem et claram in die iudicij sequetur. quodque illi sunt. Iudeo. vere in domino moriuntur. & beati sunt. qui nullam secum portant maculam. sed in hunc modo per peccatum derelinquunt. Sed cum de hac lecture, negatur in veteri testamento. scilicet Ieremias. x. capitulo. nil agatur si omittatur non multum ut aiunt quodam curandum esset. Et Augustinus dicit in libro de cura pro mortuis agenda corpori humano quod per mortem impeditur. non est salutis presidium. sed humanitatis officium. Vegetius cum maria magdalenae. onsernit dominum ante passionem. Mattheus. xxvii. c. fecit eum mortuorum. quod non posset facere mortuorum. Marcellus. c. Preuenit inquit ungere corporis meum in sepulturam. ex hoc per baripetem corpora

defunctoy lauanda esse. Nam sicut Iero. ait
in originali. Sup illō math. vi. c. Vnge ca:
put tuū in illis pribꝝ vnguetis p balneis.
Canon tholetan. concilij statuit. qꝝ qꝝ diuia
vocatione ab hac vita recedūt cū psalmis.
tantummodo & psallentiū vocibꝝ ad sepulcrꝝ
deserant. Debet aut̄ defunctus portari a cō
similibꝝ sive p̄fessionis. vt si fuerit d̄yaconꝝ
a d̄yaconibꝝ. si sacerdos a saēdotibꝝ. si sint
ibi aliter non est vis. qꝝ necessitas legi non
subiaceat. clericꝝ a cleris. catholicus a catho:
licis. Si vō fuerit de aliqua fr̄nitate depo:
teretur ab illis. qui sunt eādem fr̄nitatis. Ma:
lieribus vō non licet corpora ferre nec coganer.
corpa sua lasciviam incitania denudaē. qđ
facile contingere posset. Dum aut̄ d̄ domo ad
ecclias seu sepulturam portatur. sīm q̄rundā
locꝝ morem ter in via pausat. Primo ad
significandū. qꝝ iſe in hac vita existens. vt
posset digne d̄no p̄ntari. & cum alijs sanctis
ipetua quiete p̄frui. in tribus spealiē scipm
excitauit. vīz in dilectione dei. in caritate xp̄i
mi. & in custodia sui. sive qꝝ in fide sc̄re trini:
tatis vixit. atqꝝ vitam finiuit. ¶ Sc̄do ad
rep̄ntandum qꝝ d̄ns in t̄cduo in ventre ēre
pausat. ¶ Tercio tres pause sunt in via
vt p̄ tres dieras psalmodie que tunc dicitur
trina fiat ei absolutio a d̄lictis tribꝝ modis
sc̄z cogitacōe. verbo & opere omisis. Exod
iij. Viam trium diez ibimus in solitudine
deinde ponit in spelunca. in qua in q̄busdā
locis ponit aqua bñdicta. & prane cū thure
Aq̄ bñdicta. ne demones q̄ m̄lēm eam timet
ad corpus accedant. Solent nanḡ deseuire
in corpora mortuoy. vt quod nequierit in vita
saltē post mortem agant. Thus vero ibi.
ponit. ppter setorem corporis remouendō. seu
ut defunctus creatori suo acceptabilē bonoy
operꝝ odoreꝝ intelligat obtulisse. seu ad ostē:
dendū. qꝝ defunctis p̄st auxilium orōnis.
Carbones in testimoniu. qꝝ ēra illa ad com
munes usus amplius redigi. non p̄t plēm
durat carbo sub ēra qm̄ aliō. Hedera quoqꝝ¹
& laurus & h̄modi que sp̄ suant virere.
in sarcophago corpori sub sternuntur. ad signi:
ficandū. qꝝ qui moriunt in xp̄o vivere non
desinent. Nam licet mō moriant sīm corpꝝ
tñm aīam vivunt & reuiuisēnt deo. Alia
tñm consideratione hēbant in funeribꝝ atqꝝ
cipressos. qꝝ vīz sicut cipressus cēsa non itez

sue uel sc̄it h̄ tota moritur. ita hō mortuus.
non reuiuisit. Fiunt etiā hec non. qꝝ cada:
ueribus in sit sensus. h̄ in figuram vīz. Vel
ad resurrectiōem sperandā. vel ad dei mis̄
seu beniuolentiam puocandā. cui talia pie:
tatis offitia placēt. Dz aut̄ q̄s sic sepeli vt ca:
put ad occidēt. posito pedes ditigat ad ori:
entem. in q̄ quasi ipa posicōe orat & innuit.
qꝝ p̄mptus est. ut de occasu festinet ad ori:
de mūdo ad seculum. Et in quoēcūg loco ex
cimiteriū xp̄ianus sepeliatur. semp crux ca:
piti illius apponi d̄z. ad notandō illum xp̄ia:
num fuisse. qꝝ hoc signum d̄yabolus valde
veretur & timerit accedē ad locum crucis. sig:
naculo insignitū. Debēt q̄ fidēles xp̄iani se:
pelin induit sudarīs. prout p̄uintiales ob:
suant. quod sumūt ex euangelio. in q̄ legit
de sudatio & syndone xp̄i. Quidā vō cilitio
insuunt. vt hac veste insignia p̄nie rep̄sen:
tent. Nam cinis & cilitium arma sunt peni:
tentiū. Nec d̄nt indui vestibus omnibus.
put in p̄italia fit. & vt qđam dicunt. debent
h̄re caligas circa tibias. & subtalares in pe:
dibus. vt p̄ hoc ipos esse patos ad iudiciū.
rep̄ntetur. Clerici vō si sunt ordinati illis i:
dumentis. induit sunt q̄ requirēt ordines q̄s
h̄nt. Si vō non h̄nt ordines sacros moē lai:
coꝝ sepelianē. Vestamen licet in alijs ordi:
nibus ppter paupertatem hoc sepius omittat.
In sacerdote tñ & ep̄o nullomō p̄termitten:
dum ē. Vester em̄ sacerdotales v̄tutes signi:
ficant cum q̄bus p̄ ceteris sunt d̄no p̄ntandi
Euticianus p̄pa statuit. vt nullus martires
sepeliat sine dalmatica. aut collobo purpu:
rato. ¶ Circa hoc aut̄ considerandum ē. vt
xp̄us vestitus fuerit p̄ resurrectiōez. & vt
celum vestitus ascenderit. & vitrum duobus
discipulis eūtibus in emaus. & ceteris disci:
pulis & mulieribꝝ vestitus ap̄puit. Siqđem
angeli legunt v̄titi appuisse iūz illud. Jo.
Vidit angelos sedentes in albis. Et alibi.
Ecce duo viri astiterunt iūz illū in vestibꝝ
qui & dixerit. Hic ih̄us qui assumptus est a
vobis in celum. sic veniet qm̄ vidistis eum
euntem in celū. Nempe xp̄s vestitus ascēdit
in celum. Iūz illud. Quis est iste qui venit
de edom tinctis vestibus de bosra. Itēz an:
geli dixerunt. q̄re ruby est indumentū tuū.
¶ Querit etiam vt̄ homines erant nudi.
post diem iudicij. an vestiti. Et videtur q̄

vestiti. Nam semper angeli apparere solent vestiti. & xps etiam post resurrectionem cum veste appuit. & in transfiguratione vestitus fuit. Vnde & apparebant vestimenta eius alba. siē nix. Scontra videt q̄ nudi erunt. q̄ habet autoritas. q̄ in eadem forma erimus. in qua fuit adam priusq; peccaret. & etiā in meliori h̄ tunc fuit nudus. ergo nudi similiter erimus. Solutio nil diffinimur de veste. h̄ hoc soluz dicimus q̄ ibi non erit deformitas. n̄ vlla aduersitas vel infirmitas. & erimus vestiti & ornati vestimentis v̄tutum. Quis autem & in quo loco sepeliri dicitur. Et v̄t locus sepulture aliquid deferat. dictum est in p̄ma pte Vbi de cimiterio agitur. Illud autem nota q̄ quia scriptum est Leuit. xxii. c. Pontifex ad om̄es mortuū etiam p̄rem vel m̄rem non ingredie tur. neq; egredietur de sanctis. Hinc est q̄ romanus pontifex ad nullius defuncti domū accedit. Item q̄ ibidem dicitur. sacerdotes nō radent caput. non barbam. nec in crinibus suis fatient insassurā. ideo q̄ de capo morde tristantur. Barbam nutriunt. Nec crines scindunt. Et etiam nigris vestibus ornantur. ut p̄ nigredinem & dolorem consupulti mortuo videantur. Hic etiam queri p̄ v̄tū voces mortuorum loquuntur. Et videtur q̄ sic. Iux illud prophete. Exultaciones dei in gutture eorum Normilda p̄pa dicit q̄ illi quibus cū falsa misericordia indulserimus aī tribunal xpi otia nos facient questiōem. Et Aug. dicit q̄ defuncti qui nesciunt que hic sunt dum hic agunt. p̄ea audiunt ab his q̄ mortendo hinc recedunt. Sed aplius dicitur videtur dicens. q̄ tunc lingue cessabunt. & p̄ Non mortui laudabunt te. Et nō b̄m aug. q̄ tpus qd̄ int̄ hoīs mortem & vlt̄am resurrectionem inspositum est. aīas additis. id ē nob̄ occultis receptaculis ostinet. Postremo nota b̄m magistruī ih̄m Belech. q̄ anti: qui solebant dicere. q̄ qn̄ in humanis sunt corporibus vocant anime in inferis manes. qn̄ vero celos ascendebant sp̄us. Qn̄ aut̄ recens erat sepulta. siue qn̄ sp̄us circa sepulturā errabat vmboram vocabant. Vn p̄. nam & si ambulauero in medio vmbre mortis. Et ideo tūc panem & vīnum ponebant sup sepultra mortuorum. vt dictum est sub festo cathedre petri. In missa p̄ mortuis dicit qn̄ p̄ ep̄la. Vic fortissimus. Mat. xij. c.

Qn̄g nolumus vos ignorare de dominiēib? Tessalo. iij. c. Qn̄g audiui vocem. Apoc. xiiij. c. Qn̄g. ecce misteriū vobis. Cor. xv. c. Di etiā qn̄g Euangeliū. Amē amē dico vobis. q̄ venit. Io. v. c. qn̄g Dixit martha Ioh. xi. c. qn̄g. Sicut enim p̄ suscitat. Jo. v. c. qn̄g. Omē quod dat mihi p̄. Jo. vi. c. qn̄g Ego sum panis. quod est ibidem.

D e quatuor coronatis hic notabiliter repit. q̄ qn̄g fuerunt qui venerant ad construendum templū dycocleiani. cognito q̄ essent xp̄ianī martirio sunt coronati. quoq; noīa. q̄ nota fuerunt. idcirco in collecta ponuntur. Post duos v̄o annos. alij q̄tuor martyriū suscepunt quoq; corpora sepulta sunt iuxta corpora predictorū quinḡ. quoq; noīa fuerūt ignota. Ideo statuit melchisedech p̄pa. vt dies eorū sub noībus predictorū quinḡ celebris habeatur. & si vocatum ē festum q̄tuor coronatorū. Postea v̄o fuerunt cuidaz religioso eoz noīa ruelata. sc̄z Seueri. Seuerini. carpopho ri. & vidotini. nomen tñ festi p̄pterea mutatum non ē. nec etiam dies in kalendario.

D e beato Martino sciendū est. q̄ dicitur par aplis. non p̄pter suscitacionē mortuorum. q̄ v̄t quidā putantur. cum idem m̄lī alij fecerūt martyres. & confessores. vel p̄pter multitudinem miraculorum. h̄ spealiter p̄pter unum miraculū. Cum enim esset thuron. archiep̄us venit ad eum quidam paup & inops tunicaz ab eo petēt. & ip̄e concessit. iussit ergo procuratori suo vt emeret. Ille v̄o iuit ad forum. & tardē rediit tunicam vīlem portans. que fere penula q̄i pene nulla poterat dici. vir sanctus monstrari sibi fecit. Erat aut̄ brevis forte v̄sg ad genua. manice v̄sg ad cubitum. extra hanc ḡ suam paupi dedit. & ip̄e paupis tunicam induit. Nec multo post p̄parat se ad celebrandō missam. & stans aī altare sicut mos est in p̄fatione leuauit manus ad dñm manicis laxis retro labentib; licet n̄ grossa ei⁹ brachia nec m̄lī carnosa essent. & cū p̄fata penula non nisi v̄sg ad cubitum p̄tendere. remāserunt eadem brachia nuda. tūc veneat miraculose aurei torques ip̄aḡ decenī operuerūt & globus igneus appuit sup caput ei⁹ p̄ qd̄ demonstratū est sp̄m sanctū sup eū descendedisse ad robur. sicut sup ap̄los in penthe. Vnde

pter hoc non immerito dictus est pat apłis
est etiam pat eis in officio. Considerandum
autem est. q̄ ip̄e solus inter confessores instituto-
nū h̄z octauas. sicut b̄tus laurentius inter
martires. Ille enim dixit. Igne me examinat
et non est inuenta in me iniq̄tas. et marti-
nus in agone mortis dixit demoni astanti.
Nil inuenies in me cruenta bestia. ecce quō
accordant ille p̄pollens martir. q̄re p̄ oībus
alijs octauas et vigilam h̄z iste confessor ex-
cellens. quaē pre oībus alijs octauam habet.
¶ Cappā eō reges francoꝝ obsequerūt portae
i fl̄ys. ut dictum est in scđa p̄te vbi agitur
d̄ sacerdote. fortunatus poeta. vir vita egre-
gius. et in genio p̄clarus de p̄alio thuroñ.
veniens. gesta beati martini conscripsit tpe
Johannis pape terciū.

Batus andreas niger fuit coloē
barba prolixa. stature mediocis
hoc ideo dicimur. ut sciatur q̄lis
i ecclesia d̄z depingi. quod de uno q̄ aploꝝ
et alioꝝ multoꝝ sanctoꝝ sciendum esset p̄di-
nit aut in achaia. et athenis et circa partes
illas. ¶ Excellentis fuit valde meriti n̄ sine
causa b̄tus Gre. adeo fuit sibi deuotus. q̄
sibi fecit p̄pum officium. et monasteriū odi-
dit et ibidem monachus extitit. vigilam ex
institutione non h̄z q̄ est in tempe ieiuniorꝝ
quare non fuit necesse institui ei vigilam
et idem est de beato thoma aplo. ¶ Sane
ossa eius ac beati luce euangeliste tempe cō-
stantini. h̄. impatoris tñslata sunt apud cō-
stantinopolim Hac die dicit̄ ep̄la. Corde cre-
ditur ad iusticiam. Ro. x. c. et euangelium.
Ambulans ihus iux̄ mare. Math. iii. capi.
¶ Postcomunio. Venite ad me que est ibid.
In vigilia vō est introitus. Dñs secū maē
Mat. iii. Et euangeliū. Stabat iohānes.
et ex discipulis. Job. v. ca. Postcomunio. dix-
it andreas. Job. i. capitulo.

Tegitur q̄ cū in quadam ecclia di-
citur. crux subiecta monasterio
sancte marie de caritate. nondū
historia b̄ti Nicolai decantare. fr̄es eadēm
loci priorem suū. ut eam sibi cantare liceret
instanter rogauerūt. Ille vō hoc p̄cise nega-
uit dicens incogruum. fore pristinū morez
nouitatibus immutare. Illis vō instatibꝝ
indignatus rñdit. Recedite a me q̄a noua
cantica. p̄mo iocularoria. q̄dam i mea ecclia.
non cantabunt. Adueniente autem eiusdem

sanc̄i festinitate. fr̄es cum quadam animi
tristitia matutinaz vigilias p̄gerunt. Cū
ḡ om̄es in lectis se recepissent. ecce beatus
nicolans prior visibiliē terribilis appuit.
quem a lecto extrahens p̄ capillos dormito-
rū pauimēto allisit. et incipiens. O pastor
eterne. p̄ singulas vocum dīras. v̄gis quas
in manu tenebre grauissimos iētus sup dor-
sum illius ingeminās p̄ ordinem morose cā-
tando antiphonam ip̄am ad finem pdixit.
Omībus ḡ illius clamoribus excitat̄ semi-
uiuus ad lectum deportat̄. qui tandem ad se
rediens dixit. Ite et historiā nouam sancti
nicolai decantate. Tp̄e heinrici quarti im-
patoris ossa sancti nicolai apud urbem ba-
ren. translata sunt.

Beda venerabilis p̄ se monachus
egregius expositor clariuit i anglia. circa annū dñi. d. clxxxvij. q̄
licet in sanctoꝝ cathologo s̄putatur. nō tñ
ab ecclesia sanctus. s̄ venerabilis appellat̄.
duplici rōne. Primo q̄ cū p̄ nimia senectu-
te eius oculi calligarent. faciebat se duci p̄
villas et castra. vbiq̄ verbum dñi pdicādo
cunḡ q̄dam vice p̄ quādam vallez magnis
lapidibus plenā tñsiret. quidā ex ductoribꝝ
decisione dixit ei. q̄ ibi erat magnus p̄plus.
congregat̄ expectans eiꝝ pdicacōem auide
et silenter. et tunc ille incepit pdicare feruē-
ter. et cum in fine oclūsisset. p̄ oīa sc̄la secu-
loꝝ. mox om̄es lapides alta voce clamasse.
dicunt̄ amen venerabilis p̄. Et ideo vene-
rabis p̄ appellat̄. Alij vō asserunt. q̄ an-
geli rñderunt. benedixisti venerabilis pater
Hac causa est. q̄ post eius mortem clericū
sibi q̄dam deuotus. quendā v̄sum edere cu-
piebat. quem in illis tumulo sculpisacere i-
tendebat. incipiens sic Hac sunt infossa vo-
lens v̄sum termiare. Bede sancti ossa. Sz q̄a
talem finem v̄sus v̄gruitas non patiebat.
et sedula mente reuolueret. n̄ congruū finē
videret. dum q̄dam nocte m̄lēm sup h̄ cog-
itasset. mane ad tumulū p̄petans. manibus
angelicis. taliter v̄sum scriptum repit fini-
tum. Hac sunt infossa. bede venerabilis ossa.
Sius autem corpus apud ianuam deuotione
congrua dicitur coli.

Nistoria seu legēda de scđo thoma
aplo. et siquid ex ea rñsorū. v̄l
antiphonis sumptū repit in
apocripha deputat̄. In ip̄o autem festo legi.

ad missam euangelium. Thomas unus ex duodecim. Ioh. xx. capitulo.

Iost dñi ntitatē seḡti die fuit festū obitu b̄ci stephani p̄thomartiis. & tam ipe fuit passus in au gutto. q̄re hoc festum fuit sub festo inuen̄tis eius dictum est. Quenit quare h̄c tr̄ia festa v̄z sanctoz. stephani. iohannis. & innocentum immediate post festum ntitatis dñi ordinā tur. R̄nde p̄mo. vt xpo capiti & sponso om̄es sui comites adiūgan̄. natus eñ xps sponsus eācīe ī hunc mōm. tres sibi comites adiunxit. de quib⁹ dicit̄ in canticis. Dilectus meus candidus & rubicund⁹. electus ex milibus. candidus p̄tum ad iohannem evāge listam p̄ciosum virginē & confessorem. Rubi cundus. p̄tum ad stephanū p̄thomartiuem Electus ex milibus. p̄tum ad magnā ibam innocentū. Scđo vt sic ecclesia. oīm mart̄p genera. quoꝝ quidē martirij xp̄i nativitas causa fuit insimul adunaret. Triplex est eñ martirij. Primū voluntate & ope. tale fuit martirij b̄ci stephani. & hoc est dignissimū in genere. hoc aut̄ dicim⁹. quia aliqua circūstantia fac̄ posset. q̄ aliquis confessor aliquo martire dignior esset. & ideo festum eiꝝ p̄cedit alia. & continuaꝝ festo dñice nativitatis. Vnde in ip̄o festo leḡt mortez quā saluator dignatus est p̄ oībus pati. hāc ille p̄mus p̄ om̄ibus reddidit saluatōn̄. & itez xps heri natus in terris. vt hodie stephāz nasceret in celis. In festo beati stephani. introitus est. Etēm sedērunt p̄ncipes. & ad uersum me loquebāt. ī quo ostendunt̄ nisi die p̄ncipum iudeoz. b̄co stephano insidiatum. Ep̄la est. Actu. vi. c. Stephan⁹ plen⁹ grā & fortitudine. que sic dicit aug⁹. in bmo ne h̄z diei. cum plurimū h̄eāt ammiracōis. in ip̄a specie nōminus stinet in ministerio dignitatis. in qua narrat̄ tam passio ip̄ius p̄ passionis causa. & meritū seu remuneratione. & hec etiam insinuant̄ & representant̄ in r̄nb. quod est Sederunt principes. Et in alleluia. q̄d est. Video celos apertos. Actu. viii. c. Et in effortorio & in postcomunione Video celos. Actu. viii. Et ī nocturnali etiā officio idem repetit̄ vt oīndatur. q̄ sepe & se pius osiliati sunt p̄ncipes sacerdotū ī mortē eius. Euangeliū est. Ecce ego mitto ad vos. Mat̄b. x. c. & sequit̄. Hierusalem iſlēm que occidis p̄phetas & lapidas eos n̄. Ste-

phanus eñ fuit lapidatus. Dicit̄ etiam ibi. a sanguine abel iusti. Sicut eñ ille fuit p̄tho martir in veteri testam̄to. sic ille ī nouo Historiam sancti stephani oposuit Alcuinus karoli magister. & capellanz. nocēna les antiphonas de psalmis q̄bus artitulan̄tur. accepit cetera de actib⁹ ap̄loꝝ. antiphonis etiam laudū quidam v̄sus p̄mittuntur p̄ut dictum est in sexta pte sub dñica de trinitate. Freq̄tatur aut̄ in v̄sculis alleluia vel ppter solennitatem dñice ntitatis. Vel ppter gaudiū de sortio stephani angelice vocationis. Dicit̄ etiam illud capitlm. Stephanus plenus grā. & illud. Surrexerūt quidaꝝ que sunt Actu. vi. c. Et illō. Cū esset stephanus. Actu. vii. c. Scđm martinū ē volūtate & non ope quale fuit martiriū b̄ci ioh. euangeliste. qui martir fuit. sicut p̄t̄ in illa antiphona. In feruentis olei dolū missus iohannes apl̄s. diuina se p̄te gente grā illesus exiuit. vt sicut non senserat carnis estum. q̄ virgo fuit mente & corpe. sic nec estum feruentis olei sensit. In natali aut̄ eius canit̄. in quibusdam locis vna missa in exordio lucis. ad notanō q̄ ip̄e accepto lumine huius mūdi sacrificium v̄ginitatis semp obtulit deo q̄ enim non poterat h̄re v̄giliam ppter festum b̄ci stephani. statutum fuit. vt duas missas h̄ret. In missa de beato iohāne ep̄la qui timet deū. Ecclia. xv. c. Euangeliū est. Dixit ih̄s petro. Ioh. vlt. c. & cantatur alleluia. Valde cī. & quod ibi dicit̄. Qui sp̄ctus dñi cī. sumitur Ioh. vlt. c. Introitus est. In medio ecclesie. Ecclia. xv. c. Et r̄nsor. Exiit bmo cī. Ioh. vlt. c. Item alleluia. hic est discipulus Ioh. vlt. c. Cōmunio. Exiit bmo. que est ibem. Dicit̄ etiam ad horas. c. Cibauit. Ecclia. xv. c. & illud. Añdictus deꝝ & pater. Epheb. i. ca. & illud. Qui timet dominū. Ecclia. xv. c. Et nota q̄ b̄cs iohes euāgelista in festo b̄ci iohannis bap. obiit Sed quia non poterat tunc eiꝝ festum fieri. translatū est ad tertiu diem natalis dñi. vt om̄is comites suos h̄ret sponsus. vt p̄missū est. & festum b̄ci iohannis bap. in suo die remansit. nec mixt̄ q̄ dies illa ab angelo gaudio nativitatis p̄cursonis autentica fuit. Nec est doct̄matizand⁹. q̄ euāgelista baptiste tanq̄ maiori cesserit. p̄ eo quod legit̄ur. In natos muliez. non surrext̄ maior. Ioh̄e baptista. Nam nō d̄ esse de ip̄oꝝ majoritate

disputanō diuinitus est oñsum Cum enim
duo mḡri quoꝝ vñus baptistam. alter p̄fe
rebat euangelistam. solenneꝝ ad hoc indix-
issent disputacōem. et quilibz valde sollicite
inuestigasset autoritates et rōnes efficaces.
quibus suū iobem p̄ferre posset. tandemꝝ die
disputacōis adueniente q̄libet sanctoz emu-
latori suo appuit dicens. Bene concordes su-
mus in celis. de nobis non disputetis ī tris
tunc illi sibi adinuicem et omni p̄plo visio-
nem publicauēt. et dominū benedixerint.
CVel ideo fuit ad tertiu diem post dñi na-
tiuitatem tñslatum q̄ forte illa die dedicata
est ei basilica. Vl̄ q̄ forte ea die redijt de pa-
thmo insula. vel infulatus est. Fuit enim
priacha ephesinus. **N**inunt q̄dam. q̄ b̄cs
iobes cū post celebraꝝ missam descendisset
in tumultu evanuit ab oculis circumstantiū.
et cum ira ibi statuerat de p̄fundo addun-
eum vivere. et iram eius arhelitu scaturire
Alij in celum tñslatum **I**git̄ ptim ex euā
gelio. ptim ex eius tribulacōe hodierna co-
pularur historia. in cuiꝝ vltimo tñsorio sc̄z
In medio ecclie. quod sumi de libro sapiētie.
in quo agit de sp̄u intellectus neuma iubila-
tur. q̄ p sp̄m intellect̄ fuit de ineffabili ve-
bo. sc̄z de deo vero locutus. **T**erciu mar-
tiriū est ope et non voluntate q̄le fuit mar-
tiriū innocentū. qđ sicut tertiu locū obtin-
z in dignitate. ita et inter festa martir. **S**z
quaē festum in nocentū celebrat an festum
stelle. i. ep̄bie. cū mortui fuerint p̄ apparicō
nem stelle. qñ sc̄z herodes vidit q̄ illus̄ ess̄
a magis. Rñdetur q̄ herodes audire rumo-
ribus de xpo nato. turbatus ē valde. tīmo
omittere regnū. vñ cogitauit facē interfici
ōm̄s pueros. et sic xps non evaderet. h̄ fuit
impeditus tunc. qm̄ Augustus cesar māda-
uit ei. qđ ad eū veniret. Aristobolo et Alex-
andro filijs ipius herodis tñsurus coraz eo
Et q̄ non fuit ausus non ire iuit. postmod̄
vō reūlus anno reuoluto. quarto die post
natale dñi fecit ōm̄s pueros interfici. a bi-
mato. i. biennio et infra. bimatus ē m̄ grece
dicit latine bienniū. **Q**uerit q̄re i festiuitate
innocentū in missa. Glia in excels deo.
et alleluia et alia cantica leticie nō cantant
Dicunt mḡri ideo q̄ mortui sunt ante domi-
passiōem. et sic ad inferos descendēt. Sed
pati rōne. et in festo b̄ti iobis bap. subrīci
d̄rent. Dicendū est. q̄ hoc ideo ḥtingit. q̄a

auditor officij noluit nos ḥtingi hac se-
uitate aias deuotay muliez. de morte inno-
centū plangentū et dolentium. Vñ causa
tristie eay illa dimittim̄. et iō legit̄ p̄phe-
tia Iere. xxxi. e. de innocentibz. Vox i roma
audita est. q̄ ad l̄ram de beniamitis exponit
qui inēfecti sunt p̄pter vxorem leui quā opp̄s
lerant. et rachel fuit mater beniamin. v̄l p̄
rachael que interpretatur ouis. vel videns
intelligit ecclia que florat filios suos sc̄z tri-
plices. Primi sunt martires considerans eos
esse sibi subtractos. et non vult consolari in
p̄nti. h̄ oñem consolacōem tñsift in futuꝝ
quia nō sunt sc̄z p̄ntes. **S**ed os filios luget
ecclia. q̄ vere ad p̄tum veniunt. in quibz
patit abortum. **T**ercij v̄o sunt. qui iam
renati in baptismo erant. h̄ p̄ peccata retro-
cedunt. hos et illos luget ecclia q̄ non sūt. i.
q̄ damnati sunt. et ideo q̄ luget ecclia cant̄
ca leticie subticent. **P**otest esse et alia rō-
nam cantica leticie p̄ post victoriā cantā-
dñt. Vnde ezechie dictū est. Dispone domu-
tue tīc. q̄ post victoriā hitam. non cecinit
cantica leticie. h̄ innocentes non habuerūt
victoriā. non em̄ victoria vbi pugna nō
est. Media rō est. Quidaz tñ p̄ alla cantat
in missa. Laus tibi. Alij. cantemus eja. Et
dicē ep̄la. Vidi tñ montem. Apoc. xiiij. Et
euangelium. angelus dñi appuit. Mat. xij.
.e. **S**i aut̄ festum illud in dñica ḥtingat
nllm canticum leticie subtice p̄ gaudiū.
resurrectionis. **I**n octauis p̄ eoꝝ. cantica
leticie cantant. p̄ significacōe gaudiū quod
accepturi sunt in octaua. v. in resurrectione.
q̄ licet ad inferos descenderūt. resurgent tñ
nobiscum in glia. Octauae em̄ festiuitatum.
celebrant in meōriam ḡnalis resurrectionis
quam significant. **K**utsus q̄ hac die tris-
ticiam muliez rep̄ntamus. in multis ecclias
dyaconi non vtunē dalmaticis. n̄ subdyas;
coni subtilibus. i. tunicellis. ad notandū q̄
innocentes statim in morte prima; stolam
non recepunt. h̄ ad inferū descendēt. De
hoc in tercia pte dictum ē sub ti. de coloribz
In hoc festo di. e. illud. Vidi sup̄ montē
apo. xiiij. e. Et illud. Hi sunt q̄ cū mulieribz
Et illud. Hi empti sunt. q̄ sunt ibidez. **E**t
aduerte. q̄ antiphone noctiales ō psalmis
sumūt. cetera de ep̄la vel euangelio. Q̄
aut̄ dicunt centū quadraginta q̄tuormilia.
hītū ponit p̄ infinito. quod etiam dicitur.

Vidi sup altare dei aias intersectorū. sic est accipien̄. q̄ iohes vidit aias intersectorū sub altare. i. huiliatos capiti suo. vel in absconso. q̄ nemo p̄cipit hic quō ibi sint. ¶ S̄ q̄re solennizat ecclesia de more innocentū. qui non habuerū voluntatem paciendi. videat q̄ eadem rōne. si aliquis tirannus interficeret tot pueros d̄ret ecclesia similiē solennizā p̄ illis qd̄ vez non est. R̄nderi potest q̄ hoc festum ppter tria celebrandū est. licet voluntatem non habuerū patiendi. Primo q̄ xp̄s in eis querebat et occidebat. Secundo q̄ xp̄us in eis celabatur d̄yabolo et herodi. ¶ Tercio q̄ nomen dñi non loq̄do. h̄ moriendo cōfisi sunt. quia p̄ cristo et vice cristi occisi sunt. Erant autem innocentes. quia circūcisi. nam circūcisio erat tunc remediu. d̄ originale p̄cēm. licet ita non sufficiens sic nūc baptismus est. ¶ Illud autē sciendum ē q̄ in q̄busdam eccl̄ys in die natalē dñi. Diaconi vespis finitis in honorem b̄ci stephani qui eximus d̄yaconus fuit in tripludio cōuenientes cantant antiphonā. de sancto stephano. et sacerdos dicit collectaz. Nocēnos autē et officiū crastinū celebrant. etiā b̄ndicitiones sup lectiones dant. quod tñ facē nō d̄rent. Et eodem modo faciunt sacerdotes i festo b̄ci stephani in vespis. in honorez sc̄i iohis q̄ ip̄e sacerdos fuit. Et pueri in festo sc̄i iohis in honore innocentū Subdiaceni vō faciūt festum i q̄busdaz eccl̄ys in festo cirūcisionis. vt ibi dictum ē. In alijs i ep̄bia etiam in alijs in octauis ep̄bie quod vocat festum stultoz q̄ em̄ ordo ille antiquitus in certus erat. Nam in canonibz antiq̄s qn̄ḡ vocat sacer. et qn̄ḡ nō. iō subd̄yaconi certā ad festandum non habent diem. et eoz festū officio celebratur confuso.

Postolus ḡee interpretat missus latine. inde apli dicti sunt quia a xp̄o missi fuerū euangelizaē p̄ vniūsum orbem. ¶ Sane eccl̄ia in omuni ō aplis solennizat et canit in maturinis. Ecce ego mitto vos tū. q̄ om̄s electi sunt simul a dño p̄bmonem ad eos factū in monte. sic hēetur in matheo. et i marco. q̄ vñ electi sūt duodecim. De q̄bus tñ facit ecclesia officiū p̄pum. sicut de b̄co petro ppter p̄uilegiū dignitatis. de b̄co paulo. quis non sit de duodecim ppter p̄uilegium p̄dicacōnis. De b̄co iohse ppter p̄uilegium amoris sive vir-

ginitatis. et de b̄co andrea ppter p̄uilegiū crucis quam ita ardē p̄dicavit. occupuit se habuit. Per horas capitū illud. Nam non estis. Ephes. iiij. e. et illud. Nō vos me elegistis. quod ē ibidem. et illud. H̄cūs vir qui suffert. Iaco. i. ca. et illud. Magificauit eū in timore inimicoz. Eccl̄ia. xlvi. e. et illud Statuit illi dñs testam̄ntum sempiternum. ibid. et illud. In fide et lenitate ipius sc̄em fecit illum ibidem. et illud. Ibant apli gaudentes. Actu. v. e. et illud. Nam q̄s p̄seivit. et p̄destinavit ōformes. Ro. viij. e. et illud. Corpora sanctoz in pace. Eccl̄ia. xliij. e. et illud Non esurient neḡ sitiēt amplius. apoc. viij. e. et illud. Nos insensati vitam illoz. Sap. v. Et illud Ipso sumo angulari lapide xp̄o ihsu. Ephes. iiij. e.. ¶ M̄nt autē vigilias et ōtauas. q̄ si opatim et ōregnabim̄. De hoc dictū est in quarta pte sub quarta feria eccl̄ie ferie aduentus. Instantia tñ est de b̄co iohse euangelista. quo ad ieiuniū. quod ōtingit Tum q̄ ut dicunt q̄dam. nō fuit martir nisi animo. Tum ppter festum b̄ci stephani. qd̄ est in vigilia festi eius. ¶ In vigilis aplōrum dicit apla. B̄ndictio dñi super caput. puerb. xv. Et eccl̄ia. xlvi. e. Itē illa p̄ manz aut. Actu. v. e. Et euangelium. Ego sum vitis. Job. xo. ¶ In festis vero aplōz dī apla. Nam nō estis hospites et adue. Ephes. v. e. Item illa. Vi sunt viri. Eccl̄ia. xliij. e. Item illa. Scimus qm̄ diligētibz deū Ro. viij. e. Item illa. B̄ndictus deus. Et p̄ dñi nr̄i. Ephes. v. Item illa spectaculū facit sum ad Cor. iiij. e. Item illa. Vnicuiḡ v̄m. Ad ephes. iiiij. e. Item allā. Ego vos elegi. Jo. xo. Item illud. venite ad me om̄es q̄ laboratis. Mat. xi. e. ¶ Euangelium vō dicit. H̄ est p̄ceptum Jo. xo. e. illud. Hoc mando vobis qd̄ est ibid. Itē illud. Ecce ego mitto vos Mat. x. e. Item illud. Facta ē ostentio Luc. xxij. e. illud Designauit dominus Luce. v. e. Et illud. Ego sum vitis vera. Job. xo. e. Et illud. Dixit symon petrus. Mat. xix. ca. Postcomunio est. Amen dico vob. q̄ vos qui re. Mat. xix. e. Item illa. Vos qui secuque est ibid. ¶ Et nota q̄ tres apli legunt. tñ viui fuisse rome. sc̄i petrus. paulus. et iohes. et tres euangeliste. sc̄i iohes. marcus et lucas. ¶ Notandum est etiam aplōs siue xp̄i discipulos. non ideo tantū fuisse passos. q̄a p̄dicabant de xp̄o. sed quia. ip̄m deificatum

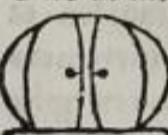
ariebat fine romanorum auctoritate. qd ipi p̄hi
buerat. Ecclesia olim statuit fieri omuniū
festum de oībus aplis. in kalendā. maij. ut
dictum est in. vi. pte sub festo apostolorum
philippi et iacobi.

DOCTA ap̄los ecclesia venerat etiaꝝ
euangelistas. qui non tñ p̄dica
uerit. h̄ etiam euangelia scripse
tunt. Legit enim Gen. iiiij. c. q̄ fluuiꝝ egre
diebatur de loco voluptatis ad urigandum
padisum. qui diuidit in quatuor capita. scilicet
ph̄ysion. geon. tigrim. et eufraten. Sane
allegorice. fluuius ille euangelica p̄dicatio
est que a xp̄o p̄cedit a quo ḡnialiter oīs vo
luptas emanat. Venite inquit ad me om̄es
qui laboratis et onorati estis. et ego reficiam
vos. et inuenietis requiem aīabus v̄ris. in
gum em̄ meū suave est. et onus meum leue
gustate et videte qm̄ suanis est dñs beatus
vir qui sperat in eo. Reclite aut̄ hec p̄dicatio
fluuius compaꝝ. Tum q̄ reficit abluit et fecū
dat. Tum q̄ fluuiꝝ dicit aqua fluens. et ve
salomon ait. aqua p̄funda v̄ba ex ore viri
et torrens mundās est fons sapie. qui tam
longe lateq; diffluxit. vt mōm repleuerit.
vniūsum. iux illud. Suntes in vniuersum
mōm ac. Qua ppter in om̄eꝝ itam exiuit so
nus eoz. et in h̄. or. ter. verba eoz. Hoc in
gat padisum. et secundat eciam iux qd dicit
aplus. Ego plantaui. appollo rigauit. deus
aut̄ incrementū dedit. Hic ē em̄ sons ortoz
puteus aquaz viuentiū. que fluūt impetu
de libano. Fluuius aut̄ iste in quatuor capita
diuidit. et p̄dicatio ihu xp̄i in quatuor euange
lia deriuat. Nā licet scripseant mlti euange
lia. quia luca testante. mlti conati sunt ordi
nare narracōem reḡ que in nob̄ s̄pleta sūt
tñ nō nisi quatuor recepti sunt ab ecclesia. vñ
Mathei. marci. luce. et iohis. qd vñq; factū
est qdruplici rōne. Pr̄io ad oñdenduz duoz
testamentoꝝ recordiam. Si c̄ em̄ in veteri tes
tamento. vñus fuit legislator sc̄z moyses. et
quatuor maiores p̄phete. sc̄z psalmas. hieremias
ezechias. et daniel. et duodeci mlti p̄phe
te. et multi sapientes. vt Job. Dauid. salo
mon. et ihsus sprach. ita et in nouo testam̄.
vñus fuit legislator. sc̄z xp̄us et quatuor euan
geliste. et duodecim apli. et alij mlti docto
res. vt Iero. Aug. Ambro. et Gre. vt per
hoc oñdatur. q̄ rota continet in medio rote
et duo cherubim sese respiciunt v̄bis vultibꝝ

in p̄pitiatorium. Sed oī p̄ misterio q̄drige
aminadab. de qua sponsu dicit in canticis
anīa mea turbata est ppter quadrigas ami
nadab. Aminadab em̄ interpretatur sponta
neus dñi. Hic est xp̄s. qui factus hō oblatꝝ
est. q̄ ip̄e voluit. H̄e quadriga ē euangelica
doctrina. p̄ quam eius fama per mundum
vehitur vniūsum. cuius quatuor rote. sunt
dicti quatuor euangeliste. ppter hanc q̄drigaz
sponsa. et ecclesia salubri doloē turbatur ad
pniam. Tercio ad designandō libera cōem
gnis humani a morte quadrifica. et a tñsgres
sione qdruplici. Pr̄ima tñsgressio fuit mā
dati in padiso. Secunda legis natális. Tercia
legis scripte. Quarta. euangeli. vel potiꝝ
pc̄em fragilitatis p̄ impotentiaz simplicita
tis p̄ ignorantiaz securitatis p̄ negligētiaz
omalignitatis p̄ inuidiam. His em̄ quatuor
modis peccandi aīa moriꝝ et separatur a deo.
Quarto p̄ misterio forme quadriga. Sicut
em̄ inter ceteras formas q̄dratum. sic inter
ceteras doctrinas euangeliū solidius et sta
bilius p̄severat. Nam illud vñdiḡ stat. et
ideo legit Apoc. xxii. c. q̄ cunis in quadro
posita est. et illud ppter stabilitatez appellat
eternū. p̄ cunis grām hō quadraꝝ i moribꝝ
et in vñtibus solidatur. Cetero istorum
potius q̄ alioꝝ euangelia recepta sūt. Tū
q̄ ip̄e diligentius et aptius historiam euan
gelicam descripsert. Tum q̄ licet aliquādo
varia seu diūla. nunq; tñ dñria seu aduersa
scripserunt. Tum q̄ isti quatuor aīalium figu
ras in visione iohis et ezechielis p̄figurati
fuerunt. Ezech. i. ca. Matheus p̄ hoīem. eo
q̄ eius intentio p̄cipue circa scribendas xp̄i
hūanitatē versat. Vnde eius liber ab hu
mana xp̄i nūitatem sumit exordium. Liber
inquit gnationis ihu xp̄i tñ. Marcus p̄ leo
nem in debto rugientem. eo q̄ eius intētio
p̄cipue circa describendam eiꝝ resurrectiōez
sistit. Vñ eius euangelium antomasice in
die resurrectionis legi. Decid enim q̄ leo
rugitu maximo. tertio die suo excitat catu
los. ita et deus p̄. immensa potentia sua.
filium suū tercia die suscitauit. Vñ et marcus
ab exclamacione incipit. sc̄z a p̄dicatione io
hannis in debto clamantis et dicētis. Vox
clamantis in debto. Et scias q̄ marcus fuit
longo naso. subducto supercilios. pulch̄ oculi.
caluus. barba plixa. habitudinis optime.
etatis medie canos aplus Lucas p̄ vitulū

eo q̄ p̄cipue circa describendaꝝ xp̄i passioem eius intentio versat. in qua xp̄s se obtulit. hostiaꝝ deo p̄t. idem ip̄e sacerdos & hostia Vitulus em̄ erat hostia sacerdotalis Vnde a sacerdotio incipit dicens. Fuit i diebꝝ he: rodie regis iudee sacerdos q̄dam n̄c Jobes p̄ aquilam. q̄ ceteris cū dño gradientibus ip̄e in celum. ad describendam xp̄i diuinitateꝝ volavit dicens. In p̄ncipio erat v̄bum De hoc dictū est in p̄ma p̄te sub ti. de picturis. Ne si q̄dem q̄tuor p̄ncipales intencōnes de signate sunt. p̄ figuras illoꝝ q̄tuor aialium quoꝝ q̄dlibet b̄m visionem ezechielis q̄tuor h̄z facies. q̄m om̄es de singulis agunt. licet q̄dem p̄ncipalius de q̄busdam. prestitim cū om̄is agant de xp̄o. cui q̄tuor ille figure conueniant. Fuit nang h̄o nascendo. vitulus moriendo. leo resurgendo. aquila ascendēdo. Que ut meliꝝ intelligas. Imagina aliquod animal h̄ns caput q̄dratum. & in qualibet sup facie p̄magina vñā faciem vñꝝ a pte anteriori faciem hoīs. a dextris faciem leonis. a sinistris faciem vituli. a pte p̄teriori faciem aquile. q̄a v̄o facies aquile sup alias. eminebat ppter longi colli p̄ductioꝝ. ideo dicit̄ q̄ erat desup. Qdlibet etiam hoy ha: bebat q̄tuor alas. Finge em̄ q̄dlibet aial q̄si q̄dratum. in q̄dratu sunt q̄tuor anguli. & i quolibet águlo erat vna ala. Porro hi qua: tuor significati sunt p̄ p̄dicta q̄tuor flumina. Per phyl̄on iōbes. Per geon matheꝝ. Per tigrim marcus. Per eufraten lucas. sic em̄ clare pbat innocētius. iij. de euāgelistis in in simone Sunt etiam significati p̄ quatuor anulos arce. q̄ aurei & rotundi erant i auro claritas. in rotunditate que initio caret. & fine designat eternitas. Ipi enim eternam xp̄i claritatem. & claram etinitatē describūt. Per duos anulos a sinistris due euāgelistae. sc̄ mathei. & iōbes. qui ab ipso fuerunt edicti significant. quidā tñ p̄ duos anulos. a sinistris. matheū & iōbem. q̄ ad huc passibili & mortali adheserūt accipiūt. Per duos a dextris. marcum & lucam. qui p̄ ascensio nem ei iam facto immortalis & impassibili ad heserūt accipiūt. Per sinistrā em̄ mortalitas p̄ dextrum. immortalitas designat b̄m illud Leua eius sub capiti meo. & dextra eiꝝ amplexabit̄ me. Et ppter hanc causā i p̄dicta eccl̄ia p̄. Paulus ad dextram & petrus ad sinistram statuunt̄ saluatoris. & i bulla p̄pli

caput pauli a dextris crucis. & caput petri a sinistris. Sane in q̄busdam eccl̄ys añ ad maḡificat in eoz officio est. Ecce ego Jo. vidi ostium aptum in celo n̄c. Apoc. iiiij. c.. Per horas aut̄ dicit̄. c. In medio eccl̄ie apuit os eius. Eccl̄ia. xv. c. & illud. Cibavit illum dñs pane vite & intellectus. ibidez & illud Jo:unditatem & exultacōem thesauri. qđ ē ibidem. ¶ Om̄ia tñsoria sumpta sunt de ezech. Primum est de visione dei. sc̄. Vidi cō iunctos n̄c. In laudibus v̄o h̄etur de miste:rio p̄dicationis eoꝝ dilecti deo & hoībus n̄c Eccl̄ia. xlvi. c. Introitus misse xp̄e est. os iusti meditabit̄ sapiam Tñ iōbes euāgelistā h̄z introitum p̄pum. ppter p̄uilegium amoris & dignitatis vñꝝ. In medio eccl̄ie apuit os eius n̄c. q̄ ip̄e non tñ fuit euāgelistā. Sz etiam ppheta. quod p̄t in p̄ncipio li. Apoc. vbi dicit̄. H̄is qui legit & qui audit verba pphat̄ie huiꝝ. & suat ea que in ea scripta sūt n̄c. ¶ Morād tñ est q̄ iste introitus ppter p̄uilegium p̄dicationis sc̄dario operit aug. gregorio. & alijs expositorebus. ¶ Epla in q̄busdam eccl̄ys est de figura q̄tuor aialium. Ecce ego iōbes vidi ostium aptum. Apoc. iiiij. c. Alie eccl̄ie dicunt illā. Ezechie. i. ca. Similitudo vultus n̄c. ¶ Responsoriū est H̄is vir qui timet dñm n̄c. ¶ Versus ē po: tens in ita erit semen eius n̄c. qđ intelligit de semine verbi dei. & bonop̄ opibus. Seq: cur Ḡnatio rectoy benedicet. q̄ euāgelistē ḡniant filios dei qui bñdicunt̄. Alla in qui:busdam eccl̄ys est Ad sp̄on dicet. ecce assū & hierlm euāgelistam dabo. Isa. xli. c.. In alijs v̄o eccl̄ys dicit̄ alleluia. H̄is vir Eccl̄ium est. Designauit dñs & alios septua: ginta duos discipulos. Luc. x. c. & sequitur Et dicebat illis. Mēllis qđem multa opari v̄o pauci. ¶ Offertorium ē. posuisti domie sup caput. Postcomunio est. Magna ē glia eius in salutari etcetera.

 artur grece dicit̄ testis latie. mar: tites em̄ testes sunt q̄ xp̄us pas: sus est p̄ om̄ibus. & ipsi p̄ cristo
¶ Sane solus b̄cus laurentiꝝ in martices vigiliam h̄z & oðauam. p̄t sub f. sto eius dicitum est. Om̄s enim martires singulares h̄nt om̄nia officia exceptis stephano laurē: tio. iōbe bap. & alijs quibusdā. & ē introit̄ ad missam. Gloria & honore coronasti eum dñe. Vel Sap̄iam sanctoy. Eccl̄ia. xliij. ca.

Vel. Judicabunt sc̄ci Sap. iij. c. vel. Sacerdotes dei. Dañ. iij. vel Letabitur iustus in
¶ Di tñ in paschali tpe hñt aliud officium
eo q̄ in illo tempore optet q̄ freḡter repeatat
alleluia ppter gaudiū resurrectionis. Et tūc
est introitū. Protexisti me a duento malig-
nantiū t̄c. Et q̄ corona debet eis tanq̄ vic-
toribus. ideo sepe fit mentio de corona. Vñ
Stephanus interpretatur coronatus. ¶ Ep̄la
vō qñg dicit p vno martire. Justus cor suū
Ecclia. xxix. c. qñg illa. H̄es homo q̄ inuenit
sapiam. puer. viii. c. qñg. Justus aie. Sap.
viii. c. qñg illa. Justus si morte p̄cū que est
ibidem. viii. c. qñg illa. H̄es vir qui ī sapia
Ecclia. xiiii. c. xv. c. qñg illa. Bñdic̄us deo
n pater ad Cor. i. ca. qñg illa. Memor esto.
viii. ad thimo. viii. c. qñg illa. Nemo militans
que est ibid. qñg illa. H̄es vir q̄ inuenit ī
Ecclia. xxxi. c. qñg illa. Bñdic̄io dñi sup ca-
put puer. xv. c. qñg Stabunt iusti sap. v. c.
¶ Euangeliū vō dicit qñg. Si q̄s vult p̄
me venire. Mat̄. xvi. c. qñg illud. Siquis
venit ad me. Luc. xiiii. c. qñg illud. Nisi gn̄uz
Io. xiiii. c. qñg illud. nolite arbitrari. Mat. x.
qñg illud. Nihil optim. qđ est ibid. qñg illud.
Si q̄s vénit ad me n̄ non odit. Luc. xiiii. c.
¶ Pro pluribz vō martiribz di. qñg ep̄la.
Lingua sapientiū. puer. xv. c. qñg illa. Bñ
dict. deo n̄ pater dñi n̄t ibu cristi. n̄ pe. v. c.
qñg. Justus anime Sap. iij. c. qñg. Reme-
mocamini p̄stino dies hebo. x. qñg. sancti
p̄ fidem. Heb. xi. c. qñg. Expectatio iustos
leticia. puer. xi. c. Di sunt vici. Ecclia. xliv. c.
qñg. Absterget deus Apoc. viii. c. quandoq̄
Reddet deus. Sap. x. c. qñg. Justi aut im-
petuū viuent. Sap. v. c. qñg. Quis nos se-
pabit a caritate p̄pi. ad Ro. viii. c. Alleluia
est. Di sunt due oлиue. Apocal. xi. c. Euant
gelium vō qñg dicit Cum audieritis p̄fias
Luc. xxi. qñg. Descendens ihu de monte
Luc. vi. c. qñg. Videns ihu turbas. Mat.
v. c. qñg. egrediente ihu de templo Mat̄.
xiij. c. qñz. Attēdite a ferēto p̄hailoꝝ. lue.
xv. c. qñg illud. Sedente ihu sup montem
oliue. Mat. xxiiij. c. qñg illud. Ve vobis q̄
edificatis. Luce. xij. c. qñg illud. Qui vos
audit. Luce. x. c. qñg illud. Confiteor tibi p̄
Mat. xi. c. Dicit postcomunio. Amē dico
vobis qđ vni. Mat. v. c. qñg. Et si coram
hoibz. Sap. iij. c. qñg. Quicunḡ fecerit.
mat. xij. c. qñg. Dico aut vobis. mat̄. x. c.

qñg. Signa aut. mar. vle. c. & qñg. mltitudo
do. luce. vi. c. ¶ In nocturnali vero offitio
primū r̄nsorium est. Ille sanctus p̄ lege d̄i
sui certauit v̄lg ad mortem t̄c. & est quinti
toni q̄ petulantia qñg sensuū fuit macata
in eis. ¶ In tempore vō paschali p̄imum re-
sponsoriū est. H̄es vir qui metuit dñm. &
est octavi toni. ppter octauam que significat
gliaz resurrectionis. q̄ sancti martires ī tol-
lerandis tormentis se habuerūt constanter et
constantia a solo deo est. ideo illud r̄nsoriū.
O venetanda martir̄ t̄c. cantat pro eis. &
est quinti toni. q̄ martites qñg sensus deo
immolauerūt. ¶ De martiribz etiā cantat
illud tñb. Fulgebunt insti & tanq̄ scintille
in arundinetō discurrent. vidi. na. & regnū
in eternū t̄c. Sap. iij. c. Justi fulgebunt
in futuro diūs b̄citudibz. prius tñ in h̄
seculo discurrent. i. p̄ diuersas mundi p̄tes.
curritando diuina v̄ba alij annūtiabunt.
n̄ hoc sartū more scintillaz discurrentium.
p̄ arundinetū. sicut em̄ scintille seu fauille
ignis atūdinetum. i. materiā fragilem arū
dinum atterunt. & anhilant. sic & sc̄i sua p̄
dicatione ignita. i. diūlo igne accensa vitia
que respectu fortium v̄tutum fragilia sunt
destruent. iudicabunt. i. dñabunt nationes
n̄ illos qui in peccatis suis pmanserūt & reg-
nabunt in eternū. i. in eternitate cū deo recipi-
ent immortabilitē & impassibilitatem. ce-
terasq̄ v̄tutes. ¶ Kursus in his verbis ex
primū stola carnis quam sancti recipient
que oblitus in q̄tuot. sc̄i in claritate. subtili-
tate. agilitate. & impassibilitate. Nam fat-
gebunt clari. & tanq̄ scintille. subtile. in
arundinetō discurrent. agiles & regnabit.
dñs eoz impetuū. & ip̄i cū dño impassibili-
les. Nam absterget deus om̄ez lacrimaz ab
oculis sc̄oy t̄c. vmo exultabunt sc̄ci ī gloria
leta. in cubili. suis qđ ad stolam sp̄us referūt
quam etiam recipiūt sancti. ¶ Et nota arū
dinetum est locus in q̄ sunt mlti arūdines.
sue canne. sicut in paludibz. Flante autē
austo ex assidua stricacōe arūdinem ignis
accendit. scintille vndig aduolant & accent-
ditut arūdinetum. qđ alegorice contingit
in sanctis. ¶ De martiribz etiam cantat.
Circuiert in melotis. q̄i. d. in peta. Melota
melote. est vestis facta d̄ pilis c̄dam. aialis
quod melota vocat sue taxus. est em̄ h̄ic
necessarius ad exercitia opis. ¶ Per hoia.

etiam dicit. c. illud. **b**ea^tus vir qui suffert **T**a^c
 t. ca. & illud. beatus v*u* qui inuentus e*f*ine
Ecclia. xxii. c. & illud. beatus vir. que in sa-
 piencia morabit. **E**cclia. xiiij. & illud. **J**ustoz
 anime. **S**ap. v. & illud. **J**usti aut*e*. ibidez. &
 Potuit em*is* ingredi & non est transgressus
Ecclia. xxxi. c. & illud. corona aurea sup*er* caput
 ei^o. **E**cclia. xl. Et illud. **S**tol*a* iocunditatis
 illud. **S**ancti p*ro* fidem **H**ebreoz. xi. c. & illud
 induit. ibid. ibi t*n* dicit **S**tol*a* glie Et illud
Scri*pt*a iudibria & v*er*ba hebreoz. xi. c. & illud
 tan*q* aux*il* in fornace. **S**ap. vi. c. & illud. Hi
 sunt qui venerunt de tribulac*o*e. **S**ap. vii.
 c. & illud. Non esurient ne*p* fi*ct*ent. ibidez
 & illud. **J**usti tuler*it* spolia impio*rum* **S**ap. x.
 c. & illud. In bonis iusto*rum* exultabit civitas
 puer. xi. c. **I**llud etiam sciend*u* e*st* q*uo*d ecclia
 celebrat festum q*u*ndaz martir*um* ve*st*esta.
 put dictum est de festo machab*orum*.

On*f*essores dicunt laudato*res*.
 licet aut*e* raz martires & v*ir*gines
 & etiam om*es* sancti. ver*it* sine
 xpi on*f*essores. martires t*n* i*n* irascibili vinc*er*unt
 r*u*scendunt & sup*er*lucranc*o*le gaudium
 martir*um*. Et v*ir*gines q*uo*d vincunt in occupisci-
 bili n*om*en virgin*u*. & doctores q*uo*d alios su-
 pertant in r*on*abili doctoz. & hinc e*st* q*uo*d mar-
 tires & v*ir*gines & doctores aureola decora-
 bund*u*. Sane on*f*essores distinguuntur i*n* ep*os*
 & i*n* p*re*biteros. De ep*is* dicit introitus. Sta-
 ruit. **E**cclia. xl. c. Et ep*la*. Ecce sacerdos mag-
 nus. **E**cclia. xliij. I*p*i enim sunt magni sac-
 dotes. & illud de ep*is* dicitur. Inueni dauid
 seru*u* me*u*. oleo sancto meo v*ox*xi eum. q*uo*d no*n*
 t*m* v*er*bi fuer*it* in baptismo & i*n* confirmatione
 & ordinac*o*e in p*re*biteros. h*u* etiaz on*f*estac*o*e
 in ep*os*. vt habe*at* m*ia*m super effluentem
 & offitia illa que incipi*u*t sacerdotes. p*ro*p*ri*e
 competit ep*is*. cetera sunt om*un*ia. & p*la*.
 sunt t*u*nsoria octauam resurrectionis. **R**ursus
 de on*f*essoribus. dicit q*u*ng*o* ep*la*. Dilect*o* deo
Ecclia. xl. c. q*u*ng*o* Testificor cor*a* deo. ad thi-
 iij. q*u*ng*o*. Plures fact*u*s sunt sacerdotes. ad he-
 bre. c. vii. q*u*ng*o*. Dedit d*omi*n*u*s on*f*essionez. **E**cclia.
 xlviij. c. q*u*ng*o*. **J**ustus cor*u* su*u*. que est **E**cclia.
 xxxix. c. q*u*ng*o*. **J**ustum dedux*it* d*omi*n*u*s. **S**ap. x.
 c. q*u*ng*o* doctrin*is* varijs. ad hebre. xiiij. ca.
 q*u*ng*o*. Ego enim iam delib*o*. **A**lla. **J**ust*o*
 germinabit. **I**sa. xxxv. **E**uangelium v*o*

dicit. q*u*ng*o*. Sint lumbi v*er*bi p*re*cincti. **L**uc.
 q*u*ng*o*. Vigilate. **M**athei. xxiij. q*u*ng*o*. Homo
 pegre. **M**at. xxv. c. q*u*ng*o*. Videte & vigilate.
 mar. xij. q*u*ng*o*. Homo quida*z* nobilis. **L**uc.
 xix. q*u*ng*o*. Nemo accendit lucernam **L**uc. xj.
 q*u*ng*o*. Vos estis sal terre **M**at. v. c. q*u*ng*o*. No-
 lite timere pusillus g*ra*x. **L**uc. xij. c. **P**ost
 comunio est. Quing*o* talenta. mat*h*. xxv. c.
 Et q*u*ng*o*. Fidelis hu*u*s. **M**at. xxiiij. c. & luc.
 xij. c. **P**er horas vero dicit. c. illud. Ecce
 sacerdos **E**cclia. xliij. c. & illud. B*u*nditionez
 om*im* gentium. quod est ibidem. & illud. Cog-
 nouit eum. ibidez. & illud. **J**ustum dedux*it*
Sap. x. c. & illud. **J**ustus cor*u* su*u*. **E**cclia. xxxix
 & illud. magnificauit eu*u* in ospe*tu* regum
Ecclia. xl. a. Sed q*uo*d hic dicit. magnificauit
 dicit ibi. glorificauit se illud. Labia sacerdo-
 tis custodiunt. malach. ij. & illud. Non est
 inuentus similis illi. **E**cclia. xliij. c. & illud
 Fungi sacerdotio & h*u*re laudem **E**cclia. xl. v.
 c. & illud. Talis decebat vt esset nob*is* pon-
 tifex ibidem. e. & illud Collaudabunt m*lti*
 sapiaz*ei*z. & v*er*g*in* se*clm* no*n* recedet me*o*ria
 eius. **E**cclia. xxxix. & illud. Honestauit illu*m*
 in laboribus. **S**ap. x. b. & illud. Costodiuit
 illum ab inimicis. q*uo*d est ibidem. c. **I**llud
 aut*e* notand*o* est. q*uo*d si plura festa in eadez die
 occurrant illi*z* q*uo*d inter eos maioris erit no*is*
 officiu*m* celebre*at* h*u* dict*u* e*st* in p*he*io*h* p*re*
 f*it*ium matutinale maxima ex-
 p*te*sum*u* de psalmo ep*yt*alam*u*
 to sc*z*. Exultauit cor*u* me*u* i*n* quo
 agitur de laudibus spons*u* & sp*ose*. Virgines
 enim sunt spons*u* xpi. qui secund*o* agnuz quo
 cung*o* i*cer*it in cor*o*e & in a*ia* p*ro*p*ter* integrit*u*
 tem corporis & anime. **N**otand*u* aut*e* est q*uo*d
 illud r*u*nsorium. quod est de sponso sc*z*. Au-
 diui vocem de celo t*c*. quod in quibusdam
 eccles*ps* dicit*o*. est p*ri*mi ton*u*. q*uo*d v*ni*cius e*st* spon-
 sus animaz*xpi*. & sum*u* de mathei. xxv. c.
 Illud vero quod est de temptu m*udi* sc*z*.
 Regn*u* mundi & om*es* ornatum seculi con-
 temp*it* t*c*. e*st* quinti ton*u*. q*uo*d ibi o*n*ditur con-
 culatio q*u*ng*o* sensuum. De v*ir*ginibus etiaz
 cantatur illud. Fulcite me floribus. Canti-
 ij. c. quod exposituz est in quinta p*re* sub ti-
 de sexta. **I**n q*u*busdam eccles*ps* dicunt v*er*si-
 culum de v*ir*ginibus illum. Elegit eam deus
 & p*re*legit eam. Sed ali*z* rectius considerates
 q*uo*d sola be*a* virgo maria p*re*lecta est in hono-
 rem eius t*m* dicunt illum p*ro* alijs v*ir*ginibus

dicunt. Elegit eam deus & dilexit eam.
¶ Per horas etiam dicitur illud. Qui gloriatur
in Cor. ii. & in Cor. x. & illud. Emulor enim
in Cor. xi. & illud. Sapientia vincit. Sap.
vii. & illud. Memorati sunt domine misericordie
tue. Sacra. lit. & illud. Liberasti me a predicione
ibidem. & illud Accinxit fortitudine lumbos
suos. puer. xxxi. ¶ In officio missae sit vir
go & martir ipsum officium est. Loquitur de
testimoniis tuis in spectu regum tuorum. Alia
omnia sunt excepto. quod de beata agata dicitur
introitus. Gaudemus omnes in domino per eum &
ipsa excellenter letissima venit ad passionem
sicut de ea scriptum est. Agata letissima &
glorianter ibat in carcerem. non eius leticie
nra leticia sociorum & cum ea in domino
gaudemus. De beata etiā agnate officium
missae est. Me expectauerunt. Ratio qua potest
ex eius legenda haberi. ¶ Et nota quod de vir
ginibus dicitur quoniam & epula Confitebor tibi domine
Eccl. li. c. qniam. Qui gloria est. y. ad Cor. x.
qniam. Domine deus meus exaltasti Eccl. viii. qniam
Sapientia laudabit aiam. scilicet Sap. xxiiii. qniam
Sapientia vincit malitiam. Sap. viii. qniam
de virginibus. ad Cor. viii. qniam Dominus
possedit me. puer. viii. ¶ Alleluia & post
comunio. Quoniam prudentes. Mat. xxv. cap.
¶ Euangelium quoniam dicitur Simile est regnum
celorum thesauro ab. Mat. xxiij. c. qniam. Sicut
est regnum celorum. x. virginibus. Mat. xxv. c.

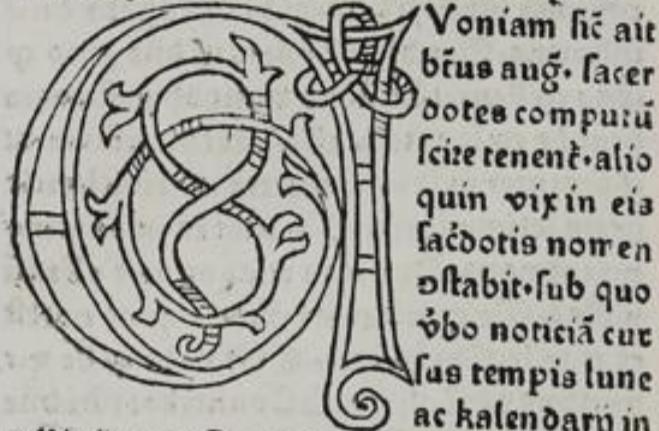
Quoniam in pte pma dictum est.
quoniam ecclesia dedicanda sit. res
tat. ut hic aliqua de officio. quod
in festo dedicationis ecclesiarum dicitur subitius:
mus. Festum ergo illud solenniter ab ecclesia
celebratur. de quo in iohanne habetur. facta sunt en:
cenia & festa dedicationis in hierosolimis &
iherusalem ambulabat in templo. in portico salo
monis. ad confirmationem illius festinitatis.
Et dicitur porticus salomonis. quod salomon so
lubat ibi orare. & ibi ora uit in die dedicatio
nis. ¶ Hoc etiam festum in veteri testamento
Vnde legitur in primo li. machabeo. ca. iij.
Elegit iudas machabeus sacerdotes sine
macula & mundauert sancta. Ecclesia enim
militans per mundari. sed non triumphans.
Aug. dicit in omel. sup predicatione vero. Facta
sunt encenia. illum diem quod templum dedicatum
est. iudei solenniter celebrant. Celebrauerunt
autem iudei encenia octo diebus. quare videtur
quod nos similius festum dedicacionis debemus

dato diebus solennizare. Sed mirum est quod certi
diebus celebrauerint encenia cum pascha. &
zenophegia non celebrauerint. nisi per septem
dies tam. Ad hanc est responsio. quod hec festivitas
speculariter significat eternam dedicacionem in qua
ecclesia illa. scilicet aia sancta. ita deo dedicabitur.
& copulabitur. ut non possit ad alios omnes
transferti. quod erit in octava resurrectionis. &
in novo testo. non habet hoc festum octauas.
¶ Hec ecclesia constuit in baptisma. & in
doctrine & in pietate. Hic enim auditus securus
in omnibus gaudiis ferramentum. & omnia genera
flagello & disciplinam. scilicet in hac ecclesia mili
tante. que per tabernaculum mystici significatur
Tabernacula enim militantis sunt. templum
vero illud salomonis significat ecciam trium
phantem. in qua hec non audiuntur. ¶ In
matutinali officio dicunt illi psalmi in quibus
fit mentio de portis. que speculariter sunt timor
& amor. sicut habetur in psalmo illo. Domini
est terra ibi. Attollite portas principes uras
eum. Item illi in quibus fit mentio de altari sic
in psalmo illo. Judica me deus & discerne me.
Item illi in quibus fit mentio de ciuitate ut
sunt illi. Deus noster refugium est. Magnus dominus
noster est. Item illi in quibus fit mentio de
atrio & de portis ut sunt illi. quam dilecta a
tabernacula est. fundamenta eius in mon
tibus sanctis est. ¶ Sed quoniam quae tunc
dicitur psalmus ille. Deus deus salutis mee est
ad quod quidam dixerint quod ideo. quod ibi fit men
tio de sepulcris. sed hec ratio non valet. quia
ibi non fit mentio de talibus sepulcris in quibus
habitant siue sepeliuntur corpora fidelium in
ecciam. sed de sepulcris malorum. Vnde dicimus
quod ille dicitur pater. eo quod est psalmus pennis
& speculariter ibi de oratione habetur que in ecclesia fa
cienda est. Unde ibi dicitur. Intrat oratio mea
in spectu tuo. Dicit autem dominus de ecclesia domus
mea domus orationis vocabitur. Octaua vero
pater est. Qui habitat in adjutorio altissimi.
& in ecclesia. qui ibi dicitur. altissimum posuisti
refugium tuum. qui super omnes montes in ver
tice montium fundata est ecclesia. Ultima vero
antiphona scilicet ad magnificat in vespere est. paix
eterna. quod ad hoc celebratur dedicatio ut dedi
cemur & habeamus illam pacem eternam
¶ Per horas autem dicitur capitulum illud. Vidi
ciuitatem. Apoc. xxi. c. in illud ecce taberna
culum quod est ibidem. & illud unusquisque propter
mercedem. in Cor. xv. & illud. Fundamentum

aliud nemo p̄e ponere. Cor. c. ¶ Sane huic festo competit. Ia. vidit scalam & angelos ascendentēs & descendētēs. i. totam eccliam vidit una visione. & erexit lapidem. i. xp̄m qui est lapis in summo. & est lapis angularis & fundatū. qui oia sustinet. Erexit inq̄ in titulum. p̄conialem. meōtialem. & triumphalem. fundens oleum desup. Siquidem iacob. i. platus fundit oleum sup lapidem. i. xp̄m. ad ondendū eius carismata. Et idem prophetauit iacob dicens. Terribilis ē locus iste nō est hic aliud. nisi domus dei & porta celi. vere dñs est in loco isto. & ego nesciebā. Terribilis est em̄ ecclia demonibꝫ. p̄t̄ dī similitudinem quam hz. & p̄pter hoc ad mis̄am est introitus. Terribilis est locus iste. Gen. xxvii. ¶ Sequit̄ Et vocabit aula dei hoc apposuit b̄c̄s Greg. de suo. p̄ eo q̄ ibi paratus est deus exaudire. sicut dixit dom̄ salomoni. iij. R̄. xij. Exaudiui orationē tuā. Quare aut̄ terribilis sit. ostenditur in v̄sculo. Dñs regnauit. de corez induit sc̄z in membris suis. & ideo terribilis est ecclia. demonibus. In obsecratione v̄o altaris est. introitus. Dicit dñs b̄m̄nes mei. Isa. lix. c. &. lvi. ¶ Ep̄la sumit̄ de apoca. xxi. c. vidi ciuitatem sanctā īl̄m̄ c. R̄. est. Loc⁹ iste sc̄z ecclia materialis sanctus. est. q̄ sanctificata est. ad hoc vt ibi dñs exaudiat p̄ces. & ideo p̄stat orantibus sanctitatem. Salomō em̄ orauit. vt dñs orantes ibi exaudiret. & dñs dicit. Exaudita est oratio tua. hoc etiā significatum est. iij. R̄. viij. c. vbi salomō dedicato templo ait. Quicunḡ orauerit in loco isto. exaudies in loco tabernaculi tui ī celo. & cum exaudiēris p̄t̄ius eris. Alla ē in q̄busdam ecclesp̄. O q̄ metuendus est. Geneb. xxvii. c. ¶ Euangelium vero est. Egressas ībus. Luc. xix. c. eo q̄ ibi habetur. Hodie salus domui huic facta est. ¶ In q̄busdam tñ ecclesp̄ legit̄ euangeliū dī mat. in quo hēt̄ur. Et non potuerunt subuertere domū illam. Fundata em̄ erat sup̄ firmam pertā. ¶ Sequit̄ offertoriū de v̄bis dauid in palipo. i. vlt. c. . Vel b̄m̄ alios sunt v̄ba salomonis. Dñe deus in simplicitate cordis mei. letus obtuli vniūsa hec. Obtulerat em̄ sacrificia inestimabilia que significant bonas cōpationes siue cogitationes. & bona desideria que inestimabilia sūt. & nō i p̄cio. Sequit̄ postcomunio. Domus mea c. Isaie. lvi. &

Mat. vij. c. ¶ Nota si festum dedicationis. ecclie occurrerit in passione dñi fit ī segr̄ ebdomoda. Si v̄o in festo ascensionis. & dī ascensione fieret officiū. & officium dedicatiōis differetur. Salomon em̄ dedicauit tēp lum duodecia die mens. & decima die mens occuteebat cenophegia. c̄t̄ brauit aut̄ dedicationem templi. p̄ sept̄ dies. & progauit cenophegiam v̄sḡ post dedicationem.

¶ Incipit octauus liber de cursu tpm.

Voniam sic ait b̄c̄s aug. sacerdotes compūrū sc̄re tenent̄. alio quin vix in eis sc̄dotis nomen ostabit. sub quo v̄bo noticiā cur sus tempis lune ac kalendari in telligimus. Quoniam op̄utus est scientia certificandi tpus. b̄m̄ solis & lune p̄gressū idcirco ad simplitium sacerdotū instructiōez in hac octaua & finali p̄ de hoc aliq̄ claro compendio p̄stringem̄. put ad v̄sum ecclie dinoscitur p̄tinere. Dic̄ aut̄ computo tas. q̄ in ip̄o op̄utando p̄cedimus. nō q̄ in ip̄o op̄utare doceamur. ¶ Et est duplex op̄utus sc̄z Astronomicus seu philosophicus. & vulgaris seu ecclasticus. sed de astronomico n̄l ad p̄ns. Vulgaris op̄utus est sciētia distinḡuendi tpus certa rōne siue scientia tempis discretiua b̄m̄ ecclie v̄sum. Tempus v̄o p̄t̄ hic sumit̄. est b̄m̄ tulium q̄dam q̄nitas anni. mēsurni. diurni. seu alterius spaci. Vel tpus est mora motus rex vaciabilium. cuius p̄tes decez esse dicunt̄. sc̄z annus. mens. septimana. dies. quadrans. hora. punctū. momentum. vñcia. & athomos. ¶ Annus stinet xij. menses. & ly. septimanas & diem vñaz & trcentos sexagintaq̄nḡ dies et sex horas. ¶ Mens stinet q̄tuor septimanas ul' paulo plus. ¶ Septiana. vii. dies. ¶ Dies q̄tuor q̄drantes. ¶ Quadrans sex horas. ¶ Hora quatuor puncta. ¶ Punctū decē momenta. ¶ Momentū duodecim vñtias. ¶ Vñtia xlviij. athomos. ¶ Athomos indiuisibilis est. Nam thomos grece diuisio dicit̄. vñ athomos grece indiuisio latine. Anni ḡ solatis fere. xv. pars mensis est. Septimana v̄o est fere quarta p̄ mens. Dies natalis septima